

Tygodnik ciechanowski

nr 36

CIECHANÓW
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁOŃSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

cena 5 zł
W TYM 5% VAT

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU NR 36 (2435) 8 WRZEŚNIA 2026 R. NAKŁAD 9 900 EGZ. NR INDEKSU 379646

Sprawa Mai i Bartosza już w sądzie

Akt oskarżenia przeciwko Bartoszowi G. trafił do Sądu Okręgowego w Płocku. Na 7 października wyznaczono posiedzenie wstępne, a oskarżony pozostanie w areszcie do stycznia. Nowe światło na sprawę rzuca odzyskane nagranie z miejsca zbrodni. Media donoszą też, że 18-latek zrezygnował ze wszystkich dotychczasowych obrońców.

Czytaj na str. 2

Wyciągnęli go z płonącego budynku

Policjanci zauważyli dym wydobywający się z opuszczonej posesji w Kuczborku. W zadymionym budynku znaleźli 68-latkę, który próbował sam ugasić pożar. Mimo jego sprzeciwu wyprowadzili go siłą. Chwilę później cały obiekt stanął w ogniu.

Czytaj na str. 15

Zbiorowy grób przy urzędzie pracy

IPN odnalazł w Przasnyszu szczątki pięciu osób pogrzebanych jedna na drugiej. Grób znajdował się na skraju dawnego ogrodu miejscowego Urzędu Bezpieczeństwa. Przy szczątkach leżały medaliki, guziki z polskim orłem i pocisk. Czy są to ofiary komunistycznych zbrodni?

Czytaj na str. 16

Bloki przy mokrądlach na razie nie powstaną

Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło decyzję prezydenta Ciechanowa, która otwierała drogę do budowy kilkunastu bloków przy ul. Miłej. Mieszkańcy mogą odetchnąć, ale walka o Krubińskie Mokrądle jeszcze się nie skończyła.

Czytaj na str. 11

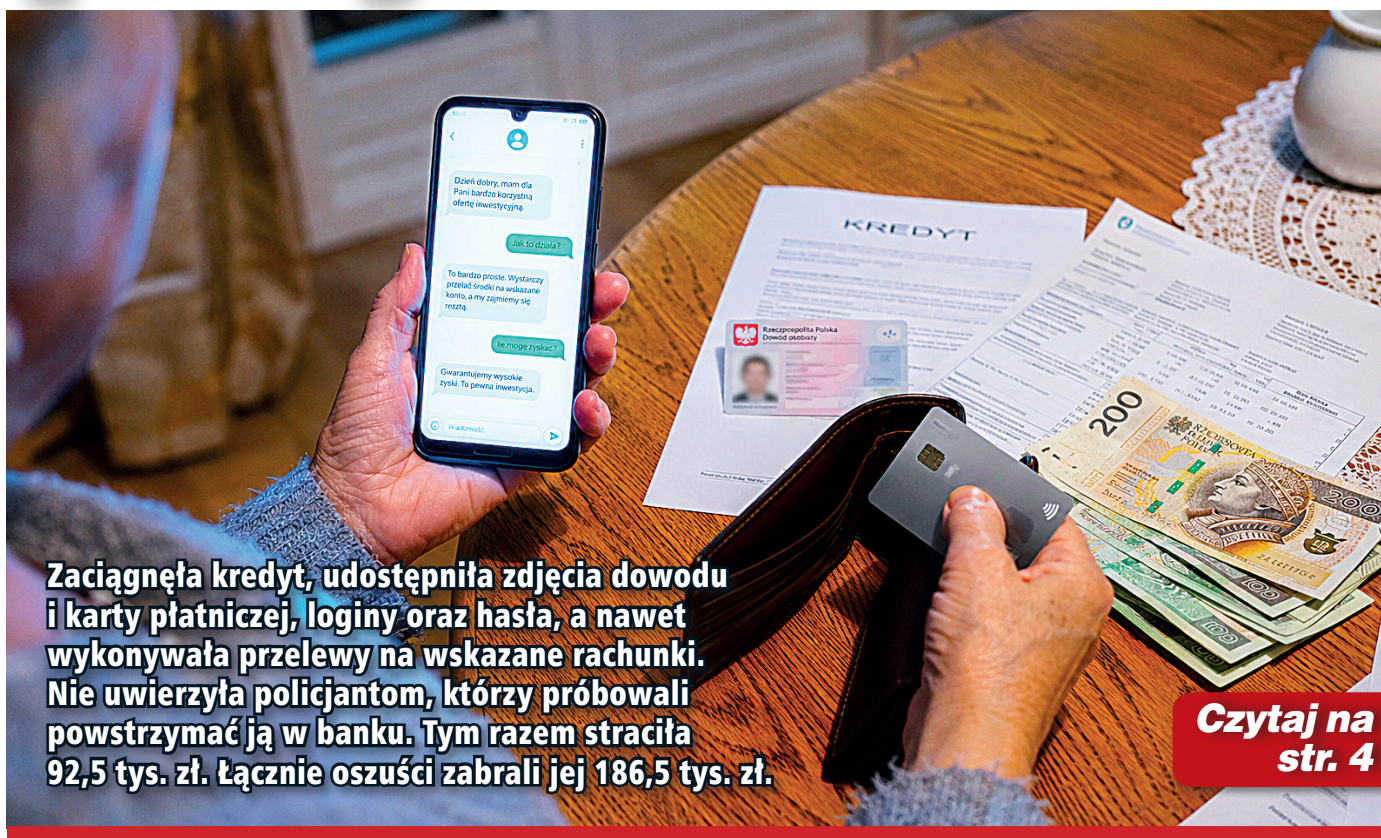
Ocalony symbol Krasiniaka

Przez blisko 80 lat uznawano go za zaginiony. Odnaleziony i odrestaurowany sztandar I LO im. Zygmunta Kraszyńskiego w Ciechanowie ma już sto lat. Szkoła uczci jubileusz dwudniowymi uroczystościami, odsłonięciem pomnika i wystawą.

Czytaj na str. 11

Nie uwierzyła policjantom!

72-letnia mieszkanka powiatu płońskiego najpierw straciła 94 tys. zł. Policjanci szczegółowo wyjaśnili jej, jak działają przestępcy, i ostrzegli, by nikomu nie przekazywała danych. Mimo to kobieta ponownie zaufała oszustom, którzy obiecali jej odzyskanie pieniędzy.

Zaciągnęła kredyt, udostępniła zdjęcia dowodu i karty płatniczej, loginy oraz hasła, a nawet wykonywała przelewy na wskazane rachunki. Nie uwierzyła policjantom, którzy próbowali powstrzymać ją w banku. Tym razem straciła 92,5 tys. zł. Łącznie oszuści zabrali jej 186,5 tys. zł.

Czytaj na str. 4

Grzyby to jej pasja i... obsesja

Zofia Leszczyńska-Niziołek z Brudnic zna grzyby jak mało kto.

Podpowiada, gdzie ich szukać, jak przygotować się do grzybobrania i dlaczego do lasu należy zabierać wiklinowy koszyk, a nie plastikowe wiadro. Opowiada też o niezwykłych gatunkach, swojej książce i grzybowych wyprawach po Polsce i Europie.

Czytaj na str. 10

Wojna zabrała jej dzieciństwo

Miała osiem lat, gdy Sowietzi wywieźli ją z rodziną z Kresów do Kazachstanu. Przeżyła głód, tyfus i pięć lat zesłania. Los Celiny Kornatowskiej związał ją później z okolicami Sochocina i Płońskiem.

Czytaj na str. 9

O czym marzymy?

Własne mieszkanie, zdrowie, szczęśliwa rodzina, więcej czasu dla bliskich, wydanie tomiku wierszy, podróż kamperem przez Europę albo samochodem przez Stany Zjednoczone. Z okazji Dnia Marzyciela zapytaliśmy mieszkańców regionu o ich największe pragnienia.

Czytaj na str. 3

Chleb, tradycja i Trubadurzy

Thuny mieszkańców bawiły się na XVIII Płońskich Gminnych Dożynkach w Jeżewie. Były barwne wieńce, stoiska pełne przysmaków, występy lokalnych artystów oraz koncerty

Trubadurów i Miłego Pana. Niech żałują ci, których tam zabrakło!

Czytaj na str. 5

Święto plonów w Kraszewie

Korowód prowadzony przez traktory, pokaz pracy dawnej młocarni, zawody ze strongmanem i koncert zespołu Dejw – tak gmina Ojrzeń dziękowała za tegoroczne plony. Podczas dożynek nie zabrakło również słów o trudnym roku i apelu o godną zapłatę za pracę rolników.

Czytaj na str. 6

Więcej informacji z regionu
szukaj na portalu:
tygodnikciechanowski.pl

Odzyskane nagranie i pytania przed procesem

Sprawa Mai z Mławy już w sądzie

Akt oskarżenia trafił do sądu, który wyznaczył na 7 października posiedzenie wstępne w sprawie Bartosza G. Osiemnastolatek oskarżony o zabójstwo Mai z Mławy pozostanie w areszcie do stycznia. Tymczasem dziennikarze ujawnili informacje o odzyskanym nagraniu z miejsca zbrodni, a „Fakt” doniósł, że oskarżony zrezygnował ze wszystkich dotychczasowych obrońców.

Po ponad szesnastu miesiącach od śmierci Mai jej sprawa przeszła z prokuratury do sądu. Śledztwo zakończyło się 13 sierpnia skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu Okręgowego w Płocku. Prokuratura zarzuca Bartoszewi G. zabójstwo ze szczególnym okrucieństwem. W toku postępowania przesłuchano 20 świadków oraz zgromadzono 21 opinii biegłych i instytucji różnych specjalności. Oskarżonemu grozi do 30 lat więzienia.

Na 7 października wyznaczono posiedzenie wstępne, podczas którego ma zostać ustalony plan rozprawy głównej. Jak wyjaśniła PAP rzeczniczka Sądu Okręgowego w Płocku, sędzia Iwona Wiśniewska-Barto-

szewska, sąd uzgodni wówczas ze stronami terminy rozpraw oraz harmonogram przeprowadzania dowodów.

To istotne rozróżnienie: choć część mediów zapowiada na ten dzień „początek procesu”, potwierdzony termin dotyczy posiedzenia o charakterze organizacyjnym. Sąd przedłużył również tymczasowe aresztowanie Bartosza G. do 17 stycznia 2027 roku.

W pierwszych dniach września pojawiły się nowe informacje o zgromadzonym materiale dowodowym. Reporter „Uwagi!” TVN Tomasz Patora poinformował, że biegłym

udało się odzyskać skasowane nagrania z kamer znajdujących się przed warsztatem należącym do rodziny oskarżonego. Według relacji reportera zapis pokazuje przemoc wobec Mai, zadawanie jej ciosów, a następnie próby ukrycia i zniszczenia ciała.

Są to ustalenia przedstawione w reportażu, natomiast ocena wartości nagrania jako dowodu będzie należała do sądu. Prokuratura nie

ujawniła, kto skasował zapis monitoringu. Jej rzecznik Bartosz Maliszewski przekazał natomiast, że oskarżenie dotyczy działania jednego sprawcy. Śledczy nie ustalili jednoznacznie motywu zbrodni.

Osobny znak zapytania dotyczy obrony oskarżonego. „Fakt” podał 2 września, powołując się na anonimowego rozmówcę znanego sprawę, że Bartosz G. cofnął upoważnienia do obrony wszystkim trzem dotychczasowym adwokatom – dwóm z Warszawy i jednemu z Płocka. Publikacja nie wyjaśnia przyczyny tej decyzji ani nie wskazuje, kto miałby ich zastąpić. Informacja ta pozostaje doniesieniem medialnym, bez przytoczonego oficjalnego potwierdzenia ze strony sądu.

Rezygnacja z pomocy konkretnych adwokatów nie oznacza jednak, że Bartosz G. może przystąpić do rozprawy głównej bez obrońcy. Ponieważ odpowiada przed sądem okręgowym za zbrodnię, musi mieć obrońcę. Jeśli oskarżony nie ustawi obrońcy z wyboru, sąd wyznaczy mu obrońcę z urzędu.

W tej samej publikacji „Faktu” pojawiła się prognoza, że wyrok może zapadnąć jeszcze przed Bożym Narodzeniem. Jest to jednak przewi-

dywanie anonimowego informatora, a nie zapowiedź sądu. Według stanu na 6 września nie ma potwierdzonego terminu zakończenia procesu. Harmonogram postępowania ma dopiero powstać podczas październikowego posiedzenia.

Bartosz G. nie przyznaje się do winy. Podczas ostatniego przesłuchania w śledztwie, przeprowadzonego pod koniec lipca, odmówił składania wyjaśnień. Wcześniej prokuratura otrzymała opinię zespołu pięciu biegłych, którzy po obserwacji psychiatrycznej nie znaleźli podstaw do zakwestionowania jego poczytalności w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu. Uznali również, że stan psychiczny pozwala mu uczestniczyć w postępowaniu i prowadzić obronę. Opinia nie przesądza o winie – tę kwestię rozstrzygnie sąd.

Maja zaginęła 23 kwietnia 2025 roku po wyjściu na spotkanie ze znajomym. Jej ciało odnaleziono 1 maja w zaroślach niedaleko zakładu należącego do rodziny Bartosza G. Sekcja zwłok wykazała rozległe obrażenia głowy. Bartosza zatrzymano w Grecji, gdzie przebywał na szkolnym wyjeździe. Po trwającej wiele miesięcy procedurze przekazywania go polskim organom ścigania został sprowadzony do kraju 23 grudnia 2025 roku.

Dla bliskich Mai etap sądowy oznacza także konieczność ponownego zmierzania się z okolicznościami jej śmierci. Rodzice dziewczyny mają uczestniczyć w postępowaniu jako oskarżyciele posiłkowi. Ojciec Mai, Jarosław Kowalski, powiedział reporterowi „Uwagi!”, że przygotowuje się do tego z pomocą lekarzy. Zapowiedział, że chce stanąć przed oskarżonym i walczyć o sprawiedliwość dla córki.

żet

Wakacje na drogach powiatu ciechanowskiego

Osiem wypadków drogowych, jedna ofiara śmiertelna i 13 osób rannych – to bilans tegorocznych wakacji na drogach powiatu ciechanowskiego. Policjanci odnotowali także 180 kolizji. **Dobra wiadomość jest taka, że podczas letniego wypoczynku na terenie powiatu nie doszło do żadnego utonięcia.**

Podczas tegorocznych wakacji ciechanowscy policjanci prowadzili wzmożone kontrole na drogach. Sprawdzali przede wszystkim prędkość, trzeźwość kierowców, sposób przewożenia dzieci oraz stan techniczny pojazdów.

W tym czasie funkcjonariusze sprawdzili trzeźwość blisko 3560 kierujących. W 23 przypadkach okazało się, że kierowcy zdecydowali się prowadzić samochód po alkoholu.

- Wakacje to czas wzmożonego ruchu na drogach. Zależało nam przede wszystkim na tym, aby podróżujący bezpiecznie dotarli do swoich miejsc wypoczynku i później wrócili do domów. Dlatego szczególną uwagę zwracaliśmy na prędkość, trzeźwość oraz bezpieczeństwo dzieci przewożonych samochodami i autokarami - mówi podkom. Magda Sakowska, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie.

Policjanci przeprowadzili ponad 2900 kontroli i ujawnili blisko 1900 wykroczeń drogowych. Najwięcej, bo 1456, dotyczyło przekraczania dozwolonej

prędkości. W efekcie nałożono ponad 1630 mandatów, a w 155 sprawach skierowano wnioski o ukaranie do sądu.

Na tle całego garnizonu mazowieckiego liczba wypadków w powiecie ciechanowskim była stosunkowo niewielka. W całym województwie podczas wakacji doszło do 370 wypadków, w których zginęło 30 osób, a 461 zostało rannych.

Bezpieczniej było nad wodą. Policjanci kontrolowali okolice akwenów, zwracając uwagę między innymi na miejsca wykorzystywane jako dzikie kąpieliska. Prowadzili również działania profilaktyczne skierowane do dzieci i ich opiekunów. W tym roku na terenie powiatu ciechanowskiego nie odnotowano żadnego utonięcia.

Wraz z początkiem roku szkolnego policjanci rozpoczęli także akcję „Bezpieczna droga do szkoły”. W pierwszych dniach września patrole pojawiły się w pobliżu szkół, gdzie funkcjonariusze będą zwracać uwagę na bezpieczeństwo dzieci oraz zachowanie kierowców w rejonie placówek oświatowych. **erem**

Gm Krasne

Wężewo świętuje 600-lecie

W minioną sobotę mieszkańcy Wężewa w gminie Krasne świętowali wyjątkowy jubileusz – 600-lecie istnienia miejscowości. Jednym ze współorganizatorów wydarzenia było OSP Wężewo, stąd uroczystości odbyły się przed jej siedzibą.

Dokonano odsłonięcia pamiątkowego kamienia, po czym głos zabrali m.in. sołtys Paweł Grzeszczak i prezes OSP Krzysztof Wyszkowski, któ-

ry wygłosił krótki rys miejscowości. Uchonorowano wiele osób związanych z Wężewem. Jako pierwszych uchonorowano dwoje najstarszych mieszkańców wioski, jedną z nich była 98-letnia Jadwiga Szczyglak i oraz dwójkę najmłodszych mieszkańców. Nad wioską przeleciał zabytkowy samolot. W programie znalazły się m.in. jubileuszowy tort, wystawa poświęcona historii wsi, zabytkowe samochody i motocykle, bryczki konne, atrakcje dla dzieci oraz zabawa taneczna do białego rana. Dla najmłodszych przygotowane zostały dmuchańce oraz wata cukrowa. Nie zabrakło poczęstunku. Serwowano m.in. żurek i kielbasę z grilla, pierogi i gofry. Jubileusz 600-lecia był okazją nie tylko do wspólnej zabawy, ale również do przypomnienia historii Wężewa i spotkania obecnych oraz byłych mieszkańców miejscowości. **Es**

W rocznicę ataku na Polskę

We wtorek, 1 września, przy Kwaterze Wojska Polskiego i Ofiar Terroru w Ciechanowie odbyły się miejskie obchody 87. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Podczas uroczystości oddano hołd żołnierzom oraz cywilom, którzy zginęli w obronie ojczyzny.

W ramach obchodów odprawiona została polowa msza święta. Delegacje złożyły kwiaty i zapalili znicze, oddając cześć ofiarom wojny. W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele środowisk kombatanckich, parlamentarzyści, reprezentanci lokalnego samorządu, służb mundurowych, instytucji i szkół, harcerze oraz mieszkańcy. Obchody zorganizowały Miasto Ciechanów oraz

1. Dywizja Piechoty Legionów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. **erem**

1. Dywizja Piechoty Legionów im. M. Piłsudskiego.

Najserdeczniejsze wyrazy
głębokiego współczucia i wsparcia Rodzinie

Śp.
Macieja Wojciechowskiego
Dyrektora Zespołu Szkół nr 1
im. Gen. Józefa Bema w Ciechanowie

składają:
Starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz
oraz Pracownicy Starostwa Powiatowego
w Ciechanowie

FCP-214

Sonda
„Tygodnika”

Mam marzenie...

Marzenia bywają wielkie i całkiem zwyczajne. Dla jednych to podróż przez Stany Zjednoczone, wydanie własnego tomiku wierszy czy zobaczenie Rzymu, dla innych – własne mieszkanie, więcej czasu dla bliskich, zdrowie i spokojna przyszłość. Z okazji Dnia Marzyciela zapyaliśmy naszych rozmówców, o czym marzą, co chcieliby jeszcze przeżyć i czy na spełnianie marzeń kiedykolwiek jest za późno. Odpowiedzi pokazują, że marzyć można w każdym wieku – i że czasem największe marzenia dotyczą rzeczy pozornie najprostszych.

Red

Marta Burdecka, Płońsk:

- Czy warto marzyć? Jasne, że tak! Marzenia to konkretne paliwo do działania. Bez nich utknęlibyśmy w miejscu. Pozwalają nam się rozwijać i iść krok po kroku, do przodu. Dają nam impuls i odwagę do tego, by wykraczać poza utarte schematy.

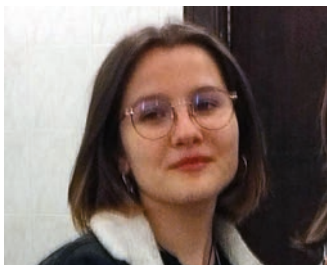
O czym marzę? Marzę o świecie, w którym kobiety bez przeproszenia stawiają na swoim i mają pełną przestrzeń do tego, by decydować o sobie. O tym, byśmy bez jakichkolwiek kompleksów sięgały po takie same sukcesy i wyniki jak mężczyźni, bez tłumaczenia się ze swoich aspiracji i bez ulegania presji cudzych oczekiwań. Marzę o tym, byśmy mieli wreszcie odwagę wychowywać chłopców, tak jak dziewczynki, bo dziewczynki już wychowujemy jak chłopców. I tu przytoczę słowa Glorii Steinem, która niedawno odeszła: „Zaczęłyśmy wychowywać córki bardziej jak synów... ale niewiele z nas ma odwagę wychowywać synów bardziej

jak córki”. Tylko wtedy dziewczyna sięgająca po swoje cele nigdy więcej nie usłyszy pytania: „A kto zajmie się dziećmi?”.

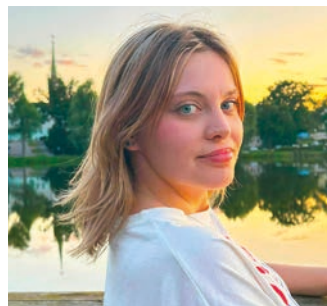
Codziennie wchodzimy w różne role: jesteśmy matkami, partnerkami, lekarkami, menedżerkami czy urzędniczkami. Ale w tych wszystkich rolach marzę przede wszystkim o tym, żebyśmy mogły być sobą - bo wszyscy inni są już zajęci. **KO**

Iza

U mnie chyba własne, przytulne mieszkanie. Takie, które mogłabym urządzić całkowicie po swojemu i stworzyć w nim swój mały azyl. Marzy mi się miejsce, gdzie po całym dniu można wrócić, odpocząć i po prostu czuć się dobrze. Chciałabym, żeby było tam dużo roślin, jakieś fajne światła i przede wszystkim domowa atmosfera. Myślę, że byłoby to dla mnie takie poczucie niezależności i spełnienia. No i oczywiście chciałabym móc zapraszać tam znajomych na wspólne wieczory. **ND**

Karolina

Moim największym marzeniem jest wydanie własnego tomiku wierszy. Poezję tworzę już od paru lat i większość utworów trafia do przysłowiowej szuflady. Chciałabym podzielić się z większą publicznością moją pasją. Pisanie jest dla mnie wyrażeniem uczuć, myśli i emocji. Wierzę, że kiedyś uda mi się spełnić moje marzenie i zobaczę swoje nazwisko na okładce własnego tomiku. **ND**

Julia

Moim największym marzeniem jest przejechać camperem całą Europę. Chciałabym zobaczyć jak najwięcej miejsc, ale przede wszystkim mieć poczucie takiej totalnej wolności i spontaniczności. Fajnie byłoby rano budzić się w zupełnie nowym miejscu, a wieczorem oglądać zachód słońca gdzieś nad morzem czy w górach. Myślę, że byłaby to niesamowita przygoda i mnóstwo wspomnień, które zostałyby ze mną na całe życie. **ND**

Weronika

Od dziecka nie umiałam odpowiedzieć na wszelkie pytania dotyczące marzeń. Gdy moi rówieśnicy opowiadali o x-boxach, lalkach Barbie, czy innych zabawkach, ja zamykałam się w sobie, mając nadzieję, że nie będę musiała odpowiadać. No bo, czy jakakolwiek rzecz materialna mogłaby spełnić coś tak poważnego? Oczywiście, można powiedzieć, że chciałabym dostać nowy telefon, ale to przecież nie to samo. Przedmioty są w stanie poprawić humor, ale to nie będzie efekt długotrwały. Z biegiem lat, zaczęłam postrzegać marzenia jako coś nieuchwytnego, pozornie niemożliwego do spełnienia. Teraz, jako dorosła kobieta, nie potrzebu-

je już aż tyle czasu na odpowiedź. Moim największym marzeniem jest posiadanie ogromnej ilości wolnego czasu, który mogłabym spędzić z bliskimi, także tymi czworonożnymi. No i może ogromna sterta książek, ale to da się przecież załatwić. **ND**

Damian

- Jednym z marzeń, które chciałbym spełnić, jest podróżowanie po świecie i zobaczenie wielu interesujących miejsc – zarówno tych dobrze znanych, jak i mniej odkrytych. Szczególnie marzy mi się długa podróż po Stanach Zjednoczonych. Chciałbym wynająć samochód, najlepiej taki wprost ze starych amerykańskich filmów, i przez kilka tygodni przemierzać kraj, zatrzymując się w różnych miejscach.

Nowy Jork, Waszyngton, Chicago, koniecznie Wielki Kanion, Los Angeles, parki narodowe, pustynne drogi gdzieś pośrodku Nevady czy słynna Route 66 – chciałbym zobaczyć ten ogromny i różnorodny kraj na własne oczy. Nie zależy mi na luksusowym wyjeździe. Wręcz prze-

ciewnie – ciekawiej byłoby zobaczyć Amerykę z trochę innej, bardziej codziennej perspektywy.

Chciałbym też odwiedzić Japonię, Norwegię czy Australię, ale tak naprawdę ucieszyłaby mnie podróż do każdego kraju, w którym jeszcze nie byłem. Najważniejsze byłoby dla mnie poznawanie nowych miejsc i doświadczanie czegoś nowego. **DG**

Wioletta

- Moim największym marzeniem jest zdrowie – moje i moich najbliższych. Chciałabym jak najdłużej cieszyć się życiem i mieć siłę na codzienne przyjemności. Cieszyć się prostymi rzeczami: poranną kawą, spacerami, spotkaniami z rodziną i każdym kolejnym dniem. **DG**

Anna Olszewska

- nauczycielka, Ciechanów:

- Najbardziej marzę o podróżach. Już teraz z koleżankami zaczęłyśmy zapisywać się na różne wyjazdy. Nagle okazało się, że możliwości jest naprawdę dużo. I chyba właśnie tego wcześniej najbardziej nam brakowało – czasu. Oczywiście, jeśli miałabym powiedzieć o najważniejszym marzeniu, to jest nim zdrowie – moje i przede wszystkim moich bliskich. Chciałabym, żebyśmy jak najdłużej mogli cieszyć się zdrowiem i sprawnością. A z takich bardziej szalonych marzeń? Chciałabym po prostu jak najdłużej mieć taką kondycję, jaką mam teraz, żeby móc podróżować, chodzić, zwiedzać i korzystać z tego czasu.

Na razie wybieramy się do Krakowa, ale oczywiście marzą mi się także dalsze wyjazdy. Myślę, że takim miejscem, które chciałabym koniecznie zobaczyć, jest Rzym. Nigdy tam nie byłam. Nie byłam też w Watykanie, więc to jest zdecydowanie jeden z kierunków, który mam na swojej liście marzeń. I jeśli już gdzieś jadę, to zdecydowanie bardziej interesuje mnie zwiedzanie niż leżenie. Plaża nad Bałtykiem całkowicie mi wystarczy. Tam naprawdę bardzo chętnie poleżę, odpocznę i mogę spędzić tak nawet sporo czasu. Natomiast

jeśli już wybieram się gdzieś dalej, to chcę coś zobaczyć, poznać, zwiedzić. Turystyka, odkrywanie nowych miejsc – zdecydowanie tak. Nie jestem zwolenniczką wielkich upałów, dlatego najlepiej podróżować mi wiosną. Wtedy jest przyjemnie, nie jest jeszcze tak gorąco, a przyroda budzi się do życia. Zresztą ja sama mam wtedy wrażenie, że razem z wiosną budzę się do życia. Wiosna zawsze dodaje mi energii. Jesienią natomiast zaczynam już trochę zasypiać, zwalniać i mam wrażenie, że organizm mówi: teraz czas trochę odpocząć. Dlatego moje marzenia biegają w kierunku realizacji tego, na co wcześniej brakowało czasu. Myślałam, że na emeryturze można będzie odpocząć. Tymczasem jestem ciągle czymś zajęta. Odpocząć tak, ale przede wszystkim żyć aktywnie, podróżować i spełniać marzenia, które przez lata musiały czekać. **KB**

Anna Petryczko

- nauczycielka, Ciechanów:

- Od niedawna jestem na emeryturze i mam nadzieję, że jest to czas, który da mi możliwości podróżowania. Jest jeszcze tyle miejsc, których nie miałam okazji zobaczyć. Nigdy nie byłam w Rzymie i bardzo chętnie bym się tam wybrała. To miasto od dawna mnie fascynuje – historia, zabytki, atmosfera i możliwość zobaczenia na własne oczy miejsc, o których tak wiele się słyszało. Marzę także o podróży czerwonym pociągiem, czyli słynnym pociągiem w Szwajcarii. Chciałabym zobaczyć te wszystkie piękne krajobrazy – góry, wodospady, jeziora i małe miejscowości, które wyglądają jak z pocztówki. Sama podróż takim pociągiem jest dla mnie czymś wyjątkowym. Można usiąść wygodnie, patrzeć przez okno i po prostu chłonąć widoki.

Zdecydowanie zwiedzanie jest dla mnie bardziej emocjonujące niż leżenie na plaży. Plaże już mnie nie zachwycają. Wolę coś zobaczyć, poznać nowe miejsce, przejść się uliczkami, wejść do muzeum, zobaczyć zabytki czy po prostu obserwować życie ludzi w innym kraju. Najlepiej podróżować po sezonie, kiedy nie ma już takich tłumów.

Wtedy można spokojniej zwiedzać, bez pośpiechu i kolejek, naprawdę poczuć atmosferę odwiedzanego miejsca.

Oczywiście emerytura daje mi teraz zupełnie nowe możliwości realizowania takich marzeń. Do tej pory pierwsza na liście zawsze była szkoła. Całe życie trzeba było tak organizować swój wolny czas, żeby nic nie kolidowało z pracą. A teraz? Od kilku dni jestem wolna tak naprawdę na sto procent. Wreszcie mogę sama zdecydować, kiedy chcę gdzieś pojechać. Nie muszę dopasowywać swoich planów do kalendarza szkolnego. Emerytura nie musi oznaczać zwalniania tempa. Dla mnie może być właśnie początkiem kolejnego etapu – takiego, w którym wreszcie jest czas na spełnianie własnych marzeń. **KB**

Kamil

- Myślę, że moje marzenia są podobne do marzeń wielu innych osób. Chciałbym zdobyć dobre wykształcenie, znaleźć pracę, w której będę mógł się rozwijać i która jednocześnie nie będzie mnie wypalała, ustabilizować się finansowo i mieć swoje miejsce na świecie.

Chciałbym też kiedyś założyć rodzinę, dużo podróżować i po prostu korzystać z życia, póki mam na to czas i zdrowie. Wydaje mi się, że do szczęścia nie potrzeba wielkich rzeczy. Chciałbym mieć poczucie, że moje życie zmierza w dobrym kierunku, a na starość móc powiedzieć sobie, że wykorzystałem je najlepiej, jak potrafiłem.

Marzę też o tym, żeby dożyć sędziwego wieku w zdrowiu i szczęściu, jak najdłużej zachować energię i mieć siłę na realizowanie swoich planów oraz cieszenie się codziennością. **DG**

W Koziczynie łowili ryby dla Kasi

Charytatywne zawody połączyły wędkarzy i mieszkańców

W niedzielę, 16 sierpnia, w Koziczynie w gminie Regimin odbyły się charytatywne zawody wędkarskie, których celem była pomoc dziewięcioletniej Kasi Gogolewskiej z Opinogóry Górnej.

W wydarzenie zaangażowali się wędkarze, mieszkańcy Koziczyna, sołectwo oraz liczni sponsorzy. Była sportowa rywalizacja, muzyka, poczęstunek i przede wszystkim wspólny cel – zebranie pieniędzy na pomoc chorej dziewczynce.

Na stawie już o godz. 5 rano pojawili się pierwsi uczestnicy. W zawodach wzięło udział około 40 wędkarzy, którzy przyjechali nie tylko z Koziczyna i okolic, ale również z Ciechanowa, Działdowa i innych miejscowości powiatu. Jak podkreśla Dawid Mosiej z grupy „Koziczyn – Lepiej Nie Pytaj”, była to już piąta edycja organizowanych przez nich zawodów. Wszystkie mają charakter charytatywny.

– To już piąta edycja. Wszystkie nasze zawody mają charakter charytatywny i nie zamierzamy się zatrzymywać. Mamy dużo sponsorów w tym roku, za co ogromnie dziękujemy – mówi Dawid Mosiej.

Wydarzenie objęła patronatem wójt gminy Regimin Mariola Kołakowska. Jak podkreślała, inicjatywa wyszła oddolnie od wędkarzy, sołectwa i mieszkańców Koziczyna.

– Jesteśmy dzisiaj w Koziczynie na charytatywnych zawodach wędkarskich, które są oddolną inicjatywą grupy wędkarzy, sołtys oraz mieszkańców. Tym razem postanowiliśmy pomóc Kasi, dziewięcioletniej dziewczynce z Opinogóry Górnej, która nagle zachorowała. Jeszcze niedawno była zdrową, pełną życia dziewczynką, a pod koniec kwietnia pojawiły się u niej poważne problemy ze wzrokiem i chodzeniem. Okazało się, że potrzebuje długotrwałego leczenia i kosztownej rehabilitacji – mówi Mariola Kołakowska.

Wójt podkreślała również ogromne zaangażowanie mieszkańców Koziczyna.

– Te zawody to przykład tego, jak potrafią się zjednoczyć mieszkańcy. Objęłam wydarzenie swoim patronatem, bo zawsze staram się wspierać tego typu inicjatywy. Wielki ukłon należy się przede wszystkim mieszkańcom Koziczyna, którzy zaangażowali się w organizację i pozyskali sponsorów – zaznacza wójt.

W organizację wydarzenia zaangażowała się także sołtys Koziczyna Małgorzata Grzelczyk.

– Jako sołtys wsparłam chłopaków, bo to oni wyszli z inicjatywą pomocy dla Kasi, która jest córką naszego wspólnego kolegi – mówi Małgorzata Grzelczyk.

Zawody były jednak tylko częścią całego wydarzenia. Poza rywalizacją wędkarską na uczestników i mieszkańców czekały dodatkowe atrakcje. Na scenie wystąpiły zespoły MidiX, Active oraz Zbyt Mocne, a oprawę muzyczną zapewniał również DJ Black. Był także dmuchaniec dla dzieci, kiermasz ciast oraz poczęstunek.

Organizatorzy podkreślali, że wszystkie przygotowane atrakcje miały wspólny cel – pomoc Kasi. – Wszystkie pieniądze zebrane podczas zawodów i towarzyszącego im festynu zostaną w całości przekazane na rzecz Kasi – mówiła Mariola Kołakowska.

Na zwycięzców zawodów czekały nagrody za pierwsze trzy miejsca oraz za złowienie najdłuższej ryby. Nagrody ufundowała wójt gminy Regimin Mariola Kołakowska.

Niedzielne wydarzenie pokazało, że lokalna społeczność potrafi się zjednoczyć, kiedy ktoś potrzebuje pomocy. W Koziczynie połączono sportową rywalizację, dobrą zabawę i muzykę z konkretnym celem – wsparciem dziewczynki, która od kilku miesięcy mierzy się z poważną chorobą.

Fabryczna się zmienia

Trwa kompleksowa modernizacja ul. Fabrycznej w Ciechanowie. Przebudowywana jest droga na odcinku od ulicy Sienkiewicza do dworca kolejowego PKP Przemysłowy. Inwestycja ma poprawić komunikację pomiędzy osiedlem Bloki a osiedlem Przemysłowym i ułatwić mieszkańcom dojazd do kolei.

Prace obejmują budowę nowej nawierzchni asfaltowej, kanalizacji deszczowej oraz chodników. Powstają także nowe krawężniki i obrzeża, a wykonawca układa kolejne warstwy konstrukcyjne drogi. Cała modernizowana ulica zostanie również oświetlona.

Dużą zmianą dla mieszkańców będzie budowa trasy rowowej łączącej ul. Sienkiewicza z dworcem PKP Przemysłowy. W pobliżu dworca zaplanowano także zadaszoną wiatę na 30 rowerów.

W sąsiedztwie dworca powstaje strefa park&ride. Na parkingu znajdzie się 50 miejsc dla samochodów, natomiast kolejne 38 miejsc zostanie wybudowanych w pasie drogowym ul. Fabrycznej. Główny parking będzie ogrodzony i objęty monitoringiem.

Po zakończeniu inwestycji ul. Fabryczną będą kursowały również autobusy ZKM. Przy ulicy powstaną dwie wiaty przystankowe.

Całość inwestycji kosztuje kilkanaście milionów złotych. Miasto pozyskało na jej realizację 85 proc. dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, czyli około 14,5 mln zł.

erem

FOT. UM CIECHANÓW

Prace na ulicy Fabrycznej

I znów uwierzyła oszustom!

Nieprawdopodobna historia! 72-letnia mieszkanka powiatu płońskiego straciła ogromną sumę pieniędzy, wierząc oszustom. Przekazała swoje dane do rachunków, dokumentów i kart płatniczych, zaciągnęła kredyt. Wcześniej straciła w wyniku innego oszustwa 94 tys. zł, a policjanci przyjmujący od niej zawiadomienie szczegółowo wyjaśniali jej mechanizmy działania oszustów i ostrzegali przed przekazywaniem wrażliwych danych... nie uwierzyła.

Kilka miesięcy temu straciła 94 tys. zł...

Historia 72-latki rozpoczęła się kilka miesięcy wcześniej. W połowie marca została oszukana i straciła wówczas 94 tys. zł. W tej sprawie prowadzone było postępowanie. Funkcjonariusze, którzy przyjmowali zawiadomienie i wykonywali z kobietą czynności, szczegółowo wyjaśniali jej, w jaki sposób działają oszuści. Ostrzegali ją, aby nie podawała nikomu swoich danych, nie przekazywała informacji umożliwiających dostęp do rachunków, nie otwierała podejrzanych linków, nie instalowała aplikacji na polecenie nieznajomych osób i nie wdawała się w rozmowy z osobami, które próbują nakłonić ją do przekazania pieniędzy.

Znów uwierzyła oszustom, zaciągając kredyt

Mimo tych ostrzeżeń kobieta, chcąc odzyskać utracone pieniądze, w połowie lipca na popularnej plat-

formie społecznościowej zobaczyła reklamę opatrzoną nazwą „Interpol”. Z jej treści wynikało, że osoby stojące za reklamą współpracują z policją i pomagają mieszkańcom Unii Europejskiej odzyskiwać pieniądze utracone w wyniku oszustw. Kobieta kliknęła w reklamę i podała swoje imię, nazwisko oraz numer telefonu. Nie minęła godzina, gdy zadzwonił do niej mężczyzna. Przedstawił się jako przedstawiciel firmy Interpol, ale nie podał swoich danych. 72-latka opowiedziała mu o wcześniejszym oszustwie.

– Mężczyzna zapewnił ją, że pieniądze uda się odzyskać. Przekonywał nawet, że będzie ich znacznie więcej, ponieważ kobieta miała otrzymać dodatkowo odszkodowanie. Następnie przekazał jej dane kolejnego mężczyzny, który miał zająć się jej sprawą – informuje rzeczniczka płońskiej policji, nadkom. Kinga Drężek-Zmysłowska.

Kontakt przeniósł się na popularny komunikator. Drugi z mężczyzn przekonywał kobietę, że jest adwokatem, ma odpowiednią licencję i doświadczenie w prowadzeniu spraw sądowych. Zapewnił ją, że

odbędzie się internetowa rozprawa, podczas której będzie ją reprezentował.

Później pojawiły się kolejne polecenia. Mężczyzna twierdził, że w ramach rzekomego sprawdzania działalności banków konieczne będzie zaciąganie pożyczek i wykonywanie określonych operacji finansowych. Polecił kobiecie zainstalowanie aplikacji, a następnie krok po kroku instruował ją, co ma w niej wpisywać i jakie operacje wykonywać. 72-latka przekazała mu zdjęcie dowodu osobistego, zdjęcie karty płatniczej, dane dostępowe do rachunków bankowych, loginy do aplikacji mobilnej oraz hasła do poczty elektronicznej.

Oszust polecił jej między innymi zaciągnięcie kredytu na kwotę 49 900 zł, założenie rachunków w kilku bankach, a także wypłacenie z banku 20 tys. zł i wpłacenie ich we wpłatomacie na podane numery kont.

Nie uwierzyła policjantom!

W międzyczasie, gdy kobieta wykonując polecenia oszustów

w jednym z banków próbowała wykonać transakcje, pracownicy banku wykazali się czujnością i poinformowali płońskich policjantów, że prawdopodobnie może dojść do oszustwa. Na miejsce skierowani zostali funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego płońskiej komendy. Policjanci rozmawiali z kobietą i próbowali ustalić, w jakich okolicznościach zamierzała wykonać transakcję. Ostatecznie nie zrobiła jej w banku. Jak później ustalono, poszła na pocztę, gdzie...wykonała przelew na rachunek wskazany przez oszusta.

Oszuści cały czas podtrzymywali kontakt. Przesyłali jej wiadomości z danymi rachunków, na które miała wpłacać pieniądze, i zapewniali, że prowadzone są działania mające doprowadzić do odzyskania utraconych środków. Kobieta była przekonana, że wykonuje czynności związane z prowadzoną sprawą.

Zrozumiała za późno...

Z czasem zaczęła jednak zauważać niepokojące operacje. Na jeden z nowo założonych rachunków wpływały różne pieniądze, a następnie wykonywano z niego kolejne płatności. W raporcie z podmiotu, który gromadzi i udostępnia dane o historii finansowej klientów, zobaczyła, że na jej dane zaciągnięto następne zobowiązania, w tym kredyty gotówkowe oraz „chwilówki”. Okazało się również, że na jej dane zostały założone karty płatnicze. Na rachunku pojawiały się

transakcje związane między innymi z Amsterdamem i Belgią. Kobieta zauważyła także, że do jej poczty elektronicznej logował się nieznany użytkownik.

Dopiero wtedy skala problemu zaczęła być dla niej widoczna. Jak przekazała policjantom, kontakt z fałszywymi doradcami zakończył się w sierpniu. Podczas jednej z rozmów powiedziała, że nie zamierza już przekazywać żadnych pieniędzy. Mężczyzna nadal jednak nakłaniał ją do wypłacenia kolejnych środków.

72-latka tym razem straciła 92 500 zł. Razem z synem ponownie zgłosiła oszustwo. Płońscy policjanci pracują nad sprawą.

Nie daj się okraść!

Policja przypomina: oszuści coraz częściej wykorzystują reklamy w mediach społecznościowych i podszywają się pod instytucje, kancelarie oraz osoby mające rzekomo pomóc w odzyskaniu pieniędzy. Jeżeli ktoś obiecuje odzyskanie utraconych środków, a jednocześnie żąda podania loginów, haseł, kodów autoryzacyjnych, zdjęć dokumentów lub nakłania do zaciągnięcia kredytu, należy natychmiast przerwać kontakt. Prawdziwy przedstawiciel banku, policji czy innej instytucji nie będzie wymagał przekazania takich danych ani wykonywania przelewów na wskazane przez niego rachunki.

KATARZYNA OLSZEWSKA

Płońskie Gminne Dożynki w Jeżewie

W podziękowaniu za plony

XVIII Płońskie Gminne Dożynki przeszły do historii i niech żałują ci, którzy nie byli. Na gości czekało wiele atrakcji, w tym występy lokalnych artystów i zespołów, koncert gwiazdy wieczoru – zespołu Trubadurzy oraz moc pyszności na stoiskach kół gospodyń.

W niedzielę, 6 września w Jeżewie odbyły się, już po raz osiemnasty, Płońskie Gminne Dożynki.

Wydarzenie rozpoczęło się dziękczynną mszą świętą polową, po której gości dożynkowego święta przywitał wójt gminy Płońsk, Aleksander Jarosławski oraz przewodniczący rady gminy Płońsk, Włodzimierz Kędzicki. A byli wśród nich m.in. wicestarosta płoński Jacek Rzyński, radny sejmiku wojewódzkiego Paweł Obermeyer, burmistrz Płońska Andrzej Pietrasik, dyrektor płońskiego oddziału MODR Agata Sosińska.

- Spotykamy się w Jeżewie, aby wspólnie świętować Dożynki Gminne – pięknie i głęboko zakorzenione w naszej polskiej tradycji święto plonów – mówił wójt Aleksander Jarosławski. – Dożynki to wyjątkowy dzień, w którym możemy zatrzymać się na chwilę, spojrzeć na miniony rok, i przede wszystkim wyrazić wdzięczność tym, dzięki którym z pól trafia na nasze stoły chleb, symbol pracy, dostatku i ludzkiej solidarności.

Wójt dziękował rolnikom za ich trud.

- Wasza praca wymaga ogromnego wysiłku i wytrwałości. Każ-

Ceremonia dożynkowa. Starostowie gminnych dożynek i wójt Aleksander Jarosławski

dy dzień rozpoczynacie z troską o gospodarstwo, o ziemię i o przyszłe plony – mówił wójt. – Dlatego tegoroczne dożynki są przede wszystkim świętem waszego trudu. Dziękuję wam za to, że pielęgnujecie ziemię, która od pokoleń jest częścią naszej historii i naszej tożsamości. Dziękuję za przywiązanie do rodzinnych

gospodarstw, za przekazywanie tradycji młodszemu pokoleniu, i za to, że mimo wielu trudności nadal z nadzieją patrzycie w przyszłość.

Wójt dziękował również kołom gospodyń, organizacjom, strażakom i wszystkim, którzy przyczyniają się do tego, że wsie z terenu gminy są pełne życia, życzliwości i wspólnoty.

Jedną z atrakcji był występ płońskich mażorettek

Rozstrzygnięcie konkursu na najpiękniejszy wieniec dożynkowy

Wystąpili również uczniowie szkoły z Siedlina

- Pięknym symbolem tego święta jest dożynkowy chleb – dodawał wójt. – Będziemy mogli na niego spojrzeć nie tylko jak na owoc pracy rolnika, ale również jak na znak naszej wspólnoty. Chleb uczy nas szacunku do pracy, dzielenia się z drugim człowiekiem. Niech tego chleba nigdy nie zabraknie na stołach naszych rodzin.

Dożynkowy ceremoniał i dzielenie się chlebem rozpoczęli starostowie dożynek: Magdalena i Krzysztof Jarosiewicz.

W konkursie na najpiękniejszy wieniec zwyciężyło sołectwo Cempkowo, drugie miejsce zajęła Szkoła Podstawowa w Lisewie, a trzecie – sołectwo Strachowo.

W konkursie na najciekawsze stoisko wygrało KGW z Arcelina, drugie miejsce zajęło stoisko Stowarzysze-

nia Na Rzecz Zwierząt „Uszy do Góry”, a trzecie – KGW Siedlin.

Ogłoszono również wyniki konkursu KRUS: „Pracuj Bezpiecznie”. Pierwsze miejsce zajęła Ewa Pomorin, drugie Ewelina Wojciechowska, trzecie Michał Kowalski.

Płońsk „Swada”. Na dożynkowej scenie wystąpiło również Echo Kobiety z zespołem, odbyły się również koncerty: Macieja Smolińskiego, zespołu CAAPRII, Trubadurzy oraz Miły Pan, a dożynkową uroczystość uświetniła płońska Młodzieżowa Orkiestra Dęta

KGW Arcelin wygrało w konkursie na najciekawsze stoisko

Koncert Echo Kobiety z zespołem

Występ uczniów z SP w Lisewie

Występ zespołu Swada

W programie niedzielnych dożynek było wiele atrakcji, w tym m.in. występy uczniów ze szkół w Siedlinie i Lisewie oraz Zespołu Ludowego Gminy

Con Grazia i mażoretki.

Na gości czekało wiele stoisk, w tym wypełnione po brzegi pysznościami, stoiska kół gospodyń wiejskich.

KO

Dożynki gminno-parafialne w Kraszewie

Polski rolnik, polskie pole, polski chleb na polskim stole

Święto plonów w gminie Ojrzeń, czyli dożynki gminno-parafialne, odbyły się 6 września w Kraszewie.

Wydarzenie rozpoczęło się mszą świętą w kościele pw. Świętej Trójcy w Kraszewie, podczas której miał miejsce tradycyjny ceremonialny przekazania chleba. Starostami tegorocznych dożynek byli Izabela i Mariusz Tomaszek z miejscowości Zochy. Po zakończeniu mszy korowód uczestników, prowadzony efektownie przez traktory i przy akompaniamencie orkiestry OSP ze Strzegowa, przemarszerował w okolice boiska przy szkole podstawowej.

Gospodarze z Żoch

- Z wielką radością i szacunkiem witam państwa na tegorocznych

Na czele korowodu dożynkowego jechały traktory

Grupa rolników prezentująca pracę młockarni

dożynek gminy Ojrzeń, które przeżywamy tutaj w Kraszewie. W miejscu, gdzie od pokoleń wiara, tradycja, praca i przywiązanie do ojczystej ziemi stanowią ważną część życia naszej wspólnoty. Dzisiejsze święto plonów jest przede wszystkim świętem naszych rolników, ludzi ciężkiej pracy, odpowiedzialności i niezwykłego przywiązania do ziemi. Jest dniem wdzięczności za tegoroczne plony, ale również okazją, aby powiedzieć głośno i wyraźnie: Dziękujemy polskiemu rolnikowi za ich pracę! – mówił na wstępie wójt Artur Delura.

Włodarz gminy powitał wszystkich gości, wśród których znaleźli się m.in. posłowie Rafał Romanowski i Adam Krzemiński, reprezentujący senatora Krzysztofa Bienkowskiego – Cezary Bobowski, wójt gminy Regimin Mariola Kołakowska, wójt gminy Ciechanów Stefan Pawłowski, przewodnicząca gminnej rady Katarzyna Zimnowodzka wraz z radnymi, reprezentanci młodzieżowej rady, pracownicy urzędu gminy, przedstawiciele służb mundurowych – PSP i KPP, przedstawiciele instytucji takich jak ARiMR, KRUS, PUP, GOPS, banku w Raciążu, placówek oświatowych, organizacji i stowarzyszeń, sołtysi, drużyny OSP z Kraszewa, Ojrzenia i Młocka, koła gospodyń wiejskich z terenu gminy oraz oczywiście rolnicy i licznie zgromadzeni mieszkańcy.

Wójt powitał również mieszkańców miejscowości Zochy, którzy podjęli się w tym roku roli gospodarzy święta plonów, przygotowując

Bez silnego silnego rolnictwa nie ma silnego i bezpiecznego państwa – mówił wójt Artur Delura

także tegoroczny dożynkowy wieńiec. Podziękował także starostom za przyjęcie szaczonej funkcji.

Trudny rok

Wójt podkreślił, że dożynki to jedno z najstarszych i najpiękniejszych polskich świąt.

- Od pokoleń polski rolnik po zakończeniu zniw przychodził do świątyni. Przynosił przed ołtarz owoce swojej pracy i dziękował Bogu za to, co udało się zebrać z ojczystej ziemi. Tak czynili nasi dziadkowie, tak czynili nasi rodzice i tak czynimy również dzisiaj, bo niezależnie od tego jak bardzo zmienia się współczesne rolnictwo, jedno pozostaje niezmiennie. Szacunek dla ziemi, dla chleba i dla pracy człowieka – mówił.

rolnych są dziś niewspółmierne do kosztów ich wyprodukowania.

- Chcę skierować apel do wszystkich, którzy mają wpływ na przyszłość polskiego rolnictwa. Nie pozostawiajcie polskiego rolnika samego. Rolnik oczekuje przywilejów. Rolnik oczekuje uczciwych zasad i godnej zapłaty za swoją pracę – apelował, przypominając o jednej fundamentalnej prawdzie - bez silnego silnego rolnictwa nie ma silnego i bezpiecznego państwa.

Polska ziemia

Jak stwierdził wójt, dlatego mocno przemawiają do niego słowa prezydenta Karola Nawrockiego: „Polski rolnik, polskie pole, polski chleb na polskim stole”.

- Ziemia nigdy nie była dla naszych przodków zwykłym towarem - była dziedzictwem, była warsztatem

pracy, była miejscem życia całych pokoleń. Była i pozostaje częścią naszej narodowej tożsamości. Kiedy Polski nie było na mapach Europy, polska wieś trwała. To tutaj przechowywano wiarę, to tutaj przechowywano polską mowę. To tutaj zachowywano nasze obyczaje i tradycje. To tutaj przy przydrożnych krzyżach i kapliczkach modlono się za ojczyznę. I to tutaj polski rolnik pracując na swojej ziemi przekazywał ją z ojca na syna, z pokolenia na pokolenie – podkreślał Artur Delura.

Wójt przywołał tu słynne słowa Jana Pawła II: „oddaję hołd spracowanemu rolnikowi”. Mówił

Starostowie dożynek Izabela i Mariusz Tomaszek

Konkurencja podnoszenia 50-kilogramowego worka wywołała wiele emocji

Przypomniał także, że bieżący rok po raz kolejny pokazał jak trudna, wymagająca i nieprzewidywalna jest praca rolników.

- Mówię te słowa nie tylko jako wójt (...), ale również jako człowiek, który pochodzi z rodziny rolniczej, wychował się na gospodarce i przez wiele lat sam prowadził i prowadzi gospodarstwo rolne (...) Wiem, czym jest patrzeć w niebo i oczekiwanie na pogodę. Wiem czym jest obawa przed przymrozkiem. Wiem czym jest oczekiwanie na deszcz, kiedy ziemia potrzebuje. I wiem, co oznaczają zniwa, kiedy każda godzina dobrej pogody może decydować o jakości plonu i efekcie całorocznej pracy – zaznaczył, przypominając o tegorocznych mrozach, okresach długotrwałej suszy oraz wysokiej wilgotności podczas zniw.

Wójt w swoim wystąpieniu podniósł również jeden z najpoważniejszych problemów współczesnego polskiego rolnictwa – to, że ceny wielu płodów

życząc, aby nadchodzący rok był dla nich łaskawszy.

- Ale przede wszystkim życząc wam, aby za ciężką pracą szła cena i godna zapłata – zaznaczył. - Aby polski rolnik był szanowany nie tylko podczas przez dożynek, ale każdego dnia w roku. Aby polskie gospodarstwa nadal przechodziły z pokolenia na pokolenie, a polska ziemia pozostawała w polskich rękach i aby na naszych stołach zawsze znajdował się chleb wypieczony z polskiego zboża, bo silny polski rolnik to silna polska wieś, silna polska wieś to silna i bezpieczna Polska. A troska o polską ziemię, polskie rolnictwo i polski chleb jest naszym obowiązkiem wobec tych, którzy byli przed nami i wobec tych, którzy przyjdą po nas.

Młockarnia i strongman

Okolicznościowe przemówienie wygłosili również zaproszeni goście, a dyrektor szkoły podstawowej w Ojrzeniu Iwona Ostrowska odczytała list od prezydenta Karola Nawrockiego.

Następnie rozpoczęły się występy artystyczne. Zaprezentowała się m.in. orkiestra OSP w Strzegowie, seniorzy i młode lokalne talenty.

Organizatorzy zaprosili uczestników na wyjątkowy pokaz - pracy starej młockarni. Maszynę „odpalili” za pomocą korby sam wójt, po czym zobaczyliśmy, niczym w skansenie, grupę rolników w dawnych strojach, młocących snopki zboża. Efekt ich pracy, czyli ziarno, również zaprezentował wójt.

Dużym zainteresowaniem cieszył się tradycyjny występ strongmana Lubomira Libackiego, pierwszego mistrza Polski w tej dziedzinie sportowej. Poprowadził on rozgrzewkę dla najmłodszych oraz zawody sportowe dla dorosłych – we wbijaniu gwoździ, zwijaniu ciężarka na linie oraz podnoszeniu 50-kilogramowego worka. Podczas konkurencji nie zabrakło emocji i śmiechu i nie przerwano ich nawet pomimo kilkunastominutowego deszczu. Strongman poprowadził również quiz wiedzy o gminie Ojrzeń.

Podczas dożynek nie mogło oczywiście zabraknąć stoisk kół gospodyń wiejskich – z miejscowości Łebki Wielkie, Gostomin, Radziwie, Dąbrowa i Młock, które zadbały o kulinarną oprawę wydarzenia. Swoje stoiska miały także lokalne instytucje, firmy i partnerzy. Dla dzieci nie zabrakło dmuchańców i licznych animacji, strefy zabaw i kramu z zabawkami.

Późnym popołudniem przyszedł czas na zabawę taneczną, a wieczorem zagrała gwiazda imprezy, czyli zespół Dejavu.

Jedna z dożynkowych dekoracji

także o szacunku do chleba.

- Nasi dziadkowie, kiedy kromka chleba opadła na ziemię, podnosili ją i całowali. Dlaczego? Bo doskonale wiedzieli, ile pracy, wysiłku i ludzkiego potu trzeba, aby ten chleb powstał – podkreślił wójt, raz jeszcze dziękując rolnikom za ich trud oraz

Choć pogoda kilka razy dała się we znaki, mieszkańcy gminy licznie tego dnia stawili się na uroczystościach oraz wieczornej zabawie. Jak mówił wójt, w miejscu, gdzie od pokoleń wiara, tradycja, praca i przywiązanie do ojczystej ziemi stanowią ważną część życia wspólnoty.

RK

Chłopiec doznał obrażeń głowy

Policjanci wyjaśniają okoliczności zdarzenia z udziałem hulajnogi elektrycznej, do którego doszło w Kluczewie gm. Płońsk. W wyniku upadku podczas jazdy 10-letni chłopiec doznał obrażeń i został przetransportowany Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym do szpitala.

Do zdarzenia doszło w środę, 19 sierpnia, po godzinie 16 w miejscowości Kluczewo, gm. Płońsk. 10-letni chłopiec poruszał się hulainogą elektryczną po drodze gruntowej. W pewnym momencie stracił panowanie nad pojazdem i przewrócił się, uderzając głową w utwardzoną nawierzchnię drogi. Chłopiec nie miał kasku, a w chwili zdarzenia nie znajdował się pod opieką osoby dorosłej.

Zdarzenie zauważyła przypadkowa dziewczynka, która poinformowała o nim matkę chłopca. Na miejsce wezwano policję oraz zespół ratownictwa medycznego. Ze względu na stan zdrowia dziecka zadysponowano również Lotniczym Pogotowiem Ratunkowe. 10-latek z obrażeniami ciała, głównie głowy, został przetransportowany do szpitala

la w Warszawie – informuje rzecznik prasowy KPP w Płońsku, nadkom. Kinga Dręzek-Zmysłowska.

Policjanci przypominają, że hulajnoga elektryczna jest pojazdem, a korzystanie z niej na drodze wiąże się z konkretnymi obowiązkami. Dotyczą one zarówno miejsca jazdy, prędkości, jak i wieku kierującego.

Podstawowym miejscem do jazdy jest droga dla rowerów lub droga dla pieszych i rowerów. Jeżeli została wyznaczona dla kierunku, w którym kierujący się porusza albo zamierza skręcić, powinien z niej korzystać. Prędkość hulajnogi elektrycznej nie może przekraczać 20 km/h.

Z chodnika lub drogi dla pieszych można korzystać tylko w określonych sytuacjach, między innymi wtedy, gdy nie ma drogi dla rowerów, a na jezdni

obowiązuje ograniczenie prędkości do 30 km/h. W takim przypadku kierujący hulainogą musi poruszać się z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, zachować szczególną ostrożność i ustępować pierwszeństwa pieszym.

Jazda jezdnią jest dopuszczalna tylko w sytuacji, gdy nie ma drogi dla rowerów ani pasa ruchu dla rowerów, a na jezdni obowiązuje dopuszczalna prędkość nie większa niż 30 km/h. Również wtedy kierujący hulainogą może jechać maksymalnie 20 km/h.

Przypominamy też, że nie każde dziecko może po prostu wsiąść na hulainogę. Przepisy jasno określają wiek kierującego.

Hulainogą elektryczną na drodze publicznej może kierować osoba, która ukończyła 13 lat. W przypadku

osób od 13. do 18. roku życia wymagane jest posiadanie karty rowerowej albo odpowiedniego prawa jazdy, między innymi kategorii AM, A1, B1 lub T. Dzieci, które nie ukończyły 13 lat, mogą korzystać z hulajnogi elektrycznej wyłącznie w strefie zamieszkania i pod opieką osoby dorosłej.

To szczególnie ważna informacja dla rodziców. Hulajnoga elektryczna może wydawać się prostym środkiem transportu, ale poruszanie się nią wymaga odpowiednich umiejętności i znajomości przepisów. Dziecko nie może samodzielnie korzystać z niej na drogach publicznych tylko dlatego, że potrafi utrzymać równowagę.

Przepisy przewidują również obowiązek jazdy w kasku dla dzieci i młodzieży do 16. roku życia korzystających z hulajnogi elektrycznej – dodaje rzecznik.

O tym również trzeba pamiętać:

Kierujący hulainogą elektryczną nie może znajdować się pod wpływem alkoholu ani środków odurzających. Na hulainodze może znajdować się tylko jedna osoba. Zabronione jest przewożenie pasażerów i zwierząt, a także ciągnięcie innych pojazdów.

Nie wolno również przejeżdżać hulainogą przez przejście dla pieszych. W takiej sytuacji należy zejść z hulajnogi i przeprowadzić ją przez przejście.

Podczas jazdy nie można korzystać z telefonu wymagającego trzymania go w ręku.

Każdy użytkownik hulajnogi powinien pamiętać także o innych uczestnikach ruchu. Szczególnej ostrożności wymagają piesi, którzy nie zawsze są w stanie przewidzieć nagły manewr szybko poruszającej się hulajnogi.

Wypadek w Kluczewie jest również przypomnieniem dla rodziców, że odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka zaczyna się jeszcze przed rozpoczęciem jazdy.

Warto sprawdzić nie tylko stan techniczny hulajnogi, ale przede wszystkim zastanowić się i sprawdzić, czy dziecko ma odpowiedni wiek, uprawnienia i umiejętności, aby z niej korzystać. Trzeba również zadbać o kask i odpowiedni nadzór.

W przypadku młodszego dziecka nie wystarczy powiedzieć „uwaga”. Dziecko może nie być jeszcze w stanie właściwie ocenić prędkości, odległości czy zagrożenia związanego z upadkiem. Dlatego zanim oddamy mu hulainogę, powinniśmy sami upewnić się, gdzie i na jakich zasadach może z niej korzystać.

Kilka minut jazdy może wystarczyć, by doszło do upadku i poważnych obrażeń. Dlatego rozważa, znajomość przepisów i właściwy nadzór mają znaczenie za każdym razem, gdy dziecko wsiada na hulainogę.

Apelujemy do wszystkich użytkowników hulajnóg elektrycznych o rozważę, przestrzeganie przepisów i poszanowanie praw innych uczestników ruchu. Szczególnie ważne jest bezpieczeństwo pieszych oraz dzieci, które ze względu na wiek i doświadczenie są bardziej narażone na skutki błędów popełnianych podczas jazdy – podkreśla nadkom. Kinga Dręzek-Zmysłowska.

KO

Wiedza, praktyka, profesjonalizm

Rekrutacja na rok akademicki 2026/2027 w Warszawskiej Uczelni Medycznej potrwa do końca września. Zostały ostatnie wolne miejsca!

W tym roku liczba chętnych na kierunki medyczne była zdecydowanie większa niż limity przyjęć, które określiliśmy ze względu na utrzymanie najwyższej jakości kształcenia. Wcześniej niż w latach ubiegłych zakończyliśmy rekrutację na studia licencjackie na kierunkach pielęgniarstwo oraz elektroradiologia - niestacjonarne. Wszystkim zainteresowanym pozostałymi kierunkami medycznymi i z zakresu nauk o zdrowiu - przypominamy - tylko pełne dokończenie formalności rekrutacyjnych zapewnia miejsce na I roku studiów w WUMed. - mówi dr Waldemar Dębski, rektor WUMed.

WUMed prowadzi studia licencjackie i **magisterskie** na kierunkach: pielęgniarstwo, położnictwo, **ratownictwo medyczne**, elektroradiologia, kosmetologia, dietetyka, jednolite studia magisterskie na kierunku fizjoterapia, a także studia licencjackie pomostowe na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo.

Studia prowadzone są w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Absolwenci uczelni przy Bobrowieckiej 9, znajdują zatrudnienie w renomowanych placówkach medycznych.

Z satysfakcją przyjęliśmy zestawienie wiodącej agencji rekrutacji i pracy - Personnel Service, w którym

Warszawska Uczelnia Medyczna im. Tadeusza Koźłuka widnieje dwukrotnie, jako uczelnia zapewniająca kwalifikacje zawodowe gwarantujące najwyższe wynagrodzenie absolwentów pielęgniarstwa i położnictwa.

- informuje dr Waldemar Dębski, rektor WUMed.

Uczelnia stawia na jakość kształcenia. Oddaje do dyspozycji studentów nowoczesne, zaawansowane technologicznie pracownie, stworzone z myślą o praktycznej nauce zawodów medycznych i kierunków z obszaru nauk o zdrowiu. Szczególną rolę odgrywa Centrum Symulacji Medycznej, obejmujące pracownię umiejętności pielęgniar-

skich, opieki położniczej oraz pracownię symulacji zabiegów resuscytacyjnych. Każda z tych przestrzeni została dodatkowo wyposażona w system wirtualnej rzeczywistości.

Prof. Joanna Jasińska, prorektor ds. dydaktycznych i rozwoju Warszawskiej Uczelni Medycznej informuje: *Kształcimy w najwyższym standardzie. Wiedza, praktyka i profesjonalizm to fundamenty przygotowania przyszłych medyków.*

Dysponujemy zaawansowanymi pracowniami m.in.: ratownictwa medycznego, fizjoterapii, biofizyki i anatomii radiologicznej wyposażonymi w najbardziej aktualne na rynku oprogramowanie i sprzęt.

Studenci mają możliwość ćwiczenia w warunkach zbliżonych do rzeczywistych z wykorzystaniem zaawansowanych technologicznie symulatorów pacjenta i wysokiej klasy sprzętu medycznego, m.in. profesjonalnych kardiomonitorów, aparatów ultrasonograficznych a nawet rezonansu magnetycznego i tomografu komputerowego. Zajęcia praktyczne odbywają się również na oddziałach szpitalnych o różnej referencyjności, w Warszawie i województwie mazowieckim.

Nie bez znaczenia dla rozwoju zawodowego przyszłych medyków jest możliwość odbycia praktyk zagranicznych w ramach programu Erasmus+ Student Mobility for Traineeships.

W tym roku akademickim nasi studenci praktykowali w szpitalach klinicznych w Hiszpanii, Grecji i Austrii. Dzięki pozyskanym środkom unijnym w wyniku konkursu, w roku akademickim 2026/27, z praktyk w międzynarodowym środowisku medycznym skorzysta większa liczba studentów Warszawskiej Uczelni Medycznej. - dodaje prof. Jasińska.

Dodatkowym atutem Warszawskiej Uczelni Medycznej jest konkurencyjne czesne wśród uczelni niepublicznych o profilu medycznym.

Więcej informacji na www.wumed.edu.pl

35

lat

- ELEKTORADIOLOGIA
- PIELĘGNIARSTWO
- POŁOŻNICTWO
- RATOWNICTWO MEDYCZNE
- FIZJOTERAPIA
- DIETETYKA
- KOSMETOLOGIA

**KURSY I SZKOLENIA
DLA PRACOWNIKÓW
OCHRONY ZDROWIA**

www.wumed.edu.pl

Dziedzictwo dechacji sprzed 800 lat

„Jak to dobrze, że Konrad sprowadził Krzyżaków”, stwierdził prowokacyjnie prof. dr hab. Dariusz Karol Dąbrowski z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy podczas konferencji, która miała miejsce 12 czerwca w Centrum Administracyjnym w Ciechanowie.

Błędny anachronizm

- Przede wszystkim nie Konrad Mazowiecki, a Konrad Kazimierzowicz, książę mazowiecki, kujawski, łęczycki i krakowski – wyjaśniał prof. Dąbrowski, który podjął próbę wykazania, iż zwyczajowo fatalnie oceniana decyzja księcia jest błędnym anachronizmem, odbiciem swoich czasów, a czarna legenda nasiliła się w czasie rozbiorów, a pogłębiła oddziaływaniem kulturkampfu, zbrodniami nazistów i walką propagandową z Zachodem w czasach PRL-u. Jak stwierdza, taka negatywna ocena Konrada oparta jest na absurdalnym zarzucie nieprzewidywania skutków wydarzeń zachodzących setki lat po jego śmierci.

- Jeśli bowiem zarzuca się księciu sprowadzenie Krzyżaków, to trzeba też pamiętać, że Zakon zbudował na opanowanym terenie hipernowoczesne państwo, bardzo zamożne, z którego dziedzictwa korzysta współczesna Polska – uważa profesor.

Czarny pijar Długosza

Wymienia on tu m.in. obiekty znajdujące się na liście światowego dziedzictwa UNESCO, jak zamek w Malborku, czy Stare Miasto w Toruniu, a także ponad 70 murów gotyckich kościołów, ruiny 13 zamków, pozostałości obwarowań 6 miast, katedry, zespoły zamkowe itd.

Według prof. Dąbrowskiego początki czarnego pijaru decyzji Konrada to opinie kronikarza Jana Długosza, w szczególności stwierdzenie, że nie ma pośród królów i książąt innego, który ściągnął by na Polskę większe nieszczęścia, niż Konrad. Nie jest to jednak tak jednoznaczne, gdyż Długosz zaznaczał także, że umowa darowizny ziemi chełmińskiej przewidywała jej zwrot po wypełnieniu zadania, a także winił doradców księcia, iż nie odwiedli go od decyzji.

Pruski wróg

Należy dodać, iż Długosz słowa te pisał w innych okolicznościach (XV wiek). W czasach Konrada na północ od ziem Mazowsza zagrożeniem były plemiona bałtyjskie – Prusowie, Jaćwiegowie oraz Litwini i Żmudzi. W pierwszej połowie XIII wieku dochodziło do licznych najazdów pruskich, które pustoszyły m.in. ziemię chełmińską, ziemię dobrzyńską i północne Mazowsze. Dokumenty mówią o szkodach w klasztorze w Czerwińsku i innych dobrach

biskupstwa plockiego, licznych zniszczonych wsiach (istnieje np. wzmianka o odbudowie wsi Unierzyż nad Wkrą). Mazowiecka obrona miała zostać przełamana już w drugiej dekadzie wieku. W następnych latach doszło do zbrojnych akcji koalicji książąt oraz ustanowienia przez Konrada, jego starszego brata Leszka Białego oraz księcia Henryka Brodatego ogólnopolskiej stróży, która jednak też szybko uległa załamaniu około 1224-25 roku.

Konkwista potęg

Aby zrozumieć decyzję Konrada należy także wspomnieć o innej, niezmiennie w ocenie profesora Dąbrowskiego ważnej kwestii – podbojem ziem pogan nadbałtyckich były zainteresowane obie potęgi uniwersalistyczne, czyli cesarstwo i papieństwo, a z ich perspektywy Konrad był mało znaczącym, przygranicznym książętym. Papieństwo przyznało ponadto pełną autonomię od kościoła polskiego biskupowi pruskiemu Chrystianowi, od 1222 r. będącego w posiadaniu ziemi chełmińskiej.

- Po prostu Konrad miał w dużej mierze związane ręce. Dlatego, że był tylko jednym z czynników, które były zaangażowane w sprawy przeciw poganom bałtyjskim – uważa profesor.

Na domiar złego w 1227 roku zamordowany zostaje starszy brat Konrada, Leszek Biały i odtąd moźnowładztwo polskie przestaje interesować się sprawami mazowieckiego pogranicza. Dochodzi wtedy do walk o Kraków, do których przyłącza się Konrad.

- A jego przeciwnikiem przez długi czas był Henryk Brodaty, który, notabene, był inicjatorem ściągnięcia Zakonu Krzyżackiego na pogranicze polsko-pruskie. Więc tutaj postać Konrada jawi się w zupełnie innym świetle. Jego działania były jak najbardziej uzasadnione – ocenia prof. Dąbrowski.

Mityczna data

No dobrze, ale dlaczego mówimy już o roku 1227, skoro Konrad krzyżaków sprowadził rok wcześniej? Otóż wcale nie, ponieważ dokument nadania ziemi pochodzi z roku 1228. Skąd więc rok 1226?

- To data wystawienia przez Fryderyka II tzw. Złotej Bulli z Rimini – wyjaśnia nam prof. Dąbrowski - Cesarz formalnie nadał ziemię zakonowi - tę, która miała być przez nich podbijana, ale ta data jest zafałszowana. To fałszerstwo wydawcy, prawdopodobnie Bulla realnie została wystawiona w 1235 roku. W 1226 Ludwik Turynski dostał prawo do zdobywania Prus, więc to by się zupełnie nie sklejało. Mówią o tym świetne artykuły Tomasza Jasińskiego prof. Macieja Dorny (...) Jest to symboliczna data.

Krzyżacy trwale wpisali się w historię księstwa mazowieckiego

FOT. RK

Prof. dr hab. Dariusz Karol Dąbrowski

Korzyści z konieczności

W rezultacie walk wewnętrznych w Polsce oraz nieskutecznych działań zakonu braci dobrzyńskich, ustanowionego przez Chrystiana, niezbędne stało się dla Konrada ściągnięcie jedynej znaczącej siły zbrojnej zainteresowanej zaangażowaniem się w akcje na granicy polsko-bałtyjskiej.

Jak wiadomo, krzyżacy zmienili układ sił, skutecznie angażując Prusów na nowym froncie i wyraźnie zmniejszając częstotliwość pruskich ataków (np. w 1244 roku doszło do bitwy pod Ciechanowem – tu Mazowszanie rozgromili Prusów). W 1235 roku w akcji zbrojnej krzyżaków i książąt piastowskich nad Dzierzgonią Prusowie doznali klęski.

Należy też dodać, że współpraca Konrada z Krzyżakami, którzy z drobnymi wyjątkami byli wobec niego lojalni, przyniosła księciu korzyści terytorialne, czyli okolice Bydgoszczy i część ziemi lubawskiej.

Intensywne kontakty

Warto wspomnieć, że dalsza historia wcale nie musiała wyglądać tak, jak ją znamy – kilka miesięcy po śmierci Konrada powstanie pruskie omal nie zdmuchnęło z powierzchni ziemi państwa zakonnego. Zresztą w początkowym okresie swojego istnienia relacje pomiędzy Zakonem a księstwem mazowieckim nie były jednoznaczne.

Jak podkreśla pracownik Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie Izabela Jakubowska-Antochów, w XIV wieku północna granica mazowieckiej dzielnicy nie była jedynie linią konfliktu, stanowiła ona również przestrzeń intensywnych kontaktów gospodarczych, wymiany handlowej i przenikania wzorców kulturowych, a istotną rolę odgrywał w tym również Ciechanów. Dodajmy, że w zbiorach muzeum od wielu lat znajdują się dwa świetnie zachowane miecze krzyżackie, wykonane zaawansowaną metodą średniowiecznej metalurgii, dostępnej dla zamożniejszych przedstawicieli rycerstwa.

Pieczęć księcia Wacława

Janusz Grabowski z Uniwersytetu Kard. S. Wyszyńskiego.

Niespodziewana zmiana miejsc

I rzeczywiście, interwencja krzyżaków doprowadziła do wycofania się Łokietka po jego ataku na Mazowsze w 1327 roku. Jak zaznacza prof. Grabowski, nie jest w jego ocenie obiektywna negatywna ocena sojuszu dokonana przez kronikarza Jana Długosza, bowiem to Łokietek wspólnie z poganami najechał i niszczył dzielnicę, m.in. Płock.

Wkrótce traktat został jednak niespodziewanie przezwany, a krzyżacy wspólnie z Czechami najechali Mazowsze. Tym razem to Łokietek ruszył z pomocą, jednak finalnie mariaż ten nie zakończył się dla Wacława dobrze, bowiem w obliczu przeważających sił przeciwnika zmuszony został złożyć hołd Janowi Luksemburskiemu. Dodajmy, że nieskuteczne próby odzyskania Pomorza Gdańskiego mogły też fatalnie zakończyć się dla Królestwa, gdyż gdyby nie pomoc Węgrów (dzięki mariażowi Elżbiety Łokietkówny z królem Karolem Robertem), Jan Luksemburski mógłby zdobyć Kraków i koronować się na króla polskiego.

Ku królowi

Po tych wydarzeniach pozostali książęta postawili na „życzliwą neutralność” wobec króla.

Jak widać, relacje Piastów mazowieckich z krzyżakami w tamtym czasie podyktowane były głównie zagrożeniem ze strony Litwy i Królestwa Polskiego oraz słabością militarno-gospodarczą, zmuszającą ich do lawirowania pomiędzy Polską, Zakonem, Litwą i Czechami.

Rządy następcy Łokietka, czyli Kazimierza I, zwanego później Wielkim, to rozsądne działania dyplomatyczne, przyjęte przez książąt pozytywnie. Pokój kaliski w 1343 r. między królem a zakonem, którego sygnatariuszami byli m.in. książęta mazowieccy rozpoczął proces stopniowej ich poprawy stosunków z Kazimierzem. Punktem zwrotnym był zjazd w Płocku w 1351 r., po którym w roku następnym (ustalenie prof. Grabowskiego) złożyli oni hołd lenny królowi, dokonując świadomej manifestacji więzi rodowej Piastów.

Sąsiedzi

O kontaktach z krzyżakami pisaliśmy także w kontekście księcia Janusza II w XV wieku. Sytuacja wtedy była już diametralnie inna – to krzyżacy obawiali się silnej Rzeczypospolitej, stąd sojusze i kontakty z książętami mazowieckimi, jeszcze utrzymującymi odrębność od Korony.

Jak przekazuje Muzeum Szlachty Mazowieckiej, krzyżacy trwale wpisali się w historię księstwa mazowieckiego. Wyeliminowali wrogów z północy, zawierali ważne sojusze, a nawet udzielali pomocy na sfinansowanie planów zdobycia polskiej korony. Pomimo licznych konfliktów, z punktu widzenia mazowieckiej historii przeważały plusy tego sąsiedztwa. Spośród mazowieckich książąt tylko Janusz I był wrogiem zakonu, inni dążyli do równowagi sił, uważając to za receptę na przetrwanie. Poza tym intensywna wymiana handlowa, społeczna i kulturowa przyczyniła się do rozwoju regionu. Historia nie jest czarno-biała.

RADOSŁAW KOWALSKI

Dzień, który zmienił wszystko...

Wojna zmieniła jej imię i nazwisko. Zabrała dzieciństwo, rodzinny dom i braci. Wsadziła do pociągu, który wywiózł ją i jej rodzinę do Kazachstanu. A potem los przywiódł ją najpierw w okolice Sochocina i później do Płońska. To opowieść o Celinie Kornatowskiej, która poznała wojnę od innej strony - nie miała do czynienia z Niemcami. Najeżdźcą byli Sowietci.

Urodziła się na Kresach...

Celina Kornatowska urodziła się w 1931 roku na Kresach – w niedużym mieście Zdzieciół w powiecie nowogródzkim. Rodzice – Stefania i Franciszek Lebieczy mieli małe gospodarstwo, a ponieważ trudno było z niego żyć, ojciec zajmował się drobnym handlem.

Dodajmy na początku, że Celina tak naprawdę miała na imię Cecylia. Podczas wojennej zawieruchy zginęła jej metryka, którą sądowo trzeba było potem odtwarzać, ale imię przekreślono. I tak z Cecylii stała się Celina. Podobnie było z nazwiskiem – po powrocie z zesłania Lebieczy stali się Lebieckimi.

jomej Żydówki, która w miasteczku miała sklep tekstylny.

Rodzice Celiny zostali ostrzeżeni, że grozi im zesłanie, ale brat Celiny, Wiktor był sparaliżowany, przykuty do łóżka. Ojciec zresztą uznał, że nie wyróżniają się ani wykształceniem, ani majątkiem, więc jeśli Sowietci mieliby wywieźć ich, to musieliby i całe miasteczko wywieźć. Tak więc rodzina Celiny została.

Potem okazało się, że Sowietci mieli plan, by wywieźć wszystkich mieszkańców i miasto zasiedlić Rosjanami. Nie zdążyli go jednak przeprowadzić.

Do domu Celiny przyszli pew-

Rodzina Lebieckich z przyjaciółmi. Stoją od lewej: Filomena Lebiecka z koleżanką, Jan Bielski z żoną Cezarą z Lebieckich i koleżanką, Piotr Lebiecki – stryjeczny brat Celiny, Helena Czuczajko – Brankowska – siostra ciocieczna Celiny. Na pierwszym planie stoi Celina Lebiecka. Zdjęcie druga połowa lat trzydziestych XX w.

Celina Kornatowska, Płońsk 1952 r.

Lebieckich dokwaterowano do czteroosobowej rodziny.

Ludzie mieszkali w opalanych krowim łajnem lepiankach, co rodzinie z kresowego miasteczka wydawało się czymś niepojętym.

Celina po latach wspominała, że drzwi lepianki otwierały się do wewnątrz – zimą dawało to bowiem możliwość wydostania się na zewnątrz, ponieważ zimy były mroźne i śnieżne, śnieg sięgał nierzadko dachu. Ludzie wówczas kopali tunele, by wyjść na zewnątrz – wgarniali śnieg do sieni.

Tych, których podczas śnieżnej burzy zbłądzili, często znajdowano dopiero wiosną. Zimą okolica wyglądała jak śnieżna pustynia, bez żadnego drzewa – w całym kołchozie rosła tylko jedna karłowata wierzba...

Było ciężko, a potem jeszcze ciężiej...

Ojciec Celiny pracował najpierw w polu, daleko od kołchozu, usytuowanego w bezdrzewnym, górzystym terenie. Ludzi zawożono na takie pole i zostawiano tak długo, aż wykonali swoją pracę. Zdarzało się więc, że nie było go nawet miesiąc. Potem dostał zajęcie w kołchozowej stolarni.

Siostra Celiny, Filomena zimą wozila wołami siano i słomę dla zwierząt, a latem wodę dla ludzi w polu. Pracować musieli wszyscy.

Gdy Niemcy zaczęli walczyć z Sowietami, zrobiło się jeszcze ciężiej, bowiem Rosjanie zabrali z kołchozu wszystkich mężczyzn na wojnę. Wszystkie kołchozowe obowiązki spadły więc na kobiety. Matka Celiny ładowała worki ze zbożem i dostała przepukliny. Nie mogła już potem

pracować, zaczęła więc prać wełnę, była to możliwość zdobycia jedzenia.

Co można zrobić z 5 kg zboża na tydzień?

Polscy zesłańcy głodowali. Owszem, mogli kupić zboże od kołchozników, ale trzeba było mieć coś na wymianę, bo pieniądze nie miały żadnej wartości. Lebieccy zresztą ich za pracę nie otrzymywali. Dostawali paczki od córki Cezary, ale gdy Niemcy podeszli pod Ural, wszystko się prawdziwy głód.

Kołchoz wydzielał zesłańcom zbożowe deputaty. Tak to wspominała Celina Kornatowska:

(...) „– My dostawaliśmy pięć kilogramów zboża na tydzień. I tylko na to byliśmy zdani. Na te pięć kilogramów. W dodatku w tych pięciu kilogramach było tylko 2,5 kg pszenicy, a drugie 2,5 kg to był owies. To było wszystko. Na cały tydzień. Bez ziemniaków. Bez żadnego mięsa. Bez warzyw. Warzyw zresztą tam w ogóle nie było, koł-

choźnicy mieli tylko takie działeczki nad samą rzeką, gdzie uprawiali pomidory (...).”

Takiej ilości ziarna nie warto było nosić do zmielenia, bo nic by z tego nie zostało. Mielono je na kamiennych żarnach, a ilość mąki nie wystarczała na upieczenie placka. Matka Celiny robiła więc zacierki, zalewajki.

(...) „– I każdy z nas dostawał swoją porcję... – wspominała Celina. – Ale dla mnie to było za mało!... Pamiętam, że zawsze patrzyłam takim pragnącym okiem na tatę, że może nie doje... (głos się łamie). Ale on przecież też potrzebował jeść. (...) Głodowaliśmy. Głód był potworny. Tego się nie da opowiedzieć. Czasami się zdarzało, że zdechł jakiś wół. Można było wtedy wziąć coś z tego mięsa. Ale moja mama nie mogła!... Po prostu, nie mogła! A my z tatusem jedliśmy... (głos się łamie).” (...)

I stał też największym marzeniem Celiny, gdy wyjeżdżała z Kazachstanu było to, żeby nigdy na stole chleba nie zabrakło.

Rodzina przetrwała głód, przetrwała też tyfus, na który zachorowali wszyscy, oprócz mamy Celiny.

Ale w 1942 roku Sowietci chcieli wysłać siostrę Celiny Filomenę na front do kopania okopów. Odmówiła i została skazana na 5 lat więzienia.

Sowchoz w Ukrainie...

Jesienią 1944 roku rodzinę Celiny przesiedlono na Ukrainę, do sowchozu w powiecie Wozniesińsk.

Celina relacjonowała, że życie w sowchozie było trochę łatwiejsze, ojciec dostawał dzienny deputat w postaci pół kilograma razowego chleba, Celina 20 dekagramów, a jej

mama nic, ponieważ nie pracowała. Mieli więc razem 70 deko chleba dziennie i lepszy klimat. Udawało się czasem zdobyć cukrowego buraka, albo kukurydzą, z której robiło się kaszę.

Pięć lat, jeden miesiąc i dziesięć dni...

Rodzina Lebieckich opuściła Ukrainę w maju 1945 roku. Przetrwała na zesłaniu pięć lat, jeden miesiąc i dziesięć dni.

Gdy wrócili do swojego miasteczka Zdzieciół, okazało się, że nie mają już domu, zostali wywłaszczeni.

Latem 1945 roku przyjechali do Polski, najpierw osiedlając się w pobliżu Zielonej Góry. A potem przenieśli się do Biel pod Sochocinem. Dlaczego tu?

Mąż siostry Celiny, Jan Bielski w 1939 roku stacjonował z wojskiem właśnie w Bieliach koło Sochocina. Przyjechał tu znów po wojnie, zauważył poniemieckie gospodarstwa i jesienią 1945 roku ścignął rodzinę. Gospodarstwa okazały się już zajęte, więc rodzina wynajęła mieszkanie w Gromadzinie, a potem dostała kilkuhektarowe gospodarstwo w Bieliach. Nie wystarczało na utrzymanie rodziny, więc ojciec Celiny znów zajął się handlem. Robił sitka do mąki, które sprzedawał na płońskim targu.

Celina ukończyła szkołę powszechną w Sochocinie, a potem szkołę zawodową i została praktykantką w sklepie PSS „Płońska” na ulicy Płockiej. Potem znalazła pracę w księgowności – i w tym zawodzie pracowała zresztą do emerytury.

W 1952 Celina wyszła za mąż. Zamieszkała z mężem przy ulicy Płockiej w małym mieszkanku – w trzech pokojach z kuchnią mieszkali trzy rodziny, bez wody i centralnego. Niedługo później przeprowadzili się na ulicę Grunwaldzką, a kilka lat później dostali mieszkanie spółdzielcze. Wychowali dwoje dzieci, дочекали wnucząt.

Celina Kornatowska – od 1990 roku członkini Związku Sybiraków, zmarła w 2011 roku.

To idzie za człowiekiem przez całe życie...

Wojna zmieniła jej imię i nazwisko, zabrała dzieciństwo, braci, rodzinny dom, skazała na zesłanie.

Tak Celina Kornatowska podsumowywała ten straszny czas:

(...) „Dla nas, proszę pani, ta wojna była inna, niż dla tych, którzy tu zostali. My okupacji niemieckiej nie znamy, bo Niemcy przez Ural już nie przeszli. My znamy okupację sowiecką. Sowietci nas wyrzucili z domu, wywieźli... Skazali na coś, czego – choćby się chciało – nie można zapomnieć, bo to idzie za człowiekiem przez całe życie. My, proszę pani, przeszliśmy przez rzeczy straszne. Do żadnej z nich – po ludzku rzecz biorąc – nie byliśmy przygotowani. Wydawałoby się, że każda była ponad siły. A przecież przeszliśmy przez to.” (...).

KATARZYNA OLSZEWSKA

PS. Artykuł powstał na podstawie wywiadu z Celiną Kornatowską, opublikowanego w zeszycie Pracowni Dokumentacji Dziejów Miasta im. Mirosławy Krysiak w Płońsku: „Zostaliśmy i spełniło się” (seria: wywiady, zeszyt XV, Płońsk 2005).

Zdjęcia z zasobów PDDM im. M. Krysiak w Płońsku

Uczniowie rosyjskiej szkoły w kołchozie Woroszyłowa. Kazachstan, pierwsza połowa lat 40-tych XX wieku. Wśród dzieci, w środku na pierwszym planie Celina Lebiecka.

17 września 1939 roku...

Gdy 17 września 1939 roku weszli Sowietci, Celina, najmłodsza z szóstki rodzeństwa, miała 8 lat. Jeden z jej braci – Michał powołany na front, nigdy się nie odnalazł, choć rodzina szukała go po wojnie przez Polski Czerwony Krzyż, sprawdzała, czy nie został zamordowany w Katyniu. Nigdy nie natrafiono na żaden jego ślad...

Drugi z braci, Piotr też poszedł na front. Trafił do niemieckiej niewoli, napisał do rodziny list informując, że jest w lagrze. Piotr po wojnie nie wrócił z Niemiec, nigdy już nie spotkał się z rodziną. Ostatni swój list napisał w 1947 roku, a potem kontakt się urwał.

Dzień, który zmienił wszystko...

Wróćmy jednak do głównej bohaterki tej opowieści. Po wybuchu wojny i wejściu Sowietów w Zdzieciół nastąpiły niespokojne dni. Ludzie nie wiedzieli, co przyszłość przyniesie, zabezpieczali to, co uważali za cenne. Tata małej Celiny, zajmujący się handlem, schował swój towar – zrobił we wnęce skrytkę, zamurował, przystawił szafę. Ukrył tam również rzeczy zna-

nej kwietniowej nocy 1940 roku, o północy. Było ich trzech: dwóch enkawudzystów z karabinami i Żyd, którego wzięli na świadka. Odczytali ukaz o deportacji, dając pół godziny na spakowanie...

Rodzina wzięła najpotrzebniejsze rzeczy: chleb, pościel, ubrania wrzucone do worka. Nie mogli jednak zabrać ciężko chorego brata Celiny, który leżał sparaliżowany w łóżku. Został sam i umarł rok później.

Na zesłanie trafili z Celiną jej rodzice i siostra Filomena, a także mieszkająca u nich ciotka z czworgiem dzieci. W chwili wywózki najmłodsze miało 6 miesięcy. Na Kresach pozostała starsza siostra Celiny, Cezara.

Wszystkich załadowano do towarowych wagonów. Przez dwa tygodnie tej koszarnej podróży więźniowie nie mieli prawie wody – dostali ją dwa – trzy razy, a do jedzenia zaparzone we wrzątku zielsko.

Kołchoz Woroszyłowa...

Transport zesłańców najpierw czekał w Nowojelni, a potem przewieziono ich na stację Baranowicze. Stamtąd Sowietci zawieźli ich do Kazachstanu, najpierw do Aktiubińska, za Ural a stamtąd ciężarówkami do kołchozu Woroszyłowa – sto kilometrów dalej.

Grzyby rządzą światem

Zofia Leszczyńska-Niziołek, jedna z niewielu grzyboznawczyń w okolicy Żuromina, które zna jak mało kto. O swojej pasji mówi z uśmiechem, przyznając, że grzyby zajmują w jej życiu wyjątkowe miejsce.

* Skąd właściwie wzięła się u Pani fascynacja grzybami na taką skalę?

- Wszystko zaczęło się w moim rodzinnym domu w Brudnicach. Tutaj zawsze zbierało się grzyby i to zazwyczaj więcej gatunków, nie tylko te powszechnie znane, ale też na przykład twarząszki przydrożne czy gołąbki. Co więcej, zawsze odbywał się konkurs na króla albo królową grzybobrania i wygrywało się najbardziej spektakularnym owocnikiem, nie zawsze był to borowik. Jedną z ważniejszych rzeczy było też to, że nie musieliśmy martwić się obrabianiem grzybów. Po prostu przynosiliśmy je do kuchni i zostawialiśmy babci. Poza tym u nas nie wstawiało się błędem świtem na grzybobranie, bo w okolicy jest mnóstwo lasów i jak grzyby są, to nie da się ich wszystkich wybrać. Więc to były te główne bodźce rozwoju mojej pasji grzybowej. No a później to już poszło dalej. Obecnie dużą przyjemność oraz satysfakcję przynosi mi fakt samodzielnego zdobywania pożywienia, i to tak zdrowego. Poza samym grzybobraniem, uwielbiam dowiadywać się jak najwięcej o grzybach. Mam wrażenie, że to już obsesja – śmieje się.

* Który gatunek szczególnie panią fascynuje?

- Fascynuje mnie mnóstwo! Są setki gatunków, których owocniki bardzo chciałam znaleźć, zobaczyć i dotknąć. Na przykład chciałam odszukać i zjeść muchomora cesarskiego. To jest moje marzenie. Niezwykle fascynuje mnie też żyłkowiec różowawy. To jest taki grzyb o wyjątkowo pięknych owocnikach, które kiedy są młode, mają lososiowy kolor i rozkoszne zmarszczki oraz fantastyczną gutację. To spektakularny proces wydzielania kolorowych kropli wody i metabolitów z owocnika. Na przykład kolczakówka piekaca ma takie czerwone kropki i cała wygląda dosyć przerażająco, jak z horroru. Niektórzy jednak kojarzą ją z ciasteczkiem z sosem truskawkowym, więc każdy ma inne odczucia. To grzyb o zjawiskowych owocnikach. Natomiast jeśli chodzi o grzyby, których owocniki lubię jeść, to czernidlaki kołpakowate i twarząszki przydrożne, które jak wspominałam zbierało się u nas i nazywaliśmy je tańcównikami, bo rosną w czarich kręgach. Bardzo chciałam znaleźć pniarka leśarskiego. Nigdy go nie widziałam i to też jest jedno z moich marzeń. Podobnie gąska sosnowa, która jest jednym z najdroższych grzybów świata. Mamy jedno potwierdzone stanowisko w Polsce, ale jeszcze nie udało mi się go odwiedzić, chociaż jestem już umówiona na „za rok” z Beata Grzybiarką z Gór, która jest dumną odkrywczynią stanowiska.

* Po czym doświadczone grzybiarz poznaje, że tego dnia warto szukać grzybów?

- Doświadczone grzybiarz penetruje, cały czas sprawdza i chodzi do lasu, bo to nie jest tak, że spadnie deszcz i na drugi dzień na pewno już są owocniki grzybów. Jeśli susza była długo, to musimy poczekać przynajmniej dwa tygodnie, aż się pojawią. Natomiast jeśli wcześniej padało, to odpowiednio szybko pojawiają się grzyby. Różnica między takim zbieractwem amatorskim, a bardziej specjalistycznym jest nawet w tempie chodzenia po lesie. Moich znajomych grzyboznawców i mnie amatorzy muszą stopować, bo chodzimy bardzo szybko. Mamy konkretny sposób poszukiwania, czyli

skupiamy się na gatunkach, które w danym lesie rosną i dostosowujemy do tego sposób szukania. Na przykład, jeżeli będziemy szukać szyszkówki świerkowej, to będziemy chodzić powoli, bo to grzybek o niewielkich owocnikach. Ale gdy szukamy siedzunia sosnowego, to będziemy biegać po lesie i tylko zaglądać z daleka pod pnie sosen, bo widać go już z dużej odległości. Drugim czynnikiem jest to, że doświadczone grzybiarz skupia się na drzewach i środowisku. Nie robię linii prostych, tylko chodzę od środowiska do środowiska, od odpowiedniego miejsca

do kolejnego, mówiąc prościej – bardzo nieregularnym zygzykiem.

* Co może ułatwić osobie początkującej zbieranie grzybów?

- Jest taka naprawdę dobra strona Lasów Państwowych, która nazywa się BDL, czyli Bank Danych o Lasach. Mobilna wersja to mBDL i to jest już aplikacja, w której możemy sobie zobaczyć jak konkretne lasy wyglądają, jakie dokładnie drzewa tam rosną, ile te drzewa mają lat, co jest w podszycie, a nawet w wersji na stronie internetowej możemy sprawdzić, jakie gleby się tam znajdują, bo to też dla wielu gatunków będzie istotne. Jest więc mnóstwo czynników, na które należy zwrócić uwagę. Na przykład, jak jest zimno, to będziemy na tych mapach wyszukiwać południowe stoki z lasem, bo tam świeci słońce i będzie cieplej, w związku z tym jest większa szansa na zbieracki sukces. Jeśli będzie susza, to będziemy wyszukiwać lasy, które znajdują się nad jakąś wodą, jeziorem albo rzeką, bo wtedy tylko tam jest szansa, że coś znajdziemy. Poza tym polecam serdecznie kanał na YouTube Paweł i Grzyby, prowadzony przez mojego przyjaciela i jednego z moich mistrzów, Pawła Stasiowskiego. To najstarszy i najlepszy kanał na temat grzybów. Zawsze też można zebrać cały owocnik i w razie pytań przejechać do Dworku nad Wkrą w Brudnicach. Jeśli akurat nie będę na grzybobraniu, to chętnie udzielię porady grzybowej. Edukacyjnie polecam naszą stronę na Fb – Fungarium. Codziennie publikujemy tam rzetelne materiały edukacyjne na temat grzybów, przepisy kulinarne, zagadki i konkursy.

* Jak odpowiednio przygotować się do grzybobrania?

- Generalnie powinniśmy przygotować się w zależności od pogody. Dobrze jest ubrać się warstwowo, a także zabezpieczyć nogawki, rękawy

i plecy, żeby chronić się przed kleszczami i strzyżakami. Warto założyć coś kolorowego, bo jest to po prostu bezpieczniejsze, szczególnie jeżeli w okolicy odbywa się polowanie. Na pewno polecam wysokie buty za kostkę. Nie tylko chronią przed wilgocią, ale też stabilizują kostkę i zabezpieczają przed ukąszeniem żmii. Kalosze natomiast tylko wtedy, gdy jest mokro, bo pocą się w nich stopy. Do tego czapka i związane włosy – po prostu jest wygodniej. I będę się bardzo upierać i apelować: chodźmy na grzyby z koszykami wiklinowymi, a nie z wiaderkami czy plastikowymi siatkami. Koszyk pozwala rozsiewać zarodniki, dzięki czemu grzyby mogą się rozmnażać. Poza tym owocniki w wiaderkach, szczególnie kiedy są mokre i jest upał, szybko zaczynają się zaparzać i psuć. Dlatego po powrocie do domu trzeba je jak najszybciej przebrać. Zatrucia mogą dotyczyć nie tylko grzybów trujących, ale również jadalnych, które były źle przechowywane, za stare albo wielokrotnie odgrzewane. I takich zatruci nieswoistych jest najwięcej. Pamiętajmy, że na przykład koźlarze na surowo lub niedogotowane są zwyczajnie trujące.

* Ma Pani swoje ulubione miejsce na grzybobranie?

- W moim telefonie na Google Maps wszystko dookoła mam zaznaczone pinami. Mam tam stanowiska określonych gatunków grzybów oraz miejsca, które dobrze się zapowiadają. Wszystkie nasze okoliczne lasy mają grzybowy potencjał, tylko dotyczy on różnych gatunków. Bardzo podobają mi się grzyboparkingi, które zostały usytuowane nie na chyblił trafiał, ale w wyraźnie grzybowych miejscach. Doceniam to i często z nich korzystam.

* A szukała Pani grzybów też w innych krajach?

- Tak, oczywiście. Byłam na Węgrzech, we Włoszech i na Słowacji

w poszukiwaniu muchomora cesarskiego. Nie udało mi się niestety. Na Węgrzech zbierałam też smardze, a w Irlandii rodzina odpoczywała, a ja biegałam po tych wszystkich parkach i rosły tam grzybowe cuda, które nawet ciężko było rozpoznać. Na przykład grzyby na starych rododendronach. Mój kumpel, wspomniany wcześniej Paweł Stasiowski, jeździ na Węgry fotografować spektakularne owocniki smardza stepowego, których u nas nie ma.

* A jakie miejsca w celu grzybowych poszukiwań chciałaby Pani jeszcze odwiedzić?

- Moje marzenie to jest oczywiście Amazonia, prowincja Yunnan w Chinach i Nowa Zelandia. Bardzo chciałam tam pojechać i zobaczyć co u nich rośnie. Ich grzyby mają dziwaczne owocniki. No i jeszcze Ameryka Północna, bo tam też występują niezwykle gatunki, zupełnie inne od naszych.

* Czy ma Pani jakąś taką grzybową historię, której nigdy Pani nie zapomni?

- Czasem robię tak, że ktoś mnie wyrzuca w lesie i jak skończy za te 5-6 godzin, to po prostu dzwonię i ktoś po mnie przyjeżdża. Idę sobie, gdzie tam mnie nogi poniosą, a potem kombinuję, jak wrócić. No i właśnie tak dotarłam kiedyś do jakiejś drogi. Miałam już pełne kosze i myślę sobie: dobra, no to czas wracać. Próbuję zadzwonić, mój telefon miał 27% baterii, pamiętam to jak dzisiaj, i nagle się rozładował. Nie wiadomo dlaczego, nie chciałam się już włączyć. Mogłam iść w prawo albo w lewo, wybrałam jedną stronę. Spotykam pana na skuterze, więc jestem przeszczęśliwa i mówię: „Jak cudownie, że pan jest, bo ja się zgubiłam! Właśnie miałam nadzieję, że pan powie mi, którą stronę wyjdę z tego lasu”. A on mówi do mnie: „No, ja właśnie też miałem na to nadzieję, bo ja też się zgubiłem!”. No i dobra. Mówię: „To proszę mi podać swój telefon, bo mój się rozładował. Zadzwonię do mojego męża i mój mąż nas uratuje”. Ten pan podał mi telefon, zobaczyłam – ponad 40% baterii. I w tym momencie telefon się wyłączył. Nie udało nam się już nic z tym zrobić. I wtedy widzimy w oddali samochód. Samochód zbliża się dosyć szybko, widzę wewnątrz jakąś podskakującą czuprynę i myślę sobie: Boże, ale ta czupryna jakaś znajoma... Czy to może być Wojtek Leśniczy? Byłoby cudownie! Podjeżdża – to rzeczywiście jest Wojtek Leśniczy. Uratował mnie wtedy. Pan prawie dostał mandat za wjeżdżanie na skuterze do lasu, ale jakoś udało się go wybronić. Zdarzają mi się takie historie, bo mam beznadziejną orientację w terenie i jak nie mam włączonej aplikacji, to mam problem. Wiele z tych opowieści dodałam jako anegdoty do mojej książki.

* Czy pani książka to pozycja dla osób bardziej rozeznanych w temacie, czy też dla początkujących?

- To jest książka dla amatorów, dla osób, które chciałyby zacząć albo po prostu przeczytać sobie coś luźnego na temat grzybów. Ma charakter poradnika o anegdotycznym charakterze. Jest tam dużo informacji na temat samych gatunków: jak wyglądają owocniki, gdzie można je znaleźć, co można z nimi zrobić. Oprócz tego jest też dużo moich osobistych historii związanych z tymi gatunkami – jak je zbierałam, jak znalazłam je po raz pierwszy albo jakieś inne zabawne anegdoty. To jest też poradnik praktyczny: uczy, jak zbierać owocniki, jak przygotować się do grzybobrania, co zrobić, jeśli się zgubi, a później jak te grzyby przerabiać i jakie są możliwości ich wykorzystania, w zależności od gatunku.

* Jak wyglądało zbieranie materiałów do tej publikacji?

- Samo pisanie nie było dla mnie problemem, bo treści wylewają się ze mnie jedna za drugą. Kłopotem okazało się zebranie odpowiednich fotografii. Kiedy wcześniej robiłam zdjęcia w lesie, nie zakładałam przecięź, że kiedyś wykorzystam je w książce. Fotografowałam przede wszystkim dla siebie, bez myślenia o tym, żeby każdy gatunek mieć pokazany w idealny sposób. W przypadku tej publikacji zależało nam jednak na zdjęciach trochę innych niż typowo dokumentacyjne. Chciałam, żeby miały również walor estetyczny, były bardziej artystyczne i dobrze pasowały do charakteru książki. Wiele gatunków trzeba było więc sfotografować ponownie. A z grzybami jest ten problem, że nie można ich po prostu zamówić na konkretny dzień. Jeżeli potrzebny jest określony gatunek, trzeba trafić na odpowiedni moment i miejsce. Dlatego kompletowanie materiału fotograficznego trwało ponad rok i wiązało się z wieloma wyjazdami po Polsce. Bardzo pomógł mi mój mąż, Karol Niziołek, który jeździł ze mną, biegał za mną po lesie z tymi aparatami (przy okazji jeden rozbiłszy w Bieszczadach) i też robił świetne zdjęcia, więc część jest jego.

* Prowadzi pani Stowarzyszenie Na Pograniczu i Fungarium. Czy mogłaby pani opowiedzieć trochę więcej o jego działalności?

- Stowarzyszenie skupia osoby z Polski i z zagranicy, przede wszystkim mykologów, grzyboznawców oraz innych ekspertów zajmujących się grzybami. Naszym głównym celem jest edukacja i popularyzowanie wiedzy o grzybach. Zależy nam nie tylko na tym, żeby ludzie wiedzieli, które gatunki można bezpiecznie zbierać i jeść, ale również, żeby poznawali grzyby jako fascynujący element przyrody. Chcemy po prostu rozbudzać w ludziach grzybową pasję. Dlatego organizujemy różnego rodzaju wydarzenia – od wystaw i wykładów, przez warsztaty, wspólne grzybobrania z ekspertami, aż po konkursy i spotkania z osobami związanymi z lasem. Już 5 września poprowadzimy II Wielkie Grzybobranie Gminy Porąbka i Fungarium w Beskidzie Małym. Przygotowaliśmy tam między innymi wystawę grzybów, wykłady, grzybobrania z ekspertami, konkursy, wywiady z ludźmi lasu oraz laboratorium polowe, w którym uczestnicy będą mogli pobrać próbki i przyszyć się grzybem również od strony naukowej. Jesteśmy bardzo podekscytowani, już nie możemy się doczekać. Myślę też bardzo intensywnie o wystawie grzybowej tu u nas i planuję w przyszłym roku wystąpić z taką inicjatywą do okolicznych nadleśnictw i parków krajo-
brazowych.

* Na zakończenie, gdyby miała pani przekazać naszym czytelnikom jedną najważniejszą rzecz o grzybach, co by to było?

- Grzyby są najważniejszymi organizmami na świecie. Bez nich wszyscy byśmy umarli. Są grzyby, które żyją w symbiozie z roślinami, czyli tworzą z nimi mykoryzę. Dotyczy to ponad 90% gatunków roślin. Jest to też najważniejsze powiązanie między organizmami na świecie. Bez grzybów rośliny nigdy nie wschodziły z morza na ląd, bo to grzyby pomagają roślinom zdobywać wodę. Są też saprotrofy – grzyby, które rozkładają martwą materię, czyli po prostu sprzątają świat. Bez nich ten proces nie przebiegałby tak sprawnie. Są również grzyby pasożytnicze, które regulują populację starych i chorych organizmów, robiąc miejsce dla nowych. Niektóre grzyby nawet polują. Tak działa na przykład bocznak ostrzygowaty. Na końcach strzępek ma specjalne pułapki. Kiedy nicien ich dotknie, wystrzeliwuje substancję paraliżującą, a później grzyb wrasta w niego i go zjada. Grzyby po prostu rządzą światem! Pamiętajmy o tym i traktujmy je i ich owocniki z szacunkiem. Nie kopmy, nie niszczy, one wszystkie są w przyrodzie potrzebne, nawet te, które dla nas są trujące. Zawsze mokrego lasu i do zobaczenia na grzybach!

**Rozmawiała
MARTYNA KĄKOLEWSKA**

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

To ważny moment dla mieszkańców okolic krubińskich mokradeł. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Płocku uchyliło w całości decyzję prezydenta Ciechanowa, która otwierała drogę do realizacji planowanej inwestycji przy ul. Miłej.

Sprawa wraca teraz do ponownego rozpatrzenia przez Urząd Miasta. Oznacza to, że planowana przez SIM Północne Mazowsze zabudowa na razie nie może ruszyć.

Sprawa dotyczy planowanej przy ul. Miłej inwestycji obejmującej kompleks budynków mieszkalnych wielorodzinnych z częścią usługową, podziemnymi garażami, infrastrukturą techniczną, drogami wewnętrznymi i miejscami postojowymi. W praktyce

Bloków przy Miłej na razie nie będzie

Mieszkańcy ulicy Miłej

Krubińskie mokradła

chodzi o budowę kilkunastu bloków wraz z parkingami w rejonie Krubińskich Mokradeł.

W marcu tego roku prezydent Ciechanowa wydał decyzję, która dawa-

ła inwestorowi zielone światło do dalszego oddziaływania m.in. na środowisko przyrodnicze, gospodarkę wodno-ściekową, wody powierzchniowe, hałas, grunty i ziemię, krajobraz, dobra materialne czy zabytki oraz wzajemne oddziaływanie tych elementów.

SKO zwróciło również uwagę na sposób potraktowania materiałów przedstawionych przez mieszkańców i inne strony postępowania. Chodzi między innymi o prywatne opinie i ekspertyzy środowiskowe. Kolegium uznało, że powinny one zostać poddane analizie i ocenione, a wynik tej oceny powinien znaleźć się w decyzji prezydenta.

To właśnie ten fragment decyzji jest szczególnie istotny dla przeciwników inwestycji. Oznacza bowiem, że przy ponownym rozpatrywaniu sprawy organ będzie musiał jeszcze raz przeanalizować zgromadzony materiał i odnieść się do kwestii, które - zdaniem SKO - zostały wcześniej pominięte lub ocenione niewystarczająco.

W uzasadnieniu Kolegium zwróciło uwagę na szereg uchybień, zarówno formalnych, jak i dotyczących oceny samej inwestycji. Jednym z najważniejszych zarzutów była kwestia tzw. wariantu alternatywnego inwestycji. Zdaniem SKO przedstawione rozwiązanie miało w istocie charakter pozorny i nie zostało opisane w sposób pozwalający na rzetelne porównanie go z pozostałymi wariantami.

Problemem okazał się również zakres analizy wpływu inwestycji na otoczenie. W ocenie Kolegium

nie przedstawiono w sposób pełny i szczegółowy jej możliwego oddziaływania m.in. na środowisko przyrodnicze, gospodarkę wodno-ściekową, wody powierzchniowe, hałas, grunty i ziemię, krajobraz, dobra materialne czy zabytki oraz wzajemne oddziaływanie tych elementów.

SKO zwróciło również uwagę na sposób potraktowania materiałów przedstawionych przez mieszkańców i inne strony postępowania. Chodzi między innymi o prywatne opinie i ekspertyzy środowiskowe. Kolegium uznało, że powinny one zostać poddane analizie i ocenione, a wynik tej oceny powinien znaleźć się w decyzji prezydenta.

To właśnie ten fragment decyzji jest szczególnie istotny dla przeciwników inwestycji. Oznacza bowiem, że przy ponownym rozpatrywaniu sprawy organ będzie musiał jeszcze raz przeanalizować zgromadzony materiał i odnieść się do kwestii, które - zdaniem SKO - zostały wcześniej pominięte lub ocenione niewystarczająco.

Mieszkańcy mogą odetchnąć, ale to jeszcze nie koniec

Uchylenie decyzji oznacza, że SIM Północne Mazowsze nie może na jej podstawie przejść do kolejnego

etapu inwestycji i rozpocząć budowy. Sprawa wraca natomiast do Urzędu Miasta, który będzie musiał rozpatrzyć ją ponownie.

Dla mieszkańców ulicy Miłej i okolic to bez wątpienia ważny moment. Przez długi czas sprzeciwiali się planowanej zabudowie i wskazywali na przyrodnicze walory tego terenu oraz możliwe konsekwencje inwestycji. Przed rokiem na łamach „TC” rozmawialiśmy o tym z Danielem Petryckiewiczem, aktywistą i blogerem zaangażowanym w ochronę cennej przyrody.

Można więc powiedzieć, że na tym etapie dopięli swego - planowana zabudowa została wstrzymana, a wcześniejsza decyzja dająca inwestycji zielone światło została uchylona. Nie oznacza to jednak, że temat został ostatecznie zamknięty.

SKO nie przesądziło bowiem, że bloków przy ul. Miłej nigdy nie będzie. Kolegium nakazało ponowne rozpatrzenie sprawy. Dopiero po przeprowadzeniu kolejnego postępowania będzie wiadomo, jaka decyzja zapadnie w przyszłości.

Na dziś mieszkańcy mogą jednak odetchnąć. Krubińskie Mokradła nadal pozostają mokradłami, a planowana zabudowa nie może ruszyć na podstawie uchylonej decyzji. Walka o ten teren wcale się jednak nie kończy - po prostu wchodzi w kolejny etap. **erem**

Zmiany przy centrum handlowym we Władysławowie

Kierowcy korzystający z drogi krajowej nr 60 oraz pasażerowie ciechanowskiej komunikacji miejskiej muszą przygotować się na kolejne zmiany w rejonie centrum handlowego we Władysławowie. Od 2 września rozpoczął się następny etap budowy ronda na skrzyżowaniu DK60 z Aleją UE.

mogli skrócić w Aleję UE. Nie będzie natomiast możliwości wykonania lewoskrętu w Aleję UE dla kierowców jadących od strony Makowa Mazowieckiego.

Zmieni się również sytuacja przy wyjeździe z Alei UE w rejonie centrum handlowego. Nie będzie można skręcić w lewo, w kierunku Ciechanowa. Kierowcy dojeżdżający do DK60 będą musieli skręcić w prawo, w stronę Gołymina i Makowa Mazowieckiego.

Utrudnienia czekają także osoby jadące do centrum handlowego. Zjazd z DK60 od strony Ciechanowa zostanie zamknięty. Tymczasowy dojazd z miasta będzie poprowadzony ul. Kąką, w rejonie

ogrodów działkowych.

Zmiany także dla pasażerów ZKM

Nowa organizacja ruchu oznacza również zmianę dla osób korzystających z komunikacji miejskiej.

Dotychczasowy przystanek autobusowy przy DK60, znajdujący się po stronie centrum handlowego, przestanie funkcjonować. Autobusy jadące w kierunku Ciechanowa będą zatrzymywały się na dwóch innych przystankach - przy DK60 na wysokości sklepu Castorama oraz na terenie centrum handlowego.

Kierowcy powinni więc zachować szczególną ostrożność w tym rejonie i zwracać uwagę na tymczasowe oznakowanie. Budowa ronda jest kolejnym etapem dużej inwestycji drogowej, która ma zmienić układ komunikacyjny w północnej części Ciechanowa. **erem**

O jeden basen za mało?

Od września mieszkańców Ciechanowa czekają zmiany w organizacji korzystania z krytej pływalni przy ulicy 17 Stycznia.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji zdecydował o uporządkowaniu godzin rezerwacji torów, tak aby pogodzić potrzeby coraz większej liczby klubów pływackich z dostępnością basenu dla mieszkańców.

W Ciechanowie działają obecnie trzy kluby prowadzące szkolenie pływackie: MPKS Orka Ciechanów, Klub Pływacki Ciechanów oraz Swim Projekt Ciechanów (powstał z inicjatywy byłego trenera Orki Zbigniewa Grochowskiego). W oświadczeniu wydanym przez MOSiR czytamy, że uwzględnienie wszystkich zgłaszanych potrzeb oznaczałoby w praktyce konieczność zajęcia znacznej części

torów w godzinach popołudniowych, kiedy z basenu chcą korzystać także mieszkańcy. „Dotychczasowy model korzystania z obiektu wymagał zasadniczego uporządkowania i zrównoważenia interesów: zawodowego sportu, szkolenia sportowego, nauki pływania oraz rekreacji mieszkańców” - czytamy w komunikacie.

To problem, który od dawna był widoczny szczególnie w godzinach popołudniowych i wieczornych. Właśnie wtedy osoby korzystające z basenu indywidualnie często miały ograniczoną możliwość swobodnego pływania, ponieważ część torów była zajęta przez treningi i zajęcia grupowe.

Treningi dla klubów od 15 do 18

Zgodnie z nowymi zasadami bezpłatne korzystanie z torów sportowych przez kluby pływackie zarejestrowane

w Polskim Związku Pływackim, prowadzące szkolenie zawodników, zostanie zarezerwowane od poniedziałku do piątku w godzinach 15-18. W tym czasie torów sportowych nie będą mogli wykorzystywać mieszkańcy indywidualnie. Będzie możliwość korzystania w tym czasie z niekier rekreacyjnej.

Dla mieszkańców korzystających z basenu indywidualnie przeznaczono natomiast godziny 7-15 oraz 18-21. W soboty i niedziele obiekt ma funkcjonować jak dotychczas.

MOSiR zapowiada szerszą ofertę

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji zapowiada jednocześnie zmiany dotyczące organizacji nauki pływania i zajęć rekreacyjnych. Od 1 listopada MOSiR ma przejąć nadzór nad działalnością w tym zakresie. W połowie października ma natomiast przedstawić propozycję szerszego pakietu usług. **erem**

Sto lat sztandaru Krasiniaka

I Liceum Ogólnokształcące im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie będzie świętować 100-lecie sztandaru szkoły.

Jubileuszowe uroczystości odbędą się 15 i 16 września 2026 roku. W programie m.in. wykład historyczny, odsłonięcie pomnika, wystawa i gra terenowa.

Obchody rozpoczną się we wtorek 15 września o godz. 9.30 mszą świętą w kościele św. Tekli z udziałem biskupa płockiego Mirosława Milewskiego. Następnie, o godz. 11, w auli Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Ciechanowie odbędzie się oficjalna część uroczystości.

W programie znalazł się m.in. wykład historyczny Lecha Zduńczyka „Sztandar jako symbol ciągłości tradycji - od 1926 do dziś” oraz prezentacja losów szkolnego sztandaru. Symbol

ufundowany w 1926 roku przez magistrat i rodziców przez blisko 80 lat uznawany był za zaginiony. Został odnaleziony w 2018 roku, a następnie odrestaurowany w Warszawie.

Wieczorem, o godz. 17, w Powiatowej Bibliotece Publicznej przy ul. Warszawskiej odbędzie się spotkanie poświęcone książce „Ciechanowskie biografie: Mieczysław Kurzyński”.

Drugi dzień obchodów, 16 września, rozpocznie się o godz. 11 przy budynku szkoły. Zaplanowano odsłonięcie pomnika szwależera

„W stulecie sztandaru szkoły - w hołdzie patronowi liceum”. Później uczniowie wezmą udział w grze terenowej, a w szkole odbędą wystawę wystawą dokumentów i fotografii związanych z historią placówki oraz jej sztandarem.

O godz. 12 zaplanowano otwarcie wystawy okolicznościowej „Ocalony symbol”. Obchody zakończy o godz. 17 wernisaż wystawy Marka Zalewskiego „Szkicuję, bo lubię” w Oranżerii Muzeum Romantyzmu w Opinogórze.

Jak informuje Marzena Zmysłowska, dyrektor szkoły, jubileusz ma być okazją do przypomnienia historii szkoły i ludzi, którzy przez kolejne pokolenia tworzyli jej społeczność. Organizatorzy zapraszają na uroczystości absolwentów, uczniów, nauczycieli, pracowników oraz przyjaciół Krasiniaka.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli Marszałek Województwa Mazowieckiego i Starosta Powiatu Ciechanowskiego. **erem**

Nowe rondo prezentuje się imponująco

Prace są częścią większej inwestycji związanej z rozbudową Alei UE, czyli tzw. wschodniej obwodnicy Ciechanowa. Droga jest obecnie przedłużana w kierunku północnych granic miasta. Na nowym odcinku powstały już dwa ronda - przy ul. Przasnyskiej i ul. Gruduskiej. Trzeci powstaje właśnie w rejonie centrum handlowego.

Dotychczas, w czasie wakacji, ruch na DK60 odbywał się jedną stroną jezdni, podczas gdy na drugiej prowadzone były prace. Na remontowanej części ułożono już pierwszą warstwę asfaltu. Teraz wykonawca przejdzie na drugą stronę drogi.

Co zmieniło się od września?

Kierowcy jadący drogą krajową nr 60 od strony Ciechanowa nadal będą

**POWIAT
MŁAWSKI**

Na uroczystości w Mauzoleum Żołnierzy Września i przed Pomnikiem Piechura w Uniszkach Zawadzkich, które odbyły się w 87. rocznicę wybuchu II wojny światowej i bitwy pod Mławą, zwracała uwagę obecność licznej grupy młodzieży. To niesłychanie ważne. Jest więc szansa na to, że pokolenie dzisiejszych nastolatków przejmie pałeczkę od swoich dziadków i ojców w sztafecie pamięci?

Uroczystość przebiegała według ceremoniału wojkowego. Stawiła się kompania honorowa 20. Barto-

Uniszki Z. Hołd dla obrońców Mławy

Młodzież przejmie pałeczkę w sztafecie pamięci?

Kwiaty składa delegacja powiatu mławskiego

szyskiej Brygady Zmechanizowanej im. hetmana Wincentego Gosiewskiego. Ta jednostka kontynuuje tradycje bojowe 20. Dywizji Piechoty, która w 1939 roku broniła Mławy. Po złożeniu meldunku przez dowódcę uroczystości, por. Łukasza Tytonia, plk. Dariuszowi Rzymkowskiemu, przedstawicielowi gen. bryg. Dariusza Drożdża, dowódcy 20 BBZmech, wprowadzono pocztę chorągwi i flagowy, po czym w takt Mazurka

Dąbrowskiego żołnierze wciągnęli biało - czerwoną na maszt. Grała Mławska Orkiestra Dęta (młodzieżowa) pod batutą Mirosława Cieślaka. Obecne były też inne poczt sztandarowe: miasta Mława, szkół i stowarzyszeń społecznych. Nie zabrakło też harcerzy. Słowem, na tym patriotycznym spotkaniu dominowała młodzież pod opieką swych przełożonych: dowódców (wojsko) i nauczycieli (uczniowie).

Kompania honorowa 20. BBZmech.

Gospodarz tego terenu, wójt gminy Wieczfnia Kościelna Mariusz Gębała, przypomniał, że tutaj wojna rozpoczęła się już 26 września w pobliskich Białutach, gdzie dwaj polscy pogranicznicy zostali zastrzeleni przez ich niemieckich odpowiedników. Wójt przypomniał też, że w bitwie pod Mławą poległo 864 polskich żołnierzy znanych z imienia i nazwiska. Ale ta lista nie jest zamknięta, uzupełniana jest w wyniku prac historyków. Prawdopodobnie tutaj odeszło do wieczności nawet 1,2 tys. naszych żołnierzy.

Burmistrz Mławy Piotr Jankowski przede wszystkim dziękował zebranym na uroczystości po prostu za obecność. Szczególnie dziękował żołnierzom 20. BBZmech.: – To bardzo ważne, że dzisiaj jesteście z nami.

Starosta mławski Witold Okumski przyznał, że jego zdaniem ta uroczystość skłania do podwójnej refleksji.

Po pierwsze do tego, że w efekcie walki i pracy poprzednich pokoleń, mamy wolną, niepodległą Polskę. Po drugie, ten wielki czyn zobowiązuje nas do dzisiaj do budowy wspólnoty - i na poziomie ogólnonarodowym, i lokalnym.

Przemówili też parlamentarzyści: poseł Rafał Romanowski i senator

Krzysztof Bieńkowski. Obaj, przypominając o tym, że w 1939 roku Polskę zaatakowali dwaj agresorzy – Niemcy i Związek Sowiecki - podkreślali znaczenie kultywowania pamięci i jednocześnie do umacniania zdolności obronnych Rzeczypospolitej.

Nie zabrakło modlitwy za poległych żołnierzy w obronie Mławy i Polski, przewodniczył jej ks. prob. Sławomir Krasieński. Apel pamięci odczytała por. Marlena Bobel, po czym kopania 20. BBZmech. oddała salwę honorową.

Na zakończenie delegacje władz parlamentarnych i samorządowych, służb mundurowych, instytucji, stowarzyszeń społecznych i politycznych złożyły kwiaty pod Mauzoleum Żołnierzy Września, a zaraz potem zapaliły białe i czerwone znicze pod Pomnikiem Piechura, na cześć poległych w tym miejscu żołnierzy. **K.J.**

Turniej charytatywny

Piękny gest solidarności

Akademia Piłkarska „Nazar” zorganizowała turniej charytatywny pod hasłem „Gramy dla Asi Wtulich”, chorej młodej kobiety, matki czworga dzieci, mieszkanki okolic Mławy. Chodziło nie tylko o zebranie pieniędzy, ale i okazanie zwyczajnej ludzkiej solidarności.

W zawodach, które odbyły się na boisku Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Mławie mimo niezbyt sprzyjającej pogody, uczestniczyło sześć 7-osobowych zespołów (dzieci urodzonych w 2017 roku) z klubów: Konopianka Konopki, GKS Strzegowo, Goalmania Działdowo, MKS Mławianka i Nazar Mława (dwie drużyny).

W trakcie imprezy, wrzucając do puszek dobrowolny datek, można było otrzymać porcję ciasta lub kiel-

basy z grilla. Poza tym na miejscu i na Facebooku trwała licytacja fantów podarowanych przez miejscowe instytucje i przedsiębiorstwa. Były to m.in. seniorskie koszulki piłkarskie

i bony na usługi, np. w zakładzie fryzjerskim.

Zebrano w sumie 8 tys. zł, ale nie jest to jeszcze kwota ostateczna.

(kj)

W turnieju charytatywnym grały dzieci i z pewnością była to szkoła kształtowania wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka

Mława

Plac 1 Maja wreszcie będzie zrewitalizowany

Plac 1 Maja w Mławie ma wreszcie nabrać estetycznego wyglądu i funkcjonalności. Pójdzie na to ponad 5,5 ml zł.

Ten fragment Mławy – coś na kształt parku - położony w samym śródmieściu, na zapleczu Starego Rynku, jest obecnie mocno zaniedbany. Nierzadko gromadzą się tam ci, którzy nie wylewają za kołnier, co odstrasza potencjalnych spacerowiczów. Niewątpliwie walorem tego miejsca są liczne i duże drzewa.

Plan rewitalizacji pl. 1 Maja obejmuje budowę nowych nawierzchni

alejk i oświetlenia, a przy tym uporządkowanie zieleni oraz jej wzbogacenie. Pojawiają też ławki i inne elementy małej architektury.

W ramach tego projektu rewitalizacji gruntownie ma być zmodernizowany budynek, w którym mieści jeden z wydziałów Urzędu Miasta, przylegający do pl. 1 Maja, ale położony przy ul. Gabriela Narutowicza 6. Przewidziano m.in. wymianę stolarki i źródeł ciepła.

Wartość całej inwestycji wynosi 5 mln 684 tys. zł, 85 proc. tej kwoty stanowi dotacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. **(kj)**

To jeszcze nie powód do chwały

Jako sprawozdawcy z uroczystości w Uniszkach Z., a dwa dni wcześniej w Mławie (na inscenizację nalotu bombowego przybyło przypuszczalnie kilka tysięcy ludzi), dopadła mnie taka myśl.

Otóż kilkanaście lat temu, 31 sierpnia, w rocznicę podpisania tzw. porozumień gdańskich, w wyniku czego narodziła się „Solidarność”, byłem świadkiem uroczystości pod słynnym Pomnikiem Krzyży na pl. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zaskoczyło mnie to, że w tym patriotycznym spotkaniu uczestniczyła zaledwie garstka ludzi, przede wszystkim oficyjeli. W Poznaniu, który jest dziesięć razy większy od Mławy.

Mam nadzieję, że dla nas, Mławian, biorąc pod uwagę frekwencję na naszych patriotycznych zgroma-

dzeniach, nie jest to powód do przesadnej chwały. Należy do pokolenia, którego dziadkowie i ojcowie żyli pod groźbą wybuchu wojny światowej, czego jako ówczesne dziecko w jakiś sposób doświadczyłem. Dzisiaj wiemy, że były to obawy nieopozbawione podstaw (np. kryzys kubański). Wspominam o tym dlatego, że obecnie żyjemy w takiej rzeczywistości, iż zbrojny konflikt globalny, a przynajmniej europejski, może wybuchnąć w każdej chwili. Dlatego niezmiernie ważny jest udział młodzieży w obchodach świąt czy rocznic. Chodzi o to, aby nasi synowie i wnuki w razie potrzeby chwycili za karabin, aby wzorem swych przodków bronić kraju rodzinnego, aby wzorem pokolenia Kolumbów nie żalowali krwi. Najważniejsza jest tu motywacja. Młody człowiek nie

będzie się bił w imię abstrakcyjnych wartości europejskich, chociaż one – biorąc pod uwagę całe dziedzictwo kulturowe, dzięki któremu wzrastał Stary Kontynent – mogą być ważne. Niestety, one są niejednokrotnie lekceważone. Idzie o to, by młodego Europejczyka – Polaka, Litwina, Czechy, Niemca czy Francuza - emocjonalnie i trwale związać z jego narodem, a także z jego „małą ojczyzną”, w naszym wypadku z Mławą, Ciechanowem, Pułtuskim czy Żurominem, żeby był świadomy swej tożsamości narodowej i lokalnej. To wcale nie jest trudne, jeśli uświadomimy sobie, że „odrośliśmy” ze wspólnego prawn, jaki stanowią filozofia grecka, prawo rzymskie i doktryna chrześcijańska (z Dekalogiem na czele). Ba, łatwo powiedzieć, trudniej wykonać.

Jan Mławski

Tak dzisiaj wygląda plac 1 Maja

**POWIAT
PŁOŃSKI**

Jesienny Jarmark „Od pola do stołu” oraz Dzień Kukurydzy i Buraka

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego – oddział Poświętne w Płońsku zaprasza na dwa wydarzenia.

W niedzielę, 20 września w płońskim oddziale MODR już po raz dwudziesty odbędzie się Jesienny Jarmark „Od pola do stołu” - wyjątkowe spotkanie z tradycyjnymi smakami, lokalnymi produktami, rękodziełem i wszystkim tym, co najlepsze na polskiej wsi.

Na stoiskach znajdziecie lokalne produkty, spotkanie lokalnych producentów żywności tradycyjnej i ekologicznej, rolników, rzemieślników oraz twórców ludowych.

Tego samego dnia, na polu doświadczalnym płońskiego MODR odbędzie się XXVIII Dzień Kukurydzy i Buraka.

Wydarzenie będzie okazją do wymiany doświadczeń dotyczących uprawy buraka cukrowego i kukurydzy, zapoznania się z prawidłową technologią, uzyskania fachowego doradztwa, zgłębienia wiedzy i oceny nowoczesnych rozwiązań w branży rolnej.

Na polu doświadczalnym MODR będzie można obejrzeć kolekcję odmian kukurydzy liczącą aż 145 poletek, buraka cukrowego - 19. W ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego zostanie pokazanych 15 odmian kukurydzy.

Zaprezentowane zostanie również działanie różnych strategii ochrony kukurydzy, wpływ dokarmiania dlistnego na kondycję kukurydzy, działanie technologii ochrony firm, a także technologie Conviso Smart w buraku cukrowym. Specjaliści MODR przygotowują ekspozycję nasion zbóż, rzepaku i roślin strączkowych oraz bulw ziemniaka, by rolnicy wizualnie ocenili poszczególne odmiany, a dla najmłodszych przygotowana zostanie gra terenowa.

Ponadto wiedzącący będą mogli obejrzeć: wystawę maszyn i sprzętu rolniczego, profesjonalny pokaz zbioru buraków oraz pokazy pracy nowoczesnych maszyn.

KO

Nowa dyrektorka płońskiego MCK

Z początkiem września Miejskie Centrum Kultury w Płońsku ma nową dyrektorkę. Burmistrz Płońska Andrzej Pietrasik powołał na to stanowisko, na okres 3 lat, Marzannę Mańkowską.

Od 1 września płońskim MCK zarządza Marzanna Mańkowska

pracy z instytucjami publicznymi, uczelniami, organizacjami społecznymi i partnerami zagranicznymi. Zajmowała się także komunikacją instytucjonalną, organizacją wyda-

rzeń społecznych i kulturalnych oraz pełniła funkcję rzecznika prasowego.

Jest absolwentką historii, ukończyła studia podyplomowe z zarządzania jednostkami organizacyjnymi, a także programy MBA i MPA. Posiada również certyfikat PRINCE2 Foundation z zakresu zarządzania projektami.

Jak przekazuje ratusz, w przypadku Miejskiego Centrum Kultury w Płońsku przepisy nie nakładają na organizatora obowiązku przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora, a burmistrz skorzystał z przewidzianej przepisami możliwości bezpośredniego powołania dyrektora.

- Po okresie tymczasowego kierowania, Miejskie Centrum Kultury potrzebuje stabilnego zarządzania

i jasnej odpowiedzialności za jego rozwój w kolejnych latach. Przy podejmowaniu decyzji brałem pod uwagę doświadczenie Marzanny Mańkowskiej w zarządzaniu ludźmi i projektami, pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz funkcjonowaniu instytucji publicznych. Liczę również na jej znajomość Płońska i otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym. Przed MCK jest wiele pracy i chęć, żeby był to dobry, nowy etap w działalności tej instytucji - mówi burmistrz Andrzej Pietrasik.

Dodajmy, że płońskiemu MCK podlegają: Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta Płońskiego im. Mirosławy Krysiak, Dom Pamięci w Płońsku i Muzeum Ziemi Płońskiej.

KO

Ruszyły prace w Karolinowie

Gmina Żałuski rozpoczęła termomodernizację kompleksu budynków w Karolinowie. Prace potrwać do końca roku.

Koszt tego zadania to ponad 1,2 mln zł, w tym 966 tys. zł to pozyskane

przez gminę Żałuski unijne dofinansowanie.

W ramach prac wykonana zostanie kompleksowa termomodernizacja budynku po byłej podstawówce w Karolinowie oraz dwóch sąsiednich budynków mieszkalnych. Wszystkie budynki zostaną dociepłone, wymieniona zostanie stolarka okienna i grzejniki. Zainstalowane zostaną również pompy ciepła, ogrzewanie gazowe i panele fotowoltaiczne, a elewacja zostanie odświeżona.

Investycja ma być zrealizowana do końca tego roku.

KO

Modernizacja kompleksu budynków w Karolinowie potrwa do końca roku

Rusza remont powiatowych dróg

W środę, 2 września, w płońskim starostwie podpisano umowę z wykonawcą remontu siedmiu powiatowych dróg. Koszt tej inwestycji to blisko 6 mln zł.

Prace wykona firma DROG-BET z Sochaczewa. Zadanie obejmuje remont siedmiu odcinków dróg powiatowych o długości ponad 10 km. Są to odcinki dróg:

* Iłinek – Kucice – Bulkowo – Bodzanów (odcinek o długości 1 720 m, zlokalizowany na terenie gminy Dzierżanin).

* Mystkowo – Drozdowo – Raciąż (odcinek o długości 3 020 m, zlokalizowany na terenie gminy Raciąż).

* Stara Wrona – Wojszczyce – Zakroczym – do drogi nr 62 (odcinek o długości 1 400 m, zlokalizowany na terenie gminy Joniec).

* Gołotczyzna – Zawady – Nowe Miasto (odcinek o długości 2 060 m, zlokalizowany na terenie gminy Nowe Miasto).

* Srebrna – Żukowo (odcinek o długości 1 090 m, zlokalizowany na terenie gminy Naruszewo).

* Przybojewo – Pieścidla – Krysk – Postróże (odcinek o długości 750 m, zlokalizowany na terenie gminy Naruszewo).

* Kroczewo – Wojny – Wilamy – do drogi Stara Wrona – Zakroczym (odcinek o długości 400 m, zlokalizowany na terenie gminy Żałuski)

Wartość tej inwestycji to blisko 6 mln zł, a prace mają być wykonane do listopada. Zadanie jest współfinansowane ze środków z budżetu województwa mazowieckiego.

KO

Zgodnie z podpisaną w starostwie umową, wykonawca wyremontuje siedem odcinków dróg o długości ponad 10 km

Powstanie sportowy plac

W płońskim ratuszu podpisano umowę na wykonanie i wyposażenie placu sportowego przy Szkole Podstawowej nr 3.

sce do uprawiania fizycznej aktywności – powstanie m.in. zewnętrzna siłownia, zestaw street workout, ścianka wspinaczkowa typu boulder, ogrodzenie i elementy małej architektury.

W poniedziałek, 31 sierpnia burmistrz Płońska Andrzej Pietrasik podpisał umowę z wykonawcą, który wykona i wyposaży plac sportowy przy płońskiej trójce. Będzie to miej-

scie do uprawiania fizycznej aktywności – powstanie m.in. zewnętrzna siłownia, zestaw street workout, ścianka wspinaczkowa typu boulder, ogrodzenie i elementy małej architektury.

Na placu zostaną również zamontowane urządzenia do zabawy, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wartość podpisanej w ratuszu umowy to blisko pół miliona złotych.

Wykonawca ma 100 dni na realizację inwestycji, jednak prace muszą zakończyć się najpóźniej 30 listopada 2026 r.

Investycja jest współfinansowana ze środków unijnych oraz programu „Mazowsze dla sportu”.

KO

Arsenał w polu odkryty

Amunicja strzelecka, granaty ręczne, zapalniki i pociski do granatników.

Łącznie ponad 700 niebezpiecznych przedmiotów, pochodzących najprawdopodobniej z czasów II wojny światowej, ujawniono podczas prac rolniczych w jednej z miejscowości w gminie Płońsk.

We wtorek, 1 września, tuż po godzinie 8 dyżurny Komendy Powiatowej Policji w Płońsku otrzymał zgłoszenie dotyczące niebezpiecznego znaleziska na jednym z pól w gminie Płońsk. Mężczyzna wykonujący prace rolnicze natrafił w ziemi, w odległości około 20 metrów od zabudowań gospodarczych, na niebezpieczne przedmioty pochodzące prawdopodobnie z czasów II wojny światowej.

Na miejsce skierowani zostali policjanci Ogniwa Patrolowo – Interwencyjnego oraz policjanci pirotechnicy, którzy potwierdzili, że przedmioty wymagają zabezpieczenia przez wyspecjalizowany patrol saperów.

- Do czasu przyjazdu saperów teren zabezpieczali płońscy policjanci. Patrol saperów z Kazunia przejął odnalezione przedmioty. Jak się okazało, pod ziemią znajdowała się znaczna ilość niebezpiecznych pozostałości wojennych. Saperzy

zabezpieczyli 271 sztuk amunicji strzeleckiej, 109 granatów ręcznych, 56 zapalników, 174 pociski do granatników oraz 100 innych niebezpiecznych przedmiotów. Łącznie było to 710 sztuk – informuje rzecznik prasowy płońskiej KPP, sierż. Eliza Koźlicka, dodając, że choć od zakończenia II wojny światowej minęło wiele lat, podobne znaleziska

Podczas prac polowych znaleziono ponad 700 niebezpiecznych przedmiotów

wciąż ujawniane są podczas prac polowych, ziemnych czy budowlanych. - Upływ czasu nie oznacza, że przestały być niebezpieczne. Niewybuchi i niewypały mogą stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia i życia, dlatego pod żadnym pozorem nie należy ich dotykać, przenosić ani podejmować prób samodzielnego zabezpieczenia. Jeżeli natrafimy na przedmiot przypominający niewybuch lub niewypał, należy oddalić się na bezpieczną odległość, nie dopuszczać do miejsca osób postronnych i niezwłocznie powiadomić służby, dzwoniąc pod numer alarmowy 112.

KO

**POWIAT
PUŁTUSKI**

Nowa dyrektor Zespołu Szkół

Otwarcie roku szkolnego miało szczególny wymiar dla Zespołu Szkół im. B. Prusa w Pułtusk. Na czele szkoły stanie bowiem nowa dyrektor.

Podczas uroczystej inauguracji oficjalnie powitano na stanowisku Ilonę Kołodziejską. W wydarzeniu wziął udział starosta pułtusi Robert Czyżewski.

Ilona Kołodziejska to absolwentka Wydziału Polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim. Wcześniej pracowała na stanowisku nauczyciela języka polskiego w I Liceum Ogólnokształcącym im. Cypriana Kamila Norwida w Wyszowie.

Nowa dyrektor objęła funkcję w wyniku postępowania konkursowego, które odbyło się 2 czerwca br. Obowiązki pełnić będzie do 31 sierpnia 2030 r. Zmiana nastąpiła w związku z przejściem na emeryturę dyrektora Doroty Orłowskiej. **RR**

Pływalnia miejska w Pułtusk zmienia się z korzyścią dla użytkowników.

Po zmianach, które dostrzegli zapewne już stali bywalcy, takich jak wymiana szafek basenowych w 2024 roku oraz ubiegłoroczny remont męskich łazienek, przyszedł czas na metamorfozę, którą docenią przede wszystkim miłośnicy pływania. 130 tys. zł z nowej inwestycji pokryje wsparcie Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Władze Pułtusk podpisały 3 września umowę na gruntowną modernizację damskiego węzła sanitarnego o powierzchni ponad 33 metrów kwadratowych.

W pułtuskiej pływalni

Czas na metamorfozę strefy dla pań

Zadanie zrealizuje lokalna firma PPHU Inwest-Bud-Koszt Paweł Ulatowski, przeprowadzając kompleksowe prace budowlane, elektryczne i sanitarne. W ramach inwestycji przewidziano m.in. położenie nowej glazury i posadzek, montaż podwieszanych kasetonowych sufitów o podwyższonej odporności na wilgoć, systemowych ścianek HPL, nowej stolarki drzwiowej oraz nowoczesnego, bezpiecznego wyposażenia wraz z poręczami i osłonami na grzejniki.

Dzięki unowocześnieniu jedyne- go w gminie całorocznego obiektu sportowego mieszkanki Pułtusk zyskają znacznie wyższy komfort i bezpieczeństwo podczas codziennych treningów czy rekreacji. Całość prac pochłonie 198 686,87 zł, z czego aż 130 tys. zł pokryje wsparcie Samorządu Województwa Mazowieckiego przyznane w ramach programu „Mazowsze dla sportu 2026”.

BH

Festiwal Zespołów Ludowych

Folklor w sercu Pułtusk

12 września w Pułtusk odbędzie się Festiwal Zespołów Ludowych, który stworzy wyjątkową okazję do poznania i podziwiania bogactwa lokalnego folkloru, tradycyjnych pieśni, tańców oraz barwnych strojów.

Wydarzenie rozpocznie się o godzinie 12:00 w hali sportowej Publicznej Szkoły Podstawowej nr 4 im. Ireny Szewińskiej przy ul. New Britain 1. Wstęp na wszystkie prezentacje jest bezpłatny.

Spotkanie będzie miało formę żywego przeglądu kultury tradycyjnej. Na scenie zaprezentują się wykonawcy pielęgnujący muzykę źródłową oraz dawne obrzędy Mazowsza. Jak informują organizatorzy, podczas festiwalu zaprezentują się zespoły ludowe z terenu działania stowarzyszenia Zielone Mosty Narwi: „Mali

Dębiniacy”, Zespół Pieśni i Tańca Obryte, Regionalny Zespół Pieśni i Tańca Puszcza Biała z Pniewa, Regionalny Zespół Pieśni i Tańca Dzieci Puszczy Białej z Pniewa oraz Zespół „U nas na Kurpiach Białych”.

Wydarzenie łączy walor widowiska scenicznego z międzypokoleniową wymianą doświadczeń, pozwalając odbiorcom na bezpośredni kontakt

z dawnym instrumentarium, gwara oraz strojami reprezentującymi poszczególne części regionu.

Celem przeglądu jest popularyzacja dorobku kulturowego regionu i integracja lokalnej społeczności.

Inicjatywa jest realizowana w ramach projektu „Kultura bliżej nas” przez Stowarzyszenie „Zielone Mosty Narwi” we współpracy z PSP nr 4. Przedsięwzięcie zostało współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego pod patronatem Starostwa Powiatowego w Pułtusk.

BH

Fascynujący świat drzew na wyciągnięcie

Mieszkańcy Pułtusk i okolic mają wyjątkową okazję poznać fascynujący świat drzew rosnących w najbliższej okolicy. Wszystko za sprawą spaceru dendrologicznego, na który zapraszają Powiat Pułtusk oraz Gmina Pułtusk.

Wydarzenie odbędzie się 11 września 2026 roku o godzinie 17:00, a miejscem zbiórki uczestników będzie Skwer Gomulickiego w Pułtusk. Spacer poprowadzi mgr Tomasz Grabowski.

Ja zapowiadają organizatorzy, podczas spotkania poruszone zosta-

ną zagadnienia dotyczące kluczowej roli drzew w miejskim ekosystemie oraz ich nieocenionego znaczenia w adaptacji do zmian klimatu. Uczestnicy dowiedzą się także, jakie są zasadnicze różnice pomiędzy funkcjonowaniem drzew rosnących w zwartej przestrzeni miejskiej a okazami leśnymi.

Jak informuje Wydział Promocji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Pułtusk, wspólny spacer będzie doskonałą okazją do poszerzenia wiedzy, odkrycia ciekawostek przyrodniczych oraz spojrzenia na otaczającą nas zieleń z zupełnie nowej perspektywy.

BH

Prokuratura ustala przyczyny tragicznego wypadku na trasie Pułtusk - Wyszów

Prokuratura Rejonowa w Pułtusk prowadzi czynności procesowe mające na celu ustalenie przyczyny tragicznego wypadku drogowego w wyniku którego śmierć na miejscu poniósł 20-letni mieszkaniec Łochowa.

Do tragedii doszło w nocy z 28 na 29 sierpnia około godz. 1.30 na drodze wojewódzkiej nr 618 w miejscowości Topolnica na terenie gminy Zatory na trasie łączącej Pułtusk z Wyszowem.

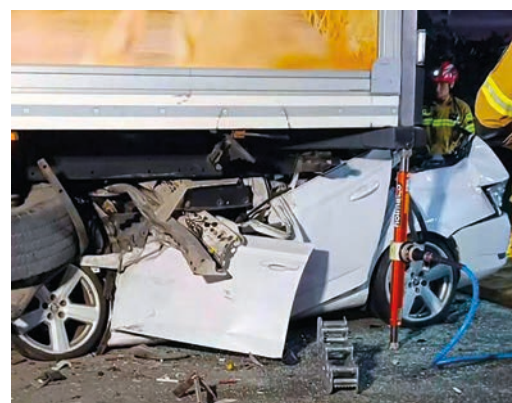
Z ustaleń śledczych wynika, że kierujący samochodem osobowym marki Skoda. Na prostym nieoświetlonym odcinku drogi nie zachował należytej ostrożności i najechał na tył naczepy pojazdu ciężarowego marki Scania – informuje Elżbieta Edyta Łukasiewicz Rzecznik Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce.

Kierowca ciężarówki zatrzymał się w tym miejscu przepisowo. Jak informuje prokuratura, postój wynikał z konieczności oczekiwania przed sygnalizacją świetlną, którą ustawiono na odcinku objętym pracami remontowymi.

Siła uderzenia okazała się śmiertelna. 20-letni kierowca Skody zginął

na miejscu. Samochodem ciężarowym kierował 57-letni mieszkaniec powiatu wyszkowskiego. Badanie alkomatem wykazało, że mężczyzna był trzeźwy.

Na miejsce natychmiast skierowano służby ratunkowe. W akcji ratowniczej oraz zabezpieczeniu terenu brały udział dwa zastępy z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej KP PSP w Pułtusk, zastępy Ochotniczych Straży Pożarnych z Pniewa i Drwa a także Zespół Ratownictwa

Medycznego oraz funkcjonariusze pułtuskiej policji.

Czynności pod nadzorem prokuratora trwały przez wiele godzin.

Na miejscu zdarzenia przeprowadzono oględziny miejsca wypadku, przeprowadzono oględziny zewnątrz ofiary, przesłuchano świadków. Ciało denata zabezpieczono w celu przeprowadzenia sekcji zwłok. Z udziałem biegłego dokonano badania stanu technicznego pojazdów biorących udział w zdarzeniu. Trwają czynności procesowe mające na celu ustalenie przyczyny zaistniałego zdarzenia – informuje w oficjalnym komunikacie prokuratury rzecznik Elżbieta Edyta Łukasiewicz.

BH

Tragiczny wypadek w gminie Gzy

Samochód uderzył w drzewo

Do tragicznego w skutkach wypadku doszło 4 września, około godziny 6:00 w miejscowości Kozłowo na terenie powiatu pułtuskiego. Nie żyje 57-letnia kobieta.

Jak informuje nadkom. Milena Kopczyńska Oficer Prasowy Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk w oficjalnym komunikacie „57-letnia kobieta, mieszkanka gm. Gzy, kierowała samochodem marki Toyota. Z niewyjaśnionych dotąd przyczyn,

na prostym odcinku, zjechała z jezdni i uderzyła w drzewo”.

Pojazd siłą uderzenia przemierzył się i dachował na przyległym polu kukurydzy. Mimo szybkiego przybycia służb ratowniczych w tym Zespołu Ratownictwa Medycznego, zastępów straży pożarnej oraz funkcjonariuszy policji życia 57-latki nie udało się uratować. Lekarz stwierdził zgon na miejscu.

Czynności na miejscu tragedii prowadzili policjanci pod nadzorem prokuratora, a szczegółowe ślady i dokumentację zabezpieczył technik kryminalistyki – informuje nadkom. Kopczyńska.

Policja apeluje do kierowców o rozwagę, zwracając uwagę na zmienne warunki na drogach. „Przypominamy o zachowaniu szczególnej czujności na drodze, zwłaszcza w godzinach rannych, kiedy warunki atmosferyczne mogą być zdradliwe. Dostosujmy prędkość, zdejmijmy nogę z gazu i dbajmy o bezpieczeństwo własne oraz innych uczestników ruchu” – apeluje pułtuską Policja.

BH

**POWIAT
ŻUROMIŃSKI**

**Czułość policjantów
z Wydziału Prewencji
żuromińskiej komendy
zapobiegła tragedii.**

Żuromińscy policjanci uratowali 68-latka

Podczas patrolu mundurowi zauważyli gęsty dym wydobywający się z opuszczonej posesji. Dzięki natychmiastowej reakcji funkcjonariuszy, z płonącego i zadymionego budynku bezpiecznie wyprowadzono mężczyznę. Chwilę później obiekt stał już w ogniu.

Do zdarzenia doszło w miniony weekend w miejscowości Kuczbork. Patrolujący okolicę policjanci zwrócili uwagę na silne zadymienie na terenie jednej z niezamieszkałych posesji. Lokalizacja ta była im dobrze znana - mieszkańcy wielokrotnie zgłaszali ją na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa jako miejsce schadzek młodzieży i aktów wandalizmu.

Policjanci wyprowadzili mężczyznę z płonącego budynku

- Funkcjonariusze bez wahania wkroczyli na zadymiony teren, aby sprawdzić, czy czyjeś życie

nie jest zagrożone. Wewnątrz budynku zastali dramatyczną scenę. W gęstym dymie przebywał mężczyzna, który bezskutecznie próbował samodzielnie opanować rozprzestrzeniający się ogień - informuje st. asp. Tomasz Łopiński z KPP w Żurominie.

Mimo wyraźnego sprzeciwu oszołomionego człowieka, policjanci siłą wyprowadzili go na świeże powietrze. Mundurowi natychmiast

wezwali na miejsce straż pożarną oraz pogotowie.

Jak wykazały późniejsze ustalenia, uratowany to 68-letni mężczyzna bez stałego miejsca zamieszkania. Usiłował rozpaść ogień w niszczącym piecu, w efekcie czego zapaliło się stojące obok łóżko. Badanie alko-matem potwierdziło, że mężczyzna w momencie zdarzenia znajdował się on pod wpływem alkoholu.

Wezwani na miejsce strażacy ugasi-li pożar. Poszkodowany 68-latek został zbadany przez załogę pogotowia, a po udzieleniu niezbędnej pomocy medycznej przekazano go pod opieką medyczną jednego z mieszkańców Kuczborka. **KO**

Po sesji Rady Miejskiej

26 sierpnia w sali konferencyjnej Urzędu Gminy i Miasta Żuromin odbyła się XXIV Sesja Rady Miejskiej w Żurominie. Radni podjęli decyzje dotyczące m.in. nowych inwestycji, sprzedaży gminnej działki oraz uruchomienia pilotażowej bezpłatnej komunikacji.

Podczas sesji radni jednogłośnie przyjęli dwie uchwały dotyczące przystąpienia do sporządzenia zintegrowanych planów inwestycyjnych. Pierwsza z nich dotyczy planowanej budowy sklepu Dino przy ul. Nowej w Żurominie. Druga związana jest z inwestycją planowaną na działce we Wiadrowie. Radni zajęli się również ostatecznym zintegrowanym planem

inwestycyjnym dla firmy Polenergia, dotyczącym budowy farmy fotowoltaicznej. Uchwała w tej sprawie nie została przyjęta jednogłośnie. Kolejna decyzja dotyczyła zintegrowanego planu inwestycyjnego dla firmy MK Inwestycje. Plan zakłada budowę budynku wielorodzinnego. Podczas sesji Rada Miejska wyraziła również zgodę na sprzedaż gminnej działki budowlanej znajdującej się przy skrzyżowaniu ulic Wierzbowej i Zamojskiego. Nieruchomość przeznaczona jest pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Jednym z punktów obrad była także decyzja o uruchomieniu pilotażowej, bezpłatnej komunikacji. Nowe połączenia mają ułatwić mieszkańcom przemieszczanie się po Żurominie oraz zapewnić dojazd do okolicznych miejscowości. **MK**

Rok szkolny się rozpoczął, ale nie w żuromińskim przedszkolu

Opóźnienie prac budowlanych sprawiło, że dzieci z Samorządowego Przedszkola nr 1 w Żurominie rozpoczęły nowy rok szkolny w innych budynkach.

Powodem jest niedokończenie prac związanych z dostosowaniem placówki do wymogów przeciwpożarowych.

Firma AMTC Poland sp. z o.o., odpowiedzialna za prowadzenie prac budowlanych w przedszkolu, nie zakończyła ich w wyznaczonym terminie. W związku z tym budynek nie został na czas dostosowany do obowiązujących wymogów przeciwpożarowych, co uniemożliwiło rozpoczęcie zajęć w placówce 1 wrze-

śnia. W związku z zaistniałą sytuacją burmistrz Michał Bodenszac zwołał w trybie pilnym, 31 sierpnia, spotkanie z rodzicami. Podczas spotkania omówiono organizację zajęć oraz rozwiązania, które pozwolą dzieciom bezpiecznie rozpocząć rok szkolny. Ustalono, że część przedszkolaków będzie korzystać z przygotowanych sal w Szkole Podstawowej nr 1, kolejna grupa zostanie skierowana do Szkoły Podstawowej nr 2, natomiast najmłodsi dzieci będą mieli zajęcia w Miejsko-Gminnym Żłobku. Jednocześnie podjęto działania mające na celu jak najszybsze zakończenie prac w przedszkolu. Na 1 września zaproszono głównego wykonawcę z Krakowa, a do dokończenia niezbędnych prac zaangażowano również podwykonawcę z Mławy. **MK**

Turniej Piłki Plażowej rozstrzygnięty

Turniej Piłki Plażowej o Puchar Burmistrza Gminy i Miasta Żuromin, który początkowo miał odbyć się 23 sierpnia, został przełożony o tydzień z uwagi na panujące wtedy warunki pogodowe. 30 sierpnia pogoda na szczęście dopisała. Znamy wyniki konkurencji.

W turnieju udział wzięło 10 drużyn. Rozgrywki rozpoczęły się od eliminacji, w których rywalizowali wszyscy uczestnicy. Do fazy finałowej

awansowało 8 najlepszych drużyn. Zmagania dostarczyły zawodnikom i kibicom wielu emocji. Nie zabrakło zaciętej walki, efektownych akcji i rywalizacji o każdą piłkę. Po rozegraniu wszystkich spotkań znany końcową klasyfikację turnieju:

I miejsce – Damian Lewandowski / Kamil Lewandowski

II miejsce – Tomasz Szulkowski / Radosław Boćkowski

III miejsce – Szymon Jarzyna / Przemysław Szyfer

Po zakończeniu rywalizacji zwycięskie drużyny zostały uhonorowane pucharami i nagrodami. Turniej był kolejnym sportowym wydarzeniem, które zgromadziło miłośników piłki plażowej. **MK**

Uroczyste otwarcie żłobka

28 sierpnia odbyło się uroczyste otwarcie Miejsko-Gminnego Żłobka w Lubowidzu.

Nowo powstała placówka oferuje 20 miejsc dla najmłodszych mieszkańców i jest pierwszą tego typu instytucją w Gminie i Mieście Lubowidz. To ważna inwestycja, która odpowiada na potrzeby lokalnych rodzin i stwarza najmłodszym dzieciom bezpieczne oraz przyjazne miejsce do rozwoju i codziennej opieki. Utworzenie żłobka było możliwe dzięki dofinansowaniu w ramach programu „Aktywny Małuch 2022–2029” w wysokości 1 415 188,80 zł. Dyrektorką placówki została Aleksandra Sielezin,

która wraz z zespołem będzie dbała o bezpieczeństwo, rozwój i dobre samopoczucie najmłodszych pod-

opiecznych. 1 września 2026 roku Miejsko-Gminny Żłobek w Lubowidzu rozpoczął działalność. To wyjątkowy moment dla całej lokalnej społeczności i ważny krok w rozwoju infrastruktury opiekuńczej Gminy i Miasta Lubowidz. **MK**

Transport pilotażowy w Żurominie

Od 1 września w Żurominie rusza pilotażowy program bezpłatnych gminnych przewozów pasażerskich.

Dzięki niemu mieszkańcy będą mogli sprawnie i bezpłatnie przemieszczać się między różnymi częściami miasta, a także korzystać z połączeń z Żuromina do Wiatracznej, Kliczewa Małego i Kliczewa Dużego.

Realizacja projektu odbywa się na mocy umowy, którą 26 sierpnia podpisał burmistrz Michał Bodenszac z Żuromińskimi Zakładami Komunalnymi Sp. z o.o. na organizację

przewozów o charakterze użyteczności publicznej w gminnych przewozach pasażerskich w transporcie drogowym. Mieszkańcy będą mogli korzystać z bezpłatnego pilotażu do końca grudnia. Bus będzie zatrzymywał się w najważniejszych punktach miasta, m.in. przy ul. Zwycięstwa (dworzec), Żurawiej, Zamojskiego, Sobieskiego, Warszawskiej, Cichej, Słonecznej, Wiatracznej, Brzozowej, Jezuitów, Lenartowicza, Żeromskiego, Przemysławowej, Lidzbarskiej oraz Mazurskiej. W ramach pilotażu uruchomione zostanie również połączenie na trasie Wiatraczna – Kliczewo Duże – Kliczewo Małe – Żuromin. Dzięki

niemu dzieci i młodzież z tych miejscowości zyskają możliwość bezpłatnego i wygodnego dojazdu do szkoły. Pilotażowe uruchomienie bezpłatnej komunikacji pozwoli ocenić jej funkcjonowanie w praktyce oraz sprawdzić, w jakim stopniu nowe połączenia odpowiadają na potrzeby mieszkańców. Zebrane doświadczenia i opinie pasażerów będą cenną wskazówką przy podejmowaniu decyzji dotyczących dalszego funkcjonowania komunikacji. Pilotaż ma przede wszystkim ułatwić mieszkańcom codzienne przemieszczanie się po Żurominie oraz zapewnić wygodniejsze połączenia z okolicznymi miejscowościami. **MK**

Ruszają zajęcia szachowe

W Żuromińskim Centrum Kultury od 9 września w każdą środę odbywać się będą zajęcia szachowe dla dzieci i młodzieży. Nie jest wymagana umiejętność gry, wystarczy chęć!

Cotygodniowe zajęcia szachowe to propozycja zarówno dla osób, które dopiero chcą rozpocząć swoją przygodę z szachami, jak i dla tych, którzy mają już doświadczenie i chcą rozwijać swoje umiejętności. W każdą środę o godzinie 17:00 odbywać się będą zajęcia dla „grupy początkującej”, podczas których uczestnicy poznają podstawy gry od zera. O godzinie 18:00 natomiast, rozpoczynać się będą zajęcia „grupy dla grających”, którzy chcą doskonalić swoje umiejętności. Uczestnicy będą mogli nie tylko poznać zasady gry, ale również rozwijać logiczne myślenie i koncentrację oraz uczyć się planowania kolejnych ruchów i strategii. Lekcje w obu grupach poprowadzi Paweł Myśliński, instruktor szachowy. Na zajęcia można zapisać się telefonicznie lub osobiście – przychodząc na pierwsze spotkanie. **MK**

Zuromińskie Centrum Kultury

Zajęcia szachowe

dla dzieci i młodzieży z Żuromina i okolic

w każdą środę, od 9 września 2026

Nie trzeba umieć grać. Trzeba przyjąć.

17:00

grupa początkująca

Dla tych, którzy szachy jeszcze nie znają. Zaczynamy od zera.

18:00

grupa dla grających

Dla tych, którzy szachy już znają i chcą grać wyjątkowo lepiej.

1

„Nauczcie dzieci grać w szachy, a o ich przyszłość możecie być spokojni”

Paul Morphy, 1837–1884

Sto czterdziest lat później nadal się gra. Szachowemu czeka w Żurominie.

Zapisy

telefony: 609 788 591

Paweł Myśliński, instruktor szachowy

albo osobie

Przejdź na pierwsze zajęcia i zapoznaj się na miejscu.

Zuromińskie Centrum Kultury, Żuromin

**POWIAT
PRZASNYSKI**

Przy Powiatowym Urzędzie Pracy w Przasnyszu odnaleziono szczątki pięciu osób. To efekt prac poszukiwawczych Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

W sierpniu zespół pracowników Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN

Przy przasnyskim urzędzie pracy pracownicy IPN odnaleźli szczątki pięciu osób

przeprowadził prace poszukiwawcze w Przasnyszu – na terenie przy Powiatowym Urzędzie Pracy.

- Celem badań było odnalezienie miejsc pochówku ofiar zbrodni komunistycznych popełnionych przez funkcjonariuszy miejscowego Powiatowego Urzędu Bezpieczeń-

Odnaleziono masowy grób

stwa Publicznego – informuje IPN. - Siedziba Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Przasnyszu mieściła się przy ul. Joselewicza 4, w budynku, który istnieje do dziś i znajduje się w sąsiedztwie urzędu pracy. W trakcie budowy urzędu pracy, według relacji świadków, miały być odnajdywane szczątki ludzkie, które mieszkańcy Przasnysza łączyli z działalnością lokalnego UB.

Prace poszukiwawcze wszczęto na podstawie przeprowadzonych wizji lokalnych, zebranych relacji świadków, mówiących o zwłokach ofiar widzianych na terenie posesji PUBP, analizy archiwalnych zdjęć lotniczych oraz dokumentów.

Jak informuje Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN, w trakcie prac

odnaleziono – w miejscu stanowiącym skraj dawnego ogrodu PUBP – grób zbiorowy ze szczątkami pięciu osób.

- Teren poszukiwań jest obszarem podmokłym – w pobliżu przepływa rzeka Węgierka. Ofiary zostały pogrzebane jedna na drugiej. Znalaziono przy nich medalik oraz szereg guzików z polskim orłem, a także pocisk od broni palnej – czytamy w komunikacie. - Odnaleziono szczątki zostaną poddane badaniom antropologicznym oraz próbie identyfikacji genetycznej.

Sprawa została objęta śledztwem Oddziałowej Komisji Ścigania przestępstw Narodowi Polakom w Białymstoku.

KO

Walczą o przywrócenie nocnej karetki

Mieszkańcy Jednoróżca i powiatu przasnyskiego nie zamierzają rezygnować z walki o przywrócenie całonocnego funkcjonowania zespołu ratownictwa medycznego w Jednoróżcu.

Pod petycją w tej sprawie zebrało już 3585 podpisów. W środę, 2 września, inicjatorzy akcji oraz mieszkańcy pojechali do Warszawy, by osobiście przedstawić swoje argumenty przedstawicielom władz wojewódzkich.

Przypomnijmy, że od 1 stycznia 2026 roku stacjonujący w Jednoróżcu Zespół Ratownictwa Medycznego funkcjonuje wyłącznie w godzinach dziennych. Decyzja o ograniczeniu jego pracy spotkała się z dużym niezadowolonym czasem oczekiwania na pomoc, co szczególnie jest ważne w sytuacji w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia.

2 września mieszkańcy wraz z przedstawicielami lokalnej Konfederacji oraz posłem Krzysztofem Muławą uczestniczyli w konferencji prasowej przed Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim, podczas której przedstawili argumenty przemawiające za przywróceniem całonocnego dyżuru karetki. Zaprezentowano szczegółowe dane obrazujące wydłużony czas dostarczenia ratowników do nagłych przypadków w powiecie. Dane te budzą przerażenie. W miejscowości Krajewo-Darmopych na karetkę czekano aż 78 minut. W Łazie

– ponad godzinę. Z 96 nocnych wyjazdów aż w 24 przypadkach przekroczono dopuszczalne prawem limity czasu dotarcia.

Podczas konferencji wielokrotnie podkreślano, że ograniczenie pracy zespołu do godzin dziennych może bezpośrednio wpływać na bezpieczeństwo mieszkańców Jednoróżca i okolicznych miejscowości. Jak wskazywali uczestnicy spotkania, potrzeba szybkiej i profesjonalnej pomocy medycznej nie kończy się o godzinie 19. W przypadku nagłego zatrzymania krążenia, udaru, zawału serca czy ciężkich urazów każda minuta może mieć znaczenie. Szczególne obawy budzą sytuacje, w których czas oczekiwania na przyjazd zespołu ratownictwa przekracza godzinę. Zdaniem mieszkańców problem ten jest szczególnie istotny

na terenach wiejskich, gdzie odległość między miejscowościami są większe niż w dużych aglomeracjach. Następnie uczestnicy udali się na spotkanie z wojewodą, któremu przekazali zebrane podpisy – pod apelem o przywrócenie całonocnego funkcjonowania zespołu ratownictwa medycznego w Jednoróżcu. Ich zdaniem powrót karetki do systemu 24-godzinnej poprawiłby bezpieczeństwo nie tylko mieszkańców Jednoróżca, ale całego powiatu. Odciałyby również zespoły stacjonujące w Przasnyszu i Chorzeli, które obecnie muszą obsługiwać większy obszar.

Mieszkańcy deklarują, że na przekazaniu podpisów nie kończą swojej walki. Ich żądanie pozostaje niezmiennie: całonocowa karetka ma wrócić do Jednoróżca. **ESKA**

Ostatni weekend sierpnia upłynął w dworcu w Chojnowie pod znakiem sztuki, twórczych spotkań i artystycznych inspiracji.

Przez dwa dni odbywał się plener malarski i fotograficzny, w którym uczestniczyli artyści skupieni wokół Klubu Kreatywni Art, działającego przy COEK STUDIO w Ciechanowie, we współpracy i dzięki gościnności Lokalnej Grupy Działania „Północne Mazowsze”.

Dwudniowe spotkanie było okazją nie tylko do rozwijania własnych umiejętności, ale również do wymiany doświadczeń i wspólnego poszukiwania artystycznych inspiracji. Malarskie i fotograficzne spojrzenie na otoczenie dworcu pozwoliło uczestnikom uchwycić jego wyjątkowy klimat, architekturę oraz piękno otaczającej przyrody. Jednym z elementów pleneru były także warsztaty malowania na szkle, do udziału w których zostali zaproszeni również mieszkańcy Czernic Borowych i okolic.

Ta wymagająca i efektowna technika dała uczestnikom możliwość eksperymentowania z kolorem, formą i światłem, a przede wszystkim stworzyła przestrzeń do swobodnej, twórczej pracy.

- Jest to plener malarsko-fotograficzny z udziałem naszej sekcji rękodzieła, która poprowadziła dla lokalnej społeczności warsztaty „na szkle malowane” – powiedziała przewodnicząca Klubu Małgorzata Ostromecka. - Ludzie wykazali się dużą inwencją twórczą. Powstały piękne prace. Wszystko to będzie można obejrzeć 2 października na wystawie w dworcu w Chojnowie, na którą serdecznie już zapraszamy. Było to wspaniałe wydarzenie, miłe kolejne doświadczenie naszych

klubowiczów i gości sympatyzujących. W plenerze uczestniczyły 23 osoby oraz jedenaście mieszkanki Chojnowa.

Plener był również kolejnym krokiem w nawiązaniu współpracy z grupą artystów skupionych wokół Klubu Kreatywni Art. Wspólne działania pokazują, że dworek w Chojnowie może być nie tylko miejscem spotkań, ale także przestrzenią sprzyjającą działalności artystycznej i kulturalnej.

- Wszystkie zadania i cele zostały zrealizowane – powiedziała przedstawicielka malarzy Ewa Standyło. - To, co sobie nasz klub Kreatywni Art zaplanował. Jest to plener, w którym biorą udział wszystkie sekcje działające w klubie. Panowała niezwykle przyjazna atmosfera, szczególnie ze strony gospodarzy, którzy się nami serdecznie opiekowali. My też staraliśmy się stworzyć tę przyjazną atmosferę twórczą. Dworek w Chojnowie to bardzo ciekawe miejsce, jedynie deszcz nam trochę przeszkodził. Cieszymy się, że przybywa nam nowych członków i coraz to nowi odkrywają talent. Jest pewna swoboda, tolerancja, nic nie musimy robić na siłę. My chcemy to robić. Wspieramy się wzajemnie. Istotne też jest to, że plener jest mało kosztowny. Blisko Ciechanowa, co ma duże znaczenie – nie ma noclegu i można dojechać.

Efekty dwudniowej pracy uczestników będzie można zobaczyć już w październiku podczas wystawy poplenerowej. Będzie to okazja, by spojrzeć na Chojnowo i jego okolice oczami artystów oraz zobaczyć, jak różnie można interpretować to samo miejsce i jego atmosferę. Plener w Chojnowie stał się więc nie tylko spotkaniem twórców, ale także zapowiedzią kolejnego wydarzenia, które pozwoli szerszej publiczności zetknąć się z powstałymi podczas niego pracami. **ESKA**

Pieniądze na inwestycje

Pięć rodzinnych ogrodów działkowych w Przasnyszu otrzyma łącznie 180 tys. zł na inwestycje.

Największe dotacje – po 40 tys. zł – trafią do ROD Majowe I, ROD Wiosna i ROD Stokrotka. Kolejne dwa ogrody – ROD Majowe II i ROD Eden – otrzymają po 30 tys. zł. Pieniądze zostały zapisane w zmianach budżetu Miasta Przasnysza, nad którymi radni głosowali

podczas sesji 31 sierpnia. Część tych środków pochodzi z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla działkowców 2026”. Jest to 60 tys. zł, które zostało przeznaczone na trzy przedsięwzięcia – po 20 tys. zł na każde.

W ROD Stokrotka realizowany będzie projekt „Prąd dla działkowców”. Zakłada on doprowadzenie do ogrodu energii elektrycznej. W ROD Wiosna zaplanowano m.in. remont

domu działkowca i ogrodzenia oraz utworzenie alejek ogrodowych. W ROD Majowe I dotacja wesprze remont domu działkowca. Zadania te realizowane będą ze wsparciem z programu „Mazowsze dla działkowców 2026”, a pozostała część przyznanych środków będzie pochodziła z budżetu miasta. Ogrody ROD Majowe II i ROD Eden otrzymają po 30 tys. zł. Tu nie sprecyzowano, jakie inwestycje zostaną tam zrealizowane. **ES**

**POWIAT
MAKOWSKI**

**Maków Mazowiecki oddał
1 września hołd ofiarom II
wojny światowej.**

Uroczystości zgromadziły przy pomniku „W hołdzie mieszkańcom Powiatu Makowskiego zamordowanym przez okupanta hitlerowskiego w latach 1939-1945” mieszkańców oraz delegacje. Obecni byli m.in. burmistrz Tadeusz Ciak, starosta Mirosław Augustyniak, zastępca burmistrza Żaneta Kozak, wicestarosta Agnieszka Dąbrowska-Kot,

radni miejscy Agnieszka Kacprzycka, Zdzisław Sawicki i Dariusz Artur Miecznikowski, radny powiatu Tadeusz Kacprzycki, sekretarz powiatu Jan Gęsiach, przedstawiciele lokalnych instytucji i spółek, w tym prezes Spółdzielni Mieszkaniowej „Jubilatka” Katarzyna Ciesielska z członkiem zarządu Tadeuszem Brakonieckim, Prezes Inwest-Bud TBS Emilia Bonisławska, prezes MPUK Paweł Zmorzyński, a także przedstawiciele placówek oświatowych, służb mundurowych oraz harcerze z Hufca ZHP im. Szarych Szeregów.

Ważnym elementem uroczystości było odśpiewanie hymnu państwowego, które poprowadziła Gabriela Strzałkowska, uczennica ze Szkoły Podstawowej nr 2.

- 87 lat temu zamiast dzwonka szkolnego Polacy usłyszeli syreny alarmowe – w tym duchu upamiętniono (...) w naszym mieście rocznicę wybuchu II wojny światowej (...) Spotkanie w tym szczególnym

Uczestnicy uroczystości

miejsu przy pomniku upamiętniającym tysiące zamordowanych mieszkańców naszego powiatu nadaje dzisiejszym obchodom wymiar głęboko osobistej refleksji. To żywa lekcja historii, która przypomina, że pokój nie jest dany raz na zawsze. Pamięć o poległych i pomordowanych jest naszym wspólnym obo-

wiązkiem. Pamiętamy! – przekazał makowski ratusz.

Uroczystości współorganizowane były przez Miejski Dom Kultury oraz Centrum Dialogu Kulturowego „Dom Wesółka”.

Dodajmy, że pod koniec ubiegłego roku zakończyły się prace modernizacyjne pomnika przy ul. Stanisława Moniuszki. W ramach

zadania wykonano pełną renowację obiektu, zamontowano nowe oświetlenie oraz przygotowano i osadzono nową tablicę pamiątkową. Realizacja zadania została dofinansowana z budżetu województwa w ramach programu „Mazowsze dla miejsc pamięci 2025” w wysokości ponad 20 tys. zł. Całkowity koszt wyniósł blisko 35 tys. zł. **RK**

Ośmioro nauczycieli z awansem

Zanim jeszcze rozpoczął się rok szkolny, odbyła się uroczystość wręczenia aktów nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

Akty mianowania otrzymali: Katarzyna Bakula-Leśniewska (Liceum Ogólnokształcące nr 1 im. Marii Curie-Skłodowskiej w Makowie Mazowieckim), Izabela Domeradzka (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. ks. Jana Twardowskiego w Makowie Mazowieckim, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Makowie

Mazowieckim), Renata Jeż (Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej w Makowie Mazowieckim), Dominika Liszewska (Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej w Makowie Mazowieckim), Ewa Łaskarzewska (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. ks. Jana Twardowskiego w Makowie Mazowieckim), Aneta Pańkowska (Zespół Szkół im. Tadeusza Kościuszki w Krasnosielcu), Anna Roze-Piotrowska (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Makowie Mazowieckim) i Aleksandra Zakrzewska (Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej w Makowie Mazowieckim).

- To wyjątkowy moment, będący zwieńczeniem wielomiesięcznej pra-

cy, stałego podnoszenia kwalifikacji oraz ogromnego zaangażowania w edukację i rozwój naszych uczniów (...) Wszystkim nowo mianowanym nauczycielkom serdecznie gratulujemy! Życzymy wam niegasnącej pasji, satysfakcji z codziennej pracy z dziećmi i młodzieżą, kolejnych sukcesów zawodowych oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym. Brawo! – przekazało makowskie starostwo.

W wydarzeniu udział wzięli starosta makowski Mirosław Augustyniak, przewodniczący powiatowej rady Dariusz Wierzbicki, wicestarosta Agnieszka Dąbrowska-Kot, członkowie zarządu Sławomir Chrzanowski, Grzegorz Łuniewski i Stanisław Strzelecki, sekretarz Jan Gęsiach oraz dyrektor Wydziału Oświaty Mariola Biedrzycka.

RK

Nauczycielki z aktem mianowania

Trening reagowania

29 sierpnia na terenie Stadionu Miejskiego w Makowie Mazowieckim przy ul. Sportowej odbył się Krajowy Trening Reagowania połączony z Akademią OLiOC.

Podczas wydarzenia można było dowiedzieć się m.in.: jak prawidłowo reagować po usłyszeniu sygnału alarmowego, jak znaleźć miejsce schronienia, jak przygotować i spakować plecak ewakuacyjny.

- To było niezwykle ważne wydarzenie poświęcone praktycznej edukacji z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej. Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli w nim udział i chcieli poszerzyć swoją wiedzę! Podczas treningu skupiliśmy się na kluczowych umiejętnościach, które mogą uratować zdrowie i życie. Uczestnicy dowiedzieli się m.in.,

jak: rozpoznawać sygnały alarmowe i prawidłowo na nie reagować, weryfikować informacje (korzystając z Alertu RCB, RSO i komunikatów służb) oraz nie dawać się dezinformacji w sieci, lokalizować miejsca schronienia i ustalać właściwy sposób postępowania w sytuacji zagrożenia, skompletować plecak ewakuacyjny dopasowany do potrzeb rodziny oraz radzić sobie bez dostępu do wody czy źródła ognia.

Serdecznie dziękujemy za współpracę powiatowi makowskiemu i OSP Maków Mazowiecki. Szczególne podziękowania kierujemy również do firmy POZ-BIS posiadającej akredytację Akademii Pożarniczej za fachowe wsparcie i poprowadzenie szkoleń na najwyższym poziomie! – przekazał ratusz.

W ramach programu wicestarosta Agnieszka Dąbrowska-Kot, burmistrz Makowa Maz. Tadeusz Ciak oraz radny powiatu Cezary Kołodziejski zachęcali mieszkańców do pogłębiania wiedzy w tym zakresie od najmłodszych lat.

- Bezpieczeństwo zaczyna się od wiedzy i właściwej reakcji (...) Gdy

słyszemy syrenę alarmową albo otrzymujemy komunikat ostrzegawczy, nie panikujemy (...) Najważniejsze to zachować spokój, sprawdzić informację w oficjalnym źródle i wiedzieć, co zrobić dalej. Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej to oprócz inwestycji w sprzęt i infrastrukturę, to przede wszystkim budowanie świadomości i praktycznych umiejętności mieszkańców, które w sytuacji zagrożenia mogą mieć ogromne znaczenie. I właśnie temu służył trening – żeby wiedzieć, jak się zachować, zanim wydarzy się coś, czego nikt z nas nie chciałby doświadczyć. Bo bezpieczeństwo to nasza wspólna odpowiedzialność. – przekazało makowskie starostwo.

Punkty Akademii OLiOC działały tego dnia w tysiącach miejsc w całym kraju – m.in. w centrach miast, miejscowościach turystycznych, przy remizach OSP, w bibliotekach i domach kultury. Jak przekazują źródła rządowe, tylko od początku 2026 roku w wydarzeniach Akademii OLiOC wzięło udział ponad 276 tysięcy osób.

RK

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego, kiedy na drogach pojawiło się więcej dzieci i młodzieży zmierzających do szkół, makowscy policjanci rozpoczęli działania w ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły”.

Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego prowadząc swoje działania w rejonach szkół oraz na drogach, którymi dzieci i młodzież najczęściej docierają do placówek oświatowych, sprawdzali zachowanie kierujących wobec pieszych, zwracali uwagę na przestrzeganie ograniczeń prędkości, prawidłowe parkowanie oraz sposób przewożenia dzieci.

- Początek roku szkolnego to czas, kiedy szczególnie ważne jest zachowanie ostrożności. W godzinach porannych przed szkołami panuje wzmożony ruch – pojawiają się samochody rodziców odwożących dzieci, autobusy, rowerzyści oraz piesi. W takich miejscach kierowcy powinni zachować szczególną czujność i pamiętać, że dziecko może zachować się w sposób nieprzewidywalny. Bezpieczeństwo zależy od nas wszystkich. Policjanci przypominają kierowcom, aby w rejonach szkół zawsze zwalniali i zachowywali szczególną ostrożność. Należy zwracać uwagę na przejścia dla pieszych, stosować się do oznakowania oraz bezwzględnie ustępować pierwszeństwa pieszym, gdy jest to wymagane przepisami – przekazują funkcjonariusze.

Jak podkreślają mundurowi, także rodzice, odprowadzając lub dowożąc dzieci do szkoły, powinni dawać im dobry przykład.

- Warto przypomnieć najmłodszym podstawowe zasady poru-

szania się po drodze, korzystania z przejść dla pieszych oraz konieczność zachowania ostrożności przed wejściem na jezdnię. Szczególną uwagę należy zwrócić również na bezpieczne przewożenie dzieci. Dziecko powinno być przewożone w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami – informuje policja.

28 sierpnia po godzinie 21 na drodze krajowej nr 57 w miejscowości Szczuki (gm. Płoniawy-Bramura) doszło do zdarzenia drogowego z udziałem samochodu osobowego i autobusu.

- Ze wstępnych ustaleń policjantów pracujących na miejscu wynika, że 35-letnia kierująca samochodem marki Renault nie dostosowała prędkości do warunków panujących na drodze. W wyniku tego straciła panowanie nad pojazdem i uderzyła w autobus, który znajdował się na przystanku autobusowym. Po zdarzeniu kobieta próbowała odjechać z miejsca – przekazuje kom. Monika Winnik.

Świadek, który widział całe zdarzenie, wykazał się dużą odpowiedzialnością i uniemożliwił kierującej dalszą jazdę. Dzięki jego zdecydowanej reakcji kobieta nie odjechała samochodem z miejsca zdarzenia. Policjanci, którzy przybyli na miejsce, sprawdzili stan trzeźwości kierującej.

- Badanie wykazało ponad 2 promile alkoholu w wydychanym powietrzu – informuje oficer prasowa.

35-latką została zatrzymana i trafiła do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych. Policjanci zabezpieczyli również pojazd. Na szczęście w wyniku zdarzenia nikt nie odniósł poważnych obrażeń.

Kobieta odpowie za kierowanie w stanie nietrzeźwości oraz spowodowanie zagrożenia w ruchu drogowym. Grozi jej wysoka grzywna, kara pozbawienia wolności do lat 3 oraz zakaz prowadzenia pojazdów na okres co najmniej 3 lat.

RK

**Zdarzenie
w Szczukach**

III liga

Mławianka znów przegrywa u siebie

Fatalnie wygląda początek sezonu w wykonaniu Mławianki Mława, szczególnie na własnym boisku. W niedzielę zespół prowadzony przez Marka Gołębiowskiego poniósł trzecią kolejną porażkę u siebie, przegrywając z rezerwami ŁKS-u Łódź 0:2.

Mławianie od początku sezonu nie mogą złapać właściwego rytmu. Duża rotacja w składzie, kontuzje podstawowych zawodników i brak stabilizacji sprawiają, że drużynie trudno o wypracowanie odpowiednich mechanizmów. W efekcie poszczególni zawodnicy nadal nie prezentują pełni swoich możliwości.

W niedzielnym spotkaniu problemów kadrowych było jeszcze więcej. Już w 35. minucie z powodu ura-

Pilkarze Mławianki przegrali z rezerwami ŁKS Łódź

zu boisko musiał opuścić Damian Ślesicki. Kilka minut później goście znaleźli sposób na pokonanie Piotra Piotrowskiego i jeszcze przed przerwą objęli prowadzenie.

Po zmianie stron Łodzianie szybko zadali kolejny cios, podwyższając wynik na 2:0. Gospodarze próbowali odpowiedzieć, ale nie potrafili odwrócić losów spotkania.

Końcówka meczu była dla gospodarzy jeszcze trudniejsza. Gabriel Kirejczyk zobaczył czerwoną kartkę za faul na rywalu, który wychodził na czystą pozycję, i Mławianka kończyła spotkanie w osłabieniu.

W Mławiance całą drugą połowę rozegrał Franciszek Lewandowski. To 18-letni pomocnik wypożyczony na rok z Motoru Lublin. Debiut zaliczył także niewiele starszy Wiktor Figurski (napastnik sprowadzony z ŁKS-u Łódź).

Mławianka Mława – ŁKS II Łódź 0:2 (0:1)

Mławianka: Piotrowski - Leopold (46. Strugała), Majewski, Ślesicki (35. Kirejczyk), Sobociński (67. Figurski), Korba (55. Bykowski), Kisiel, Michał Stryjewski (46. Lewandowski), Skwierczyński, Mateusz Stryjewski, Rojkowski

7. kolejka (5-6 września): Widzew II - Wisła II 0:2, Mazovia

1. Wesoła Warszawa	7	19	19:5
2. Mazovia Mińsk Maz.	7	14	20:11
3. Wisła II Płock	7	14	16:11
4. Widzew II Łódź	7	13	15:8
5. Pelikan Łowicz	7	13	12:10
6. Wigry Suwałki	7	12	9:6
7. Jagiellonia II Białystok	7	12	12:11
8. Świt Nowy Dwór Maz.	7	11	10:8
9. Lechia Tomaszów Maz.	7	10	15:14
10. Warta Sieradz	7	10	13:12
11. Żąbkovia Żąbki	7	10	10:12
12. Olimpia Zambrów	7	9	16:20
13. Olimpia Elbląg	7	7	11:16
14. ŁKS II Łódź	7	6	10:14
15. Pol. Lідzbark Warmiński	7	5	12:17
16. KS CK Troszyn	7	5	9:18
17. Mławianka Mława	7	4	8:17
18. ŁKS Łomża	7	2	9:16

- Olimpia 5:0, Wigry Suwałki - Polonia 1:3, Warta - Olimpia 4:1, Pelikan - Świt 4:1, Wesoła - Żąbkovia 2:0, Lechia - Troszyn 0:2, ŁKS Łomża - Jagiellonia II 1:2, Mławianka - ŁKS II 0:2.

8. kolejka (11-13 września): Wisła II - ŁKS II, Jagiellonia II - Mławianka, Troszyn - Łomża, Żąbkovia - Lechia, Świt - Wesoła, Olimpia - Pelikan, Polonia - Warta, Olimpia - Wigry, Widzew II - Mazovia.

IV liga

Przasnyski kryzys

Po pięciu kolejnych porażkach MKS Przasnysz zdecydował się na zmianę na stanowisku trenera pierwszego zespołu. Macieja Rogalskiego zastąpił Wojciech Kordek, dla którego jest to powrót do prowadzenia przasnyskiej drużyny.

Zmiana nie przyniosła jednak na razie oczekiwanego efektu. W pierwszym meczu pod wodzą nowego szkoleniowca MKS przegrał na własnym boisku z Ursusem Warszawa aż 0:7. Przasnyszanie pozostają więc bez punktów po sześciu kolejkach i z kompletem sześciu porażek zajmują ostatnie miejsce w tabeli IV ligi.

Nadnarwianka z wysoką porażką, Makowianka wciąż niepokonana

Nieudany wyjazd do Sokołowa Podlaskiego mają za sobą piłkarze Nadnarwianki Pułtusk.

Gospodarze od początku spotkania narzucili swoje warunki i szybko udokumentowali przewagę kolejnymi bramkami. Nadnarwianka zdołała odpowiedzieć trafieniem Mateusza Stępniewskiego. Wychowanek pułtuskiego klubu zdobył gola kontaktowego na 2:1, ale na więcej przyjezdnych tego dnia nie było stać. Podlasie szybko odzyskało kontrolę nad spotkaniem i ostatecznie zwyciężyło różnicą czterech bramek.

Podlasie pozostaje tym samym jednym z dwóch zespołów w lidze, które w obecnym sezonie nie doznały jeszcze porażki. Drugim jest Makowianka Maków Mazowiecki. Drużyna prowadzona przez Kamila Majkowskiego po raz czwarty w sześciu kolejkach podzieliła się punktami.

Nadnarwianka Pułtusk zagra za tydzień u siebie z Mszczonowianką

Na własnym boisku Makowianie mieli przewagę w starciu z Talentem Warszawa, ale nie potrafili zdobyć bramki dającej zwycięstwo. Na listę strzelców po raz kolejny wpisał się Jorge Moreno.

erem

6. kolejka (5-6 września): Podlasie Sokołów Podlaski - Nad-

narwianka Pułtusk 5:1, Mszczonowianka - Oskar Przysucha 0:1, MKS Piaseczno - Błonianka Błonie 1:0, Victoria Sulejówkę - Hutnik Warszawa 2:3, Broń Radom - Energia Kozienice 3:3, Łomianki - Polonia II Warszawa 0:4, Mazur Karczew - Legionovia Legionowo 1:2, MKS Przasnysz - Ursus Warszawa 0:7,

1. MKS Piaseczno	6	13	16:11
2. Hutnik Warszawa	6	13	14:9
3. Pod. Sokołów Podlaski	6	12	15:7
4. Polonia II Warszawa	6	12	11:4
5. Ursus Warszawa	6	11	13:6
6. Legionovia Legionowo	6	11	16:12
7. Makowianka Maków Maz.	6	10	9:4
8. Mazur Karczew	6	9	9:6
9. Talent Warszawa	6	9	11:13
10. Oskar Przysucha	6	8	9:10
11. Broń Radom	6	7	13:9
12. Błonianka Błonie	6	7	7:9
13. Energia Kozienice	6	6	11:16
14. KS Łomianki	6	6	7:16
15. Victoria Sulejówkę	6	5	10:13
16. Mszczon. Mszczonów	6	4	6:7
17. Nadnarwianka Pułtusk	6	2	3:15
18. MKS Przasnysz	6	0	4:17

Makowianka Maków Maz. - Talent Warszawa 1:1.

7. kolejka (12-13 września): Talent - Podlasie, Ursus - Makowianka, Legionovia - Przasnysz, Polonia II - Mazur, Energia - Łomianki, Hutnik - Broń, Oskar - MKS Piaseczno, Nadnarwianka - Mszczonowianka, Victoria - Błonianka.

V liga

Gladiator nie zwalnia tempa

Trzecie zwycięstwo z rzędu odnieśli piłkarze Gladiatora Słoszewo. W 5. kolejce V ligi zespół z Słoszewa pokonał na wyjeździe rezerwy Znicza Pruszków aż 4:0. Co ważne, był to dla Gladiatora już trzeci kolejny triumf odniesiony na boisku rywala. A już w najbliższej kolejce dojdzie do pojedynku dwóch rywali z powiatu płońskiego.

Spotkanie w Pruszkowie rozpoczęło się dla gości znakomicie. Już w 4. minucie wynik otworzył Filip Januszcak, który wykorzystał swoją okazję i zdobył czwartą bramkę w tym sezonie.

Choć Gladiator szybko objął prowadzenie, przez większą część pierwszej połowy to gospodarze częściej utrzymywali się przy piłce i stwarzali sytuacje pod bramką rywali. Młodzi zawodnicy Znicza

nie potrafili jednak ich wykorzystać, a dobrze między słupkami spisywał się Jan de Pourbaix.

Słoszewanie cierpliwie czekali na swoje okazje i starali się zagrozić rywalom przede wszystkim po kontratakach. Tuż przed przerwą przyniosło to efekt. Po rzucie rożnym Daniel Mitura dośrodkował w pole karne, a najwyżej do piłki wyskoczył Jakub Sierpiński, który strzałem głową podwyższył prowadzenie gości.

Po zmianie stron obraz spotkania się wyrównał, a Znicz próbował zdobyć kontaktowego gola. Defensywa Gladiatora skutecznie odpierała jednak kolejne ataki. W 50. minucie boisko z powodu kontuzji musiał opuścić Filip Januszcak.

Kwadrans przed końcem spotkania sędzia podyktował rzut karny dla Gladiatora po zagraniu ręką. Odpowiedzialność wziął na siebie kapitan Daniel Mitura, który pewnym strzałem z jedenastu metrów podwyższył wynik na 3:0.

1. Narew Ostrołęka	5	11	17:3
2. Naprzód Zielonki	4	10	11:2
3. Gladiator Słoszewo	5	10	13:5
4. Drukarz Warszawa	5	10	14:11
5. Ożarów Maz.	5	10	9:8
6. Huragan Wołomin	5	9	14:11
7. PAF Płońsk	4	7	9:6
8. Bug Wyszków	5	7	9:9
9. Białe Orły Warszawa	5	7	14:13
10. Znicz II Pruszków	5	6	6:12
11. Marcovia Marki	5	5	6:7
12. Wicher Kobyłka	5	5	7:11
13. Escola Warszawa	5	4	10:15
14. Sokół Serock	5	3	7:12
15. Błękitni Gąbin	5	2	2:11
16. Kasztelan Sierpc	5	1	4:16

W końcówce goście postawili jeszcze kropkę nad i. Dawid Jabłoński przeprowadził efektowny rajd i dograł piłkę do Mateusza Wiśniewskiego. Wprowadzony po przerwie zawodnik zachował zimną krew i ustalił wynik spotkania na 4:0.

Podopieczni Pawła Mazurkiewicza wygrywają seriami

W najbliższą niedzielę Gladiator podejmować będzie Płońską Akademię Futbolu (Płońszczanie pauzowali w tej kolejce).

erem

5. kolejka (4-6 września): Narew - Białe Orły 1:1, Marcovia - Drukarz 2:1, Wicher Kobyłka - Escola 1:5, Błękitni - Bug 1:4, Kasztelan - Ożarówianka 1:2, Znicz II - Gladiator 0:4, PAF Płońsk - Naprzód Zielon-

ki (przeniesiony na 11 listopada), Huragan - Sokół 5:2.

6. kolejka (12-13 września): Białe Orły - Sokół, Naprzód - Huragan, Gladiator - PAF Płońsk (niedziela, godz. 12), Ożarówianka - Znicz II, Bug - Kasztelan, Escola - Błękitni, Drukarz - Wicher, Narew - Marcovia.

Liga okręgowa

Trenerzy już rezygnują

MKS Ciechanów poniósł trzecią porażkę w tym sezonie. W niedzielę zespół przegrał na wyjeździe z Kryształem Gliniojeck 2:3. Po spotkaniu z funkcji trenera rezerwy z drużyny zrezygnował Tomasz Piasecki. MKS, który przed startem sezonu miał liczyć się w walce o awans, zamyka obecnie ligową tabelę.

W Gliniojecku gospodarze szybko objęli prowadzenie. Już w 5. minucie na listę strzelców wpisał się Kacper Winiecki. Kryształ schodził na przerwę z jednobramkową przewagą, a chwilę po zmianie stron gospodarze otrzymali dodatkową pomoc od rywali – w 50. minucie zawodnik MKS-u skierował piłkę do własnej bramki.

Ciechanowianie nie zamierzali jednak rezygnować. W 65. minucie kontaktowego gola z rzutu karnego zdobył Marcin Tomczak. Kryształ wciąż był jednak stroną przeważającą i w 73. minucie ponownie trafił Winiecki, kompletując tego dnia dublet.

W doliczonym czasie gry sędzia po raz drugi wskazał na jedenasty metr po stronie MKS-u. Tym razem karnego wykorzystał Łukasz Sepczyński, ale jego trafienie nie mogło już zmienić losów spotkania.

Pewne zwycięstwo odniosła także Opia Opinogóra, która na własnym

Opia Opinogóra pokonała Koronę Szydłowo 2:1

boisku pokonała Koronę Szydłowo 2:1. Wynik spotkania otworzył Adrian Kaczorek, popisując się efektywnym uderzeniem z lewej nogi. Po przerwie gospodarze przeprowadzili skuteczny kontratak, który wykończył wprowadzony na boisko Jakub Letmanowski. Korona odpowiedziała pięknym golem Piotra Karpińskiego bezpośrednio z rzutu wolnego, ale na więcej zawodników z Szydłowa nie było już stać.

Trzy punkty zainkasowała również Mławianka II Mława, którą pokonała na wyjeździe Orła Sypniewo 2:0. Bohaterem spotkania został Dominik

Dąbrowski. Napastnik rezerw Mławianki dwukrotnie pokonał bramkarza gospodarzy, a oba trafienia padły w końcówce meczu. W 88. minucie wykorzystał rzut karny, a już w doliczonym czasie gry po raz drugi wpisał się na listę strzelców.

Bez ligowego zwycięstwa pozostaje natomiast Konopianka Konopki. Zespół prowadzony przez Krzysztofa Butryna poniósł w Ołdakach wysoką porażkę 0:5. Gospodarze od początku pokazali swoją siłę, a pierwsze skrzypce grał Damian Szablowski, który skompletował hat-tricka. ULKS Ołdaki dzięki

kolejnemu zwycięstwu objął prowadzenie w tabeli i potwierdził, że w tym sezonie zamierza poważnie walczyć o awans.

5. kolejka (4-6 września): Narew II Ostrołęka - Rzekunian-

Dwie bramki dla Strzegowian zdobył m.in. Mateusz Tatkowski

ka Rzekuń 3:1, Kurpik Kadzidło - Wkra Żuromin 1:2, Opia Opinogóra - Korona Szydłowo 2:1, Kryształ Gliniojeck - MKS Ciechanów 3:2, Mazowsze Jednorożec - Ostrovia

1. ULKS Ołdaki	5	12	17:7
2. Rzekunianka Rzekuń	5	10	19:5
3. Wkra Żuromin	5	10	13:7
4. Kryształ Gliniojeck	5	10	14:12
5. Mławianka II Mława	5	9	13:10
6. Kurpik Kadzidło	5	8	9:8
7. Opia Opinogóra	5	8	10:11
8. Korona Szydłowo	5	7	5:9
9. Mazowsze Jednorożec	5	7	12:14
10. Narew II Ostrołęka	5	7	8:11
11. GKS Strzegowo	5	6	10:14
12. Orzeł Sypniewo	5	6	9:13
13. Ostrovia Ostrów Maz.	5	4	9:11
14. Żbik Nasielsk	5	4	10:15
15. MKS Ciechanów	5	2	11:15
16. Konopianka Konopki	5	2	6:13

Ostrów Mazowiecka 3:1, Orzeł Sypniewo - Mławianka II Mława 0:2, ULKS Ołdaki - Konopianka Konopki 5:0, GKS Strzegowo - Żbik Nasielsk 4:0.

6. kolejka (12-13 września): Rzekunianka Rzekuń - Żbik Nasielsk, Konopianka Konopki - GKS Strzegowo (sobota, godz. 15), Mławianka II Mława - ULKS Ołdaki, Ostrovia Ostrów Mazowiecka - Orzeł Sypniewo, MKS Ciechanów - Mazowsze Jednorożec (niedziela, godz. 11), Korona Szydłowo - Kryształ Gliniojeck (sobota, godz. 16.30), Wkra Żuromin - Opia Opinogóra (sobota, godz. 16), Narew II Ostrołęka - Kurpik Kadzidło.

B klasa

Olimp Ciechanów z drugą wygraną

Dwa mecze i dwa zwycięstwa - tak wygląda początek sezonu w wykonaniu seniorów Olimpu Ciechanów.

W 2. kolejce Ciechanowianie na swoim terenie pokonali Koronę Karolinowo 5:0, potwierdzając, że od początku rozgrywek chcą być jedną z czołowych drużyn ligi. Bramki dla Olimpu zdobyli Alan Kwieciński, Jan Derbin, Mateusz Rutecki oraz dwie Maciej Grabowski. Ciechanowianie mają po dwóch spotkaniach komplet sześciu punktów. Po dwie wygrane na koncie mają również ekipy Wieczfnianki Wieczfnia Kościelnej i Boruta Kuczbork.

Drugiej porażki doznał natomiast Gryf Kownaty Żędowe, który uległ Zakowi Szreńsk 2:6. To spore rozczarowanie dla zespołu, który w poprzednim sezonie walczył o awans (ostatecznie podopieczni trenera Mariusza Wolińskiego zajęli 3. miejsce). Latem Gryf stracił jednak swojego najlepszego napastnika, Marka Mosieja, a jego odejście

1. Olimp Ciechanów	2	6	10:1
2. Wieczfnianka Wieczfnia	2	6	7:3
3. Boruta Kuczbork	2	6	7:3
4. Orleńta Baboszewo	2	4	6:2
5. GKS Świercze	2	4	4:0
6. Zak Szreńsk	2	3	6:6
7. GKS Gumino	2	3	4:4
8. Tamka Dzierzgowo	2	3	4:6
9. Jutrzenka Unieck	2	0	3:6
10. Gryf Kownaty Żędowe	2	0	4:9
11. Mazur Ojrzeń	2	0	1:7
12. Korona Karolinowo	2	0	2:11

wyraźnie osłabiło siłę ofensywną drużyny.

2. kolejka (5-6 września): Olimp Ciechanów - Korona Karolinowo 5:0, GKS Świercze - Orleńta Baboszewo 0:0, Gryf Kownaty Żędowe - Zak Szreńsk 2:6, Mazur Ojrzeń - Wieczfnianka Wieczfnia Kościelna 1:4, Boruta Kuczbork - GKS Gumino 4:1, Tamka Dzierzgowo - Jutrzenka Unieck 3:1.

3. kolejka (12-13 września): Jutrzenka - Olimp, Gumino - Tamka, Wieczfnianka - Boruta, Zak - Mazur, Orleńta - Gryf, Korona - Świercze.

A klasa

Wkra zachwyca

Wkra Sochocin imponuje na początku sezonu A klasy. Beniaminek z kompletem dziewięciu punktów przewodzi tabeli, a jeszcze bardziej efektownie wygląda jego bilans bramkowy. Sochocinianie w trzech spotkaniach zdobyli aż 12 goli i, co szczególnie warte podkreślenia, nie stracili jeszcze żadnego.

O siłę lidera w ostatniej kolejce przekonały się rezerwy MKS Prza-

snysz, które przegrały w Sochocinie aż 0:6. Wynik otworzył w pierwszej połowie Mateusz Żulewski. Gospodarze prowadzili do przerwy 1:0, ale po zmianie stron urządzili sobie prawdziwy festiwal strzelecki. Na listę strzelców wpisywali się kolejno Adrian Wieclaw, Krystian Kaźmierski, Radosław Jakubiak, Igor Malinowski oraz Jakub Dominiak. Co ciekawe, wszystkie sześć bramek dla Wkry zdobyło sześciu różnych zawodników.

Na uwagę zasługuje również wysokie zwycięstwo Sony Nowe Miasto nad Wkrą Biezuń. Obie

1. Wkra Sochocin	3	9	12:0
2. Żbik II Nasielsk	3	7	13:6
3. Sona Nowe Miasto	3	7	8:3
4. Makowianka II	3	7	8:6
5. Bartnik Myszyniec	3	6	15:6
6. Orz Goworowo	3	4	9:8
7. GUKS Krasnosielec	3	4	5:6
8. Wkra Radzanów	3	4	7:5
9. Iskra Krasne	3	4	5:5
10. MKS II Przasnysz	3	3	3:13
11. Wymakracz Długosiodło	3	3	6:14
12. Wkra Biezuń	3	1	4:12
13. PAF II Płońsk	3	0	4:8
14. Wkra Cieksyn	3	0	3:10

drużyny jeszcze niedawno rywalizowały ze sobą na poziomie ligi okręgowej, a Wkra Biezuń ma za sobą także występy w V lidze. Tym razem lepsi okazali się gospodarze, którzy wygrali 4:0. Gospodarze objęli prowadzenie po precyzyjnym uderzeniu Macieja Załęckiego z rzutu wolnego. Po przerwie dwukrotnie (raz z karnego) do siatki trafił Jakub Piliński, a wynik spotkania ustalił Michał Michalski. Dzięki zwycięstwu Sona pozostaje w ścisłej czołówce tabeli.

3. kolejka (5-6 września): Wymakracz Długosiodło - Wkra Cieksyn 3:2, Żbik II Nasielsk - Bartnik Myszyniec 4:2, Wkra Sochocin - MKS II Przasnysz 6:0, Sona Nowe Miasto - Wkra Biezuń 4:0, Iskra Krasne - PAF II 3:2, Orz Goworowo - Krasnosielec 4:2, Wkra Radzanów - Makowianka II 2:3.

4. kolejka (12-13 września): Wkra C. - Makowianka, Krasnosielec - Wkra R., PAF II - Goworowo, Wkra B. - Iskra, Przasnysz II - Sona, Bartnik - Wkra S., Wymakracz - Żbik II.

Pojedynek w Goworowie zakończył się zwycięstwem gospodarzy

Olimp Ciechanów przed meczem z Koroną Karolinowo

OGŁOSZENIA
DROBNE

BUDOWLANE

Odstąpię materiały budowlane pozostałe po budowie. 507 237 670
SM-222

Montaż ogrodzeń panelowo-siatkowych. 692 718 009
FC-0812/26

MOTORYZACYJNE

Sprzedam Volvo S60, 2024 r,
USA 128 tys. 785 340 140
PC-00411/26

Sprzedam Opel Meriva 1.6 benzyna
+ gaz, 2005 rok. 692 718 009
PC-00421/26

Sprzedam Skodę Fabię Kombi.
504 870 206
SL-76

NIERUCHOMOŚCI

Stacja Ciechanów. 512 245 717
PC-00394/26

Kupię mały domek w powiecie
przasnyskim, ciechanowskim,
mławskim. 609 262 970
PC-00410/26

Wynajmę mieszkanie. 505 852 088
PC-00416/26

Kupię dom na wsi. Tel. 501 862 555
M03680-41107

Pokój studentce 21m² Warszawa
Bielany. 505 984 244
SU-27

Tygodnik
ciechanowski

UWAGA!

Od dziś wszystkie
ogłoszenia nadawane
do wersji papierowej TC
ukazują się również
na portalu
tygodnikciechanowski.pl
w zakładce
– ogłoszenia drobne

PRACA

Praca w gospodarstwie, krowy
mleczne 40 szt. + młodzież.
604 669 130
FC-0727/26

Przyjmę do pracy dekarza
lub pomocnika dekarza
z doświadczeniem zawodowym.
511 480 459
PC-00399/26

Praca w gospodarstwie.
512 704 741
PC-00220/26

Zatrudnię mechanika pojazdów
ciężarowych w Ciechanowie
- telefon 505 121 616
SM-225

Zatrudnię w gospodarstwie
rolnym 609 876 343
M03930-50240

Zatrudnię w gospodarstwie
zakwaterowanie, żywienia.
500 270 610
SP-10

ROLNICZE

Wezmę w dzierżawę grunty orne.
511 447 222
PC-00226/24

Wywóz obornika i wapna Fligel
20t z załadunkiem. Usługi
beczką 20 t. 513 705 855
FC-0138/26

Sprzedam opony do traktora.
515 314 990
PC-00391/26

Sprzedam kukurydzę na pniu 8ha
i jęczmień jary. 604 938 230
PC-00392/26

Sprzedam kukurydzę na pniu.
515 124 044
PC-00403/26

Sprzedam Zetora 7745 z turem.
Cena 45 tys, opryskiwacz 600 l
Biradzki stan bardzo dobry,
cena 3 tys. 514 010 730
PC-00404/26

Zetor 7711 stan dobry,
zarejestrowany. 517 964 992
PC-00409/26

Wyprzedzę! siano, sianokoiszonkę,
agregat prądotwórczy, dojarę
przewodową, zbiornik do mleka
860 l, wycinak do kiszonki, kosiarkę
rotacyjną. 667 539 292
PC-00417/26

Sprzedam gospodarstwo. 513 639 403
SU-25

NAJLEPSZY START ZACZYNA SIĘ TUTAJ!

Wszystko czego potrzebujesz, aby skompletować całą wyprawkę w jednym miejscu!

ARTYKUŁY PLASTYCZNE, ARTYKUŁY SZKOLNO-BIUROWE, PLECAKI I PIÓRNIKI, ZESZYTY I BLOKI, DŁUGOPISY I KREDKI, I WIELE WIĘCEJ!

sklep.sigma-max.pl, Sigma-Max Ciechanów, ul. Augustańska 35

Sprzedam kombajn zbożowy Bizon i wóz paszowy KUHN 8m³.
504 212 242
SU-26

Sprzedam ciągnik MF 255, rok 1987, przyczepę D-55. 604 892 885
PC-00419/26

Sprzedam gołębnik. 501 775 757
FE-17

BURMISTRZ
GMINY I MIASTA ŻUROMIN

INFORMUJE,

że od dnia 8 września 2026 r. do dnia 28 września 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy i Miasta w Żurominie oraz na stronie internetowej www.zuromin.ibip.net.pl będzie wywieszony wykaz:

Nr NIPP.6840.8.2026 – dot. sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Żurominie przy ulicach: Wierzbowej i Zamojskiego, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 815/8 o pow. 0,0873 ha – sprzedaż w formie przetargu pisemnego nieograniczonego.

Burmistrz
Gminy i Miasta Żuromin
/-/ **Michał Bodenszac**

FCP-210

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399 ze zm.)

WÓJT GMINY WIŚNIEWO

INFORMUJE,

iż w dniach od 03.09.2025 r. do 24.09.2025 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Wiśniewo oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: bip.wisniewo.pl został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze przetargu ustnego nieograniczonego – własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w Warszawie, dzielnica Bielany, ulica Słodowiec 3 mieszkanie 84

Wójt Gminy Wiśniewo
Grzegorz Woźniak

FCP-208

Urząd Gminy w Jońcu • Joniec 29 • 09-131 Joniec

Tel. 23 661 60 41, 23 661 60 17
500 240 165

Kontakt w sprawach pilnych poza
godzinami pracy Urzędu
oraz w dni wolne od pracy:
519 355 775

Fax 23 661 63 30
e-mail: joniec@ugjoniec.pl
sekretariat@ugjoniec.pl

Urząd Gminy w Sońsku
06-430 Sońsk, ul. Ciechanowska 20
pow. ciechanowski
woj. mazowieckie
tel. 23 671 30 85
fax: 23 671 38 22
e-mail: sekretariat@sonsk.pl
www.sonsk.pl

muzeumplock.eu
Mazowsze.
secesja polski

Muzeum Mazowieckie w Płocku, 09-402 Płock, ul. Tumska 8, tel. 24 364 70 70

Płock, ul. Tumska 8
Tel. 24 364 70 70
• Secesja • X wieków Płocka
• Bolesław Biegas

Płock, ul. Kolejna 6
Tel. 24 364 70 70
• Sztuka dwudziestolecia
międzywojennego - art déco
• Galeria płoczan XX wieku.
Galeria Themersonów

Płock, ul. Kazimierza Wielkiego 11 b
Tel. 24 262 25 95
Spichlerz (dział etnograficzny)
• Sztuka Dalekiego Wschodu
Płockie skarby buddyjskiej Azji
• Kultura Mazowska
w ludowej wizji świata
Płock, ul. Kwiatka 7
Tel. 24 364 86 96
Muzeum Żydów Mazowieckich
• judaika

Więzcemin Polski 25
Tel. 532 743 020
Skansen Osadnictwa
Nadwiślańskiego
• osadnictwo olenerskie

Wyszogród, ul. Rynek 1
Tel. 881 029 310
Muzeum Wisły Środkowej
i Ziemi Wyszogrodzkiej
• wystawa historyczna

Godziny otwarcia obiektów: 10.00 – 16.00 (15 października – 30 kwietnia)
10.00 – 17.00 (1 maja – 14 października)

FCP-18

www.muzeumciechanow.pl
Mazowsze.
secesja polski

BUDYNEK
EKSPOZYCYJNY MUZEUM
W CIECHANOWIE
(REMONT)
ul. Warszawska 61

ZAMEK KSIĄŻĄT
MAZOWIECKICH
W CIECHANOWIE
ul. Zamkowa 1
tel. 23 672 40 64

ODDZIAŁ
MUZEUM POZYTYWIZMU
W GOŁOTCZYŃNIE
ul. Świętochowskiego 16
tel. 23 671 30 78

Godziny otwarcia obiektów - od wtorku do niedzieli: 8.00 - 16.00 (WRZESIEŃ-MAJ)

BIURO MUZEUM w Ciechanowie, ul. Warszawska 61 A, tel. 23 672 53 46

**Ciechanów
ul Mazowiecka 9A**

**Kamień
ozdobny
do ogrodu**

**Ziemia
do ogrodu**

**Kruszywa
budowlane**

Tel. 608 737 451

OGŁOSZENIE

**Gminna Spółdzielnia „SCH” w Róźnie, 06-230 Różan
ul. Plac Obrońców Różana 1, woj. mazowieckie pow. makowski**
O G Ł A S Z A

przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości położonej w Łachach Włoszańskich, oznaczonej w ewidencji gruntów nr 415/2 o obszarze 1500m² zabudowanej po byłym sklepie spożywczym o powierzchni użytkowej 70,6m² dla której w Sądzie Rejonowym w Przasnyszu prowadzona jest księga wieczysta KWnrOS1P/00045275/7.

Oferty należy składać w siedzibie Gminnej Spółdzielni „SCH” w Róźnie Plac Obrońców Różana 1 /sekretariat/ w terminie do dnia 15-09-2026 roku po uprzednim pobraniu druku oferty przetargowej ze Spółdzielni i złożeniu odpowiedniego oświadczenia po zapoznaniu się z Regulaminem.

W przypadku nie pobrania druku oferty i nie złożenia odpowiedniego oświadczenia oferta będzie nieważna. Oferent jest związany z ofertą przez okres 30 dni od dnia jej złożenia.

Oferty powinny być składane w zamkniętych kopertach z napisem: Przetarg na nieruchomości. kryterium wyboru ofert: wysokość oferowanej ceny nabycia 100%.

W przypadku ofert spełniających w równym stopniu podane kryteria Spółdzielnia przysługuje prawo swobodnego wyboru oferty.

Wadium w kwocie 30.000zł. należy wpłacić do dnia 15-09-2026 roku do godz. 13-tej nr konta 0589250006000013020000010 Gminna Spółdzielnia „SCH” w Róźnie zastrzega sobie dowolny wybór oferty, unieważnienie przetargu bez podania przyczyny i/lub zamknięcie przetargu bez dokonania wyboru oferty.

Blizszych informacji można uzyskać w biurze Spółdzielni.

W pozostałym zakresie postępowanie przetargowe reguluje Regulamin przetargowy, z którym można się zapoznać w siedzibie Spółdzielni.

FCP-211

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY DZIERZGOWO O PRZYJĘCIU DOKUMENTU WYMAGAJĄCEGO UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670, ze zm.) podaje się do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa pn.:

Plan ogólny gminy Dzierzgowo (1POG)

uchwalonego uchwałą Nr 125/XIX/26 Rady Gminy Dzierzgowo z dnia 25 czerwca 2026 r.

Plan ogólny gminy Dzierzgowo został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z dnia 10 lipca 2026 r. poz. 6613.

Jednocześnie informuję, że z treścią ww. dokumentu wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 43 ww. ustawy, można się zapoznać w siedzibie Urzędu Gminy Dzierzgowo ul. Kościuszki 1, 06-520 Dzierzgowo w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu: <https://bip.dzierzgowo.pl/>

Wójt
Rafał Kuciński

FCP-212

Żuromin, dnia 04.09.2026 r.

OBWIESZCZENIE STAROSTY ŻUROMIŃSKIEGO

o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), zwanej dalej K.p.a.,

Z A W I A D A M I A M,

że na wniosek Wójta Gminy Siemiatkowsko, ul. Reymonta 3A, 09-135 Siemiatkowsko, została wydana w dniu 02.09.2026 r., decyzja Nr 102/2026 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania inwestycyjnego pod nazwą:

„ROZBUDOWA DROGI GMINNEJ W MIEJSCOWOŚCI SUWAKI”.

Jednocześnie informuję, że strony mogą zapoznać się z treścią decyzji w Starostwie Powiatowym w Żurominie, Plac Józefa Piłsudskiego 4, 09-300 Żuromin, od poniedziałku do piątku w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰, pokój nr 14, parter.

Od decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Starosty Żuromińskiego w terminie 14 dni od dnia skutecznego doręczenia.

Zgodnie z art. 49 ustawy K.p.a. zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Znak sprawy: I. 6740.3.3.2026.BP

Z up. Starosty Żuromińskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury inż. Jolanta Marzena Kalkowska

FCP-213

Kupię ciągniki rolnicze każdy stan, przyczepę, ładowarkę. 603 502 876
FC-0503/26

Sprzedam 10 ha kukurydzy na pniu. 515 605 214
FE-15

Sprzedam wystodki buraczane. 889 857 706
FE-16

Sprzedam gruber ścierniskowy. 513 079 082
SM-228

Sprzedam 3,30 ha łąki. 537 844 253
SM-229

Sprzedam łubin gorzki wąskolistny po centrali. 785 623 781
M03944-27111

Sprzedam prosięta. 608 764 383
SK-77

Sprzedam pług obrotowy overum, rozsiewacz nawozów, siewniki zbożowe, ciągnik Forsnit, rozrzutnik Forsnit. 510 195 980
SK-78

RÓŻNE

Wczasy dla Seniora z dojazdem
- Krynica Morska/Stegna
- zapisy
- Marszałkowska 81/25 Warszawa
- Tel. 690 283 853 / (22) 834 95 29
FC-0637/26

Sprzedam węgiel, groszek, pelet, kamienie ozdobne. 515 137 083
PC-00374/26

Szczeniaki, owczarki niemieckie krótkowłose. 606 532 559
PC-00418/26

Sprzedam las, Gościszka gmina Kuczbork. 692 141 261
PC-00423/26

Balie, sauny, altany - producent 505 594 469 www.cudownechwile.pl
M03914-65181

Sprzedam drzewo opałowe. 500 533 110
PC-00424/26

TOWARZYSKIE

Pani pozna panów. 792 207 348
PC-00123/26

Poznam panią w wieku około 70 lat, na dobre i na złe, okolice Ciechanowa. 505 786 100
PC-00407/26

Poznam panią Płońsk i okolice 55-65 lat. 508378193
SK-75

Zapoznam dziewczynę od 36 do 50 lat. 453 296 313
SM-226

USŁUGI

Remonty i wykończenia poddasza w płycie GK. 609 088 723
PC-00370/26

**olej napędowy.
olej opałowy
z dostawą
Tel: 501 680 623**

**Garaże Blaszane,
bramy garażowe,
hale, kojce dla psów.**
KONSTRUKCJA! - OCYNK
Montaż Gratis!
Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl
FCP-32

**GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów**
Najniższe CENY
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ
23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

**Szamba
Zbiorniki betonowe
od 900 zł**
609 245 209
FCP-182

Naprawa urządzeń chłodniczych, lodówki, zamrażarki, lody chłodnicze, schładzalniki do mleka. 697 342 132
FC-0571/24

Masaż 99 zł. 785 340 140
PC-00412/26

Odnawianie wanien. 600 979 826
FC-0810/26

Usługi hydrauliczne. 508 491 711
SM-227

**lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra
dzieci i młodzieży**
LECZENIE:
depresji, nerwicy, lęku,
psychoz, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieci
Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075
FC-3221

**Alternatory,
rozruszniki,
sprężarki,
klimatyzacje**

**Sprzedaż •
naprawa • wymiana**

**Samochody osobowe,
ciężarowe, maszyny rolnicze**

Ciechanów, ul. Pułtowska 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07

Faktury VAT

Skup bydła
Marcin Malinowski
konkurencyjne ceny
511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKĄ
FCPz

**SKUP
BYDŁA**
**ŁUKASZ
GRZESZCZAK**
Wielodróz 38 A
Tel. 792 264 299
FCP-315

**Ubojnia zwierząt
Elżbieta Słonczewska**
Pianowo Bargły 3 k. Nasielska
**skupuje krowy
oraz młode bydło**
Odbiór z gospodarstwa
tel. 606 402 852, 23 691 20 18
lub 604 206 737
FN-20

Skup bydła rzeźnego
KAR-POL
Odbiór z gospodarstwa
Płatność w 3 dni!
500 224 312
FC-479

Skup trzody i bydła
Płatność w 3 dni lub gotówką
Odbiór z Gospodarstwa
„AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526
FC-1360

**Gabinet Terapii - Logopedia,
Elektrostymulacja,
Integracja Sensoryczna, TUS**
Karolina Dąbrowska
tel. 785 490 973
ul. Ściegiennego 2, Ciechanów
FCP-225

ŚRODA • 9 WRZEŚNIA 2026 r.

TVP1	TVP2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:00 Serwis Info, Pogoda 08:20 Seriale TV 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes rolniczy 12:40 Magazyn rolniczy rolniczy 13:00 Zadziwiająca Australia, odc. 1 14:00 Splątane losy, odc. e41 15:00 Serwis Info 15:10 Reporterzy 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:00 Dziedzictwo, odc. 1025 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:25 Jaka to melodia? 18:05 Klan, serial, odc. 4729 18:40 Akcyjowa 38, odc. 952 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport, Pogoda 20:30 Felicità, serial, odc. 3 21:05 Jerzy Buzek. Siła marzeń, film dokumentalny 22:35 Depresja gangstera, film	07:30 Pytanie na śniadanie 11:45 23. Festiwal Kultury Żydowskiej 12:25 Koto fortuny, teleturniej 13:15 Panna młoda, odc. 192 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, odc. 916 15:05 La Promesa, odc. 473 16:00 Koto fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Panna młoda, odc. 193 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu 19:25 Barwy szczęścia, odc. 3393 20:05 Barwy szczęścia, odc. 3394 20:40 Przepis dnia 20:50 Na dobre i na złe, odc. 996 21:40 Magazyn Reporterów 21:50 Na sygnale, odc. 918 22:15 Magazyn Reporterów 23:20 Ms. Match, komedia 00:50 Peaky Blinders, odc. 1	06:00 Nowy dzień 09:10 Malanowski & Partnerzy 09:40 Wypasiona kuchnia 09:45 Malanowski & Partnerzy 10:15 Dlaczego ja? odc. 1290 11:20 Dlaczego ja? odc. 1291 12:20 Gliniarze Śląsk, odc. 7 13:20 Gliniarze, odc. 955 14:25 Gliniarze, odc. 956 15:30 Wydarzenia 24, Pogoda 15:55 Gliniarze, odc. 1222 16:55 Gliniarze Śląsk, odc. 8 18:00 Pierwsza miłość, odc. 4243 18:50 Wydarzenia 19:15 Gość „Wydarzeń” 19:25 Wypasiona kuchnia 19:35 Sport, Pogoda 19:55 Milionerzy, teleturniej 20:35 Piep*żyć Mickiewicza, film 22:45 Aniołki Charliego: Zawrotna szybkość, film 01:00 Laski na gigancie, film	06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN 11:20 Doradca smaku 11:30 Kuchenne rewolucje 12:35 Kuchenne rewolucje 13:40 Ukryta prawda, odc. 1610 14:40 Ukryta prawda, odc. 1611 15:45 Ukryta prawda, odc. 1756 16:50 Szpital św. Anny, odc. 137 17:55 Detektywi, odc. 338 19:00 Fakty, Sport 19:40 Raport US Open 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! 20:15 Na Wspólnej, odc. 4274 20:50 The Floor, teleturniej 21:30 Top Model 23:00 World Trade Center, dramat społeczny 01:30 Klara, serial, odc. 3 02:10 Klara, serial, odc. 4 02:55 Uwaga!	05:55 Republika, wstajemy! 06:10 Kto tu rządzi? 06:50 Andrzej Gajcy - rozmowa 07:05 Przyjaciele Republiki 08:30 Michał #Rachoń 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:01 Po 12:00 13:00 Trzynasta... 13:35 Republika dzień 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień 15:20 Klub sportowy 15:25 Republika dzień 16:45 Klub sportowy 16:55 Express Republiki 17:35 Miłosz Kłeczek zaprasza 18:50 Klub sportowy 19:00 Dzisiaj, serwis 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:50 W punkt 22:15 Piachem w tryby

CZWARTEK • 10 WRZEŚNIA 2026 r.

TVP1	TVP2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:00 Serwis Info, Pogoda 08:20 Seriale TV 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes rolniczy 12:30 Agropogoda 12:40 To się optaca 12:55 Zadziwiająca Australia, serial dok., odc. 2 14:00 Splątane losy, odc. 4 15:00 Serwis Info 15:10 Reporterzy 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:00 Dziedzictwo, odc. 1026 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:25 Jaka to melodia? 18:05 Klan, serial, odc. 4730 18:40 Akcyjowa 38, odc. 953 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport, Pogoda 20:30 Ojciec Mateusz, odc. 451 21:25 Sprawa dla reportera 22:30 Czas niedokonany, odc. 1	05:35 M jak miłość, odc. 1835 06:25 Operacja zdrowie 06:55 Barwy szczęścia, odc. 3394 07:30 Pytanie na śniadanie 11:45 Jedzenie ma znaczenie 12:25 Koto fortuny, teleturniej 13:15 Panna młoda, odc. 193 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, odc. 917 15:05 La Promesa, serial, odc. 474 16:00 Koto fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Panna młoda, odc. 194 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu 19:25 Barwy szczęścia, odc. 3394 20:05 Barwy szczęścia, odc. 3395 20:40 Postaw na milion 21:40 Europa da się lubić 22:40 Hercules, film przygodowy 00:30 Rodzinka.pl, odc. 313 01:05 Nadzieja, melodramat	06:00 Nowy dzień 09:10 Malanowski & Partnerzy 09:40 Wypasiona kuchnia 09:45 Malanowski & Partnerzy 10:20 Dlaczego ja? odc. 1292 11:25 Dlaczego ja? odc. 1293 12:25 Gliniarze Śląsk, odc. 8 13:25 Gliniarze, odc. 957 14:25 Siatkówka: Mistrzostwa Europy 2026, mecz Polska - Portugalia 16:55 Gliniarze Śląsk, odc. 9 18:00 Pierwsza miłość, odc. 4244 18:50 Wydarzenia 19:15 Gość „Wydarzeń” 19:25 Wypasiona kuchnia 19:35 Sport, Pogoda 19:55 Milionerzy, teleturniej 20:30 Nasz nowy dom 21:40 Zdrada, serial, odc. 2 22:55 Plan lotu, thriller 01:00 Piep*żyć Mickiewicza, dramat obyczajowy	05:40 Uwaga! 05:55 Ukryta prawda, odc. 1471 06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN 11:20 Doradca smaku 11:30 Kuchenne rewolucje 12:35 Kuchenne rewolucje 13:40 Ukryta prawda, odc. 1612 14:40 Ukryta prawda, odc. 1613 15:45 Ukryta prawda, odc. 1757 16:50 Szpital św. Anny, odc. 138 17:55 Detektywi, odc. 339 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Raport US Open 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! 20:15 Na Wspólnej, odc. 4275 20:50 The Floor, teleturniej 21:30 Kuchenne rewolucje 22:40 Bogowie, dramat, biograficzny 01:05 Kryminalne zagadki Vegas	05:55 Republika, wstajemy! 06:10 Kto tu rządzi? 06:50 Andrzej Gajcy - rozmowa 07:05 Przyjaciele Republiki 08:30 Michał #Rachoń 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:01 Po 12:00 13:00 Trzynasta... 13:35 Republika dzień 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień 15:20 Klub sportowy 15:25 Republika dzień 16:45 Klub sportowy 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki+ 17:35 Miłosz Kłeczek zaprasza 18:50 Klub sportowy 19:00 Dzisiaj, serwis 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:50 W punkt 22:15 Piachem w tryby

PIĄTEK • 11 WRZEŚNIA 2026 r.

TVP1	TVP2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:00 Serwis Info, Pogoda 08:20 Okrasa łamie przepisy 09:00 Seriale TV 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes rolniczy 12:40 Magazyn Rolniczy 12:55 Piękno i uwodzenie w przyrodzie, film dok. 14:00 Splątane losy, odc. 43 15:00 Serwis Info 15:10 Reporterzy 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:00 Dziedzictwo, odc. 1027 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:25 Jaka to melodia? 18:05 Klan, serial, odc. 4731 18:40 Akcyjowa 38, odc. 954 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport, Pogoda 20:30 Konflikt, serial, odc. 1 21:30 Przysięga Ireny, dramat	05:30 M jak miłość, odc. 1836 06:20 Anna Dymna - talk-show 06:55 Barwy szczęścia, odc. 3395 07:30 Pytanie na śniadanie 11:45 Operacja zdrowie 12:25 Koto fortuny, teleturniej 13:15 Panna młoda, odc. 194 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, odc. 918 15:05 La Promesa, odc. 475 16:00 Koto fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Panna młoda, odc. 195 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu 19:25 Barwy szczęścia, odc. 3395 20:05 Barwy szczęścia, odc. 3396 20:40 Kocham Cię, Polsko! 22:15 Obłęd - 25-lecie Patrycji Markowskiej - akustycznie 00:20 Nieznajoma, serial, odc. 1 01:25 Nieznajoma, serial, odc. 2	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:00 halo tu polsat 11:40 Ewa gotuje 12:20 Gliniarze Śląsk, odc. 9 13:20 Gliniarze, odc. 958 14:20 Gliniarze, odc. 959 15:30 Wydarzenia 24 15:50 Pogoda 15:55 Gliniarze, odc. 1223 16:55 Gliniarze Śląsk, odc. 10 18:00 Pierwsza miłość, odc. 4245 18:50 Wydarzenia 19:15 Gość „Wydarzeń” 19:25 Wypasiona kuchnia 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Twoja twarz brzmi znajomo 22:05 Egzorcysta papieża, horror 00:30 Wodny świat, film 03:20 Nasz nowy dom	05:40 Uwaga! 05:55 Ukryta prawda, odc. 1472 06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN 11:25 Kuchenne rewolucje 12:35 Kuchenne rewolucje 13:40 Ukryta prawda, odc. 1614 14:40 Ukryta prawda, odc. 1615 15:45 Ukryta prawda, odc. 1758 16:50 Szpital św. Anny, odc. 139 17:55 Detektywi, odc. 340 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:35 Raport US Open 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! 20:00 Igrzyska śmierci, film SF 23:10 Wojna światów, thriller SF 01:35 Kuba Wojewódzki 02:50 Uwaga! 03:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas, odc. 8	05:55 Republika, wstajemy! 06:10 Kto tu rządzi? 06:50 Andrzej Gajcy - rozmowa 07:05 Przyjaciele Republiki 08:30 Michał #Rachoń 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:01 Po 12:00 13:00 Trzynasta... 13:35 Republika dzień 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień 15:20 Klub sportowy 15:25 Republika dzień 16:45 Klub sportowy 16:55 Express Republiki 17:30 Polityczne podsumowanie 18:15 Miłosz Kłeczek zaprasza 18:50 Klub sportowy 19:00 Dzisiaj, serwis 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:45 Agora Klarenbacha

SOBOTA • 12 WRZEŚNIA 2026 r.				
TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:05 Rok w ogrodzie	07:30 Pytanie na śniadanie	05:25 Telezakupy TV Okazje	07:45 Dzień Dobry TVN	08:30 Przyjaciele Republiki
08:20 Pełnosprawni	11:20 Program publicystyczny	06:00 Nowy dzień z Polsat News	11:30 Dobrze zrobione w domu	09:10 Rewolwer
08:50 Seriale TV	12:35 Informacje kulturalne	08:00 halo tu polsat	11:35 Na Wspólnej, odc. 4272	11:30 Salonik Ziemkiewiczza
12:10 Dobre strony, felieton	13:00 Panna młoda, odc. 195	11:35 Jumanji: Następny poziom, film	12:05 Na Wspólnej, odc. 4273	12:25 Republika dzień - serwis
12:30 Szeryf, western	14:00 Familiada, teleturniej	14:20 Studio sport	12:35 Na Wspólnej, odc. 4274	12:40 Hity w sieci
14:25 Okrasa tamie przepisy	14:35 Koło fortuny, teleturniej	14:50 Siatkówka mężczyzn mecz Polska - Izrael	13:05 Na Wspólnej, odc. 4275	13:30 Polityczne podsumowanie
15:00 Rolnik szuka żony	15:15 Szansa na sukces	17:30 Awantura o kasę	13:35 MasterChef	14:00 Republika dzień - serwis
16:00 Zaraz wracam, odc. 138	16:20 Na dobre i na złe, odc. 996	18:50 Wydarzenia	15:20 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia, film	14:10 1410 Bitwa polityczna
16:25 Zaraz wracam, odc. 139	17:20 Panna młoda, odc. 196	19:15 Prezydenci i premierzy	17:55 Taskmaster	15:00 Republika dzień
17:00 Teleexpress, Pogoda	18:15 Omnibus - szybcy i mądrzy, teleturniej	19:25 Wypasiona kuchnia	19:00 Fakty	15:10 Klub sportowy
17:30 Ojciec Mateusz, odc. 451	19:10 Słowo na niedzielę	19:35 Sport, Pogoda	19:30 Sport	15:20 Republika dzień
18:40 Jaka to melodia?	19:25 Rodzinka.pl, odc. 313	19:55 Kabaret na żywo	19:35 Raport US Open	16:50 Klub sportowy
19:30 Program informacyjny	20:00 Rodzinka.pl, odc. 314	22:00 Jurassic World: Dominion, film SF	19:40 Pogoda	16:55 Express Republiki
19:55 Pytanie dnia	20:30 The Voice of Poland 17	01:05 Nowe oblicze Greya, melodramat	19:45 Azja Express	17:45 Republika dzień
20:05 Sport, Pogoda	23:00 Program rozrywkowy		21:35 Wiek Adaline, melodramat	18:50 Klub sportowy
20:25 Komisarz Alex, odc. 322	23:30 Postaw na milion		23:50 To, horror	19:00 Dzisiaj, serwis
21:25 Ministerstwo Niebezpiecznych Drani, film	00:30 Teoria chaosu, komedia		02:40 Uwaga!	20:20 Gość „Dzisiaj”
				20:50 Jastrząb show

NIEDZIELA • 13 WRZEŚNIA 2026 r.				
TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:00 Tydzień rolniczy	05:45 Barwy szczęścia, odc. 3396	05:25 Telezakupy TV Okazje	05:40 Uwaga!	07:50 Smaki Polski
08:30 Pociąg do Polski, serial,	06:25 M jak miłość, odc. 1938	06:00 Nowy dzień z Polsat News	05:55 Ukryta prawda, odc. 1474	08:05 Przyjaciele Republiki
09:05 Seriale TV	07:30 Pytanie na śniadanie	08:00 halo tu polsat	06:50 Kuchenne rewolucje	09:05 Miłosz Kłeczek
11:55 Między ziemią a niebem	11:00 Jak to się mówi	11:35 Mała syrenka, film	07:45 Dzień Dobry TVN	10:35 13. piętro
12:00 Anioł Pański	11:40 The Voice of Poland 17	14:25 Twoja twarz brzmi znajomo	11:30 Kobieta na krańcu świata,	12:10 Studio prasowe
12:15 Między ziemią a niebem	14:00 Familiada, teleturniej	16:30 Awantura o kasę	12:40 Co za tydzień	13:20 Republika dzień
12:50 Dożynki Prezydenckie	14:35 Koło fortuny, teleturniej	17:50 Siatkówka mężczyzn mecz Macedonia Północna - Polska	13:20 Azja Express	14:10 1410 Bitwa polityczna
14:15 Rolnik szuka żony	15:10 Szansa na sukces	19:25 Wypasiona kuchnia	15:10 Bociany, film animowany	15:10 Republika dzień - serwis
14:40 Łalka, serial, odc. 2	16:10 Europa da się lubić	19:30 Być Gwiazdą	16:55 Sonic: Szybki jak błyskawica, film familijny	15:20 Klub sportowy
16:00 Zaraz wracam, odc. 140	17:15 Tak to leciało! teleturniej	19:55 Taniec z gwiazdami	19:00 Fakty	15:25 Republika dzień
17:00 Teleexpress, Pogoda	18:15 Omnibus - szybcy i mądrzy, teleturniej	22:55 Jerry Maguire, dramat obyczajowy	19:30 Sport	16:30 Lewy z bicipsem
17:35 Daję słowo - Maciej Ortoś	19:10 Kocham Cię, Polsko!	01:55 Pitch Perfect 3, komedia	19:35 Raport US Open	16:50 Klub sportowy
18:40 Jaka to melodia?	20:40 Po zachodzie słońca, komedia sensacyjna	03:55 Świat według Kiepskich, serial, odc. 409	19:40 Pogoda	16:55 Express Republiki
19:30 Program informacyjny	22:30 Bracia, dramat obyczajowy		19:45 MasterChef	17:45 Miłosz Kłeczek. W ruchu
20:05 Sport, Pogoda	00:25 Będziemy mieszkać razem, serial, odc. 2		21:25 Zenek, film biograficzny	18:50 Klub sportowy
20:25 Gra z Cieniem, odc. 15			23:50 Bogowie, dramat	19:00 Dzisiaj, serwis
21:25 Rolnik szuka żon			02:25 Uwaga!	20:20 Gość „Dzisiaj”
22:45 Po prostu miłość, dramat				20:50 Rachoń & Cejrowski

PONIEDZIAŁEK • 14 WRZEŚNIA 2026 r.				
TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:00 Serwis Info, Pogoda	07:30 Pytanie na śniadanie	06:00 Nowy dzień z Polsat News	07:45 Dzień Dobry TVN	07:05 Przyjaciele Republiki
08:20 Seriale TV	11:45 Okrasa tamie przepisy	09:10 Małanowski & Partnerzy	11:20 Doradca smaku	08:30 Michał #Rachoń
12:00 Serwis Info	12:25 Koło fortuny, teleturniej	09:40 Wypasiona kuchnia	11:30 Kuchenne rewolucje	10:01 Po 10:00
12:10 Agrobiznes rolniczy	13:15 Panna młoda, odc. 196	09:45 Małanowski & Partnerzy	12:35 Kuchenne rewolucje	11:01 Po 11:00
12:40 Rok w ogrodzie extra	14:05 Va banque, teleturniej	10:15 Dlaczego ja? odc. 1294	13:40 Ukryta prawda, odc. 1616	12:01 Po 12:00
12:50 Hearts and Hooves, film	14:35 Na sygnale, odc. 918	11:20 Dlaczego ja? odc. 1295	14:40 Ukryta prawda, odc. 1617	13:00 Trzynasta...
14:00 Splątane losy, odc. 44	15:05 La Promesa, odc. 476	12:20 Gliniarze Śląsk, odc. 10	15:45 Ukryta prawda, odc. 1759	13:35 Republika dzień
15:10 Reporterzy	16:00 Koło fortuny, teleturniej	13:25 Gliniarze, odc. 960-961	16:50 Szpital św. Anny, odc. 140	14:10 1410 Bitwa polityczna
15:35 Gra słów. Krzyżówka	16:35 Familiada, teleturniej	15:30 Wydarzenia 24, Pogoda	17:55 Detektywi, odc. 341	15:00 Republika dzień
16:00 Dziedzictwo, odc. 1028	17:20 Panna młoda, odc. 197	15:55 Gliniarze, odc. 1224	19:00 Fakty	15:20 Klub sportowy
17:00 Teleexpress, Pogoda	18:15 Va banque, teleturniej	16:55 Gliniarze Śląsk, odc. 11	19:35 Sport	15:25 Republika dzień
17:25 Jaka to melodia?	18:50 Jeden z dziesięciu	18:00 Pierwsza miłość, odc. 4246	19:45 Pogoda	16:45 Klub sportowy
18:05 Klan, serial, odc. 4732	19:25 Barwy szczęścia, odc. 3396	18:50 Wydarzenia	19:55 Uwaga!	16:55 Express Republiki
18:40 Akacyjowa 38, odc. 955	20:05 Barwy szczęścia, odc. 3397	19:15 Gość „Wydarzeń”	20:15 Na Wspólnej, odc. 4276	17:30 Ewa Bugała
19:30 Program informacyjny	20:40 Kulisy „M jak miłość”	19:25 Wypasiona kuchnia	20:50 The Floor, teleturniej	18:00 Gabinet Sakiewiczza
20:10 Sport, Pogoda	20:50 M jak miłość, odc. 1939	19:35 Sport, Pogoda	21:30 Taskmaster	18:50 Klub sportowy
20:30 Felicità, serial, odc. 4	21:50 Na sygnale, odc. 919	19:55 Milionerzy, teleturniej	22:40 Gra fortuny, komedia	19:00 Dzisiaj, serwis
20:55 Być jak czterdziestolatek, teatr TV	22:20 Berlin Ku'damm 77, serial, odc. 20	20:35 Pojutrze, dramat	01:00 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia, film	20:20 Gość „Dzisiaj”
		23:10 Metro strachu, film		20:50 W punkt

WTOREK • 15 WRZEŚNIA 2026 r.				
TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:00 Serwis Info, Pogoda	06:20 Kościół otwartych drzwi	06:00 Nowy dzień z Polsat News	05:40 Uwaga!	06:50 Andrzej Gajcy - rozmowa
08:20 Seriale TV	06:50 Barwy szczęścia, odc. 3397	09:10 Małanowski & Partnerzy	05:55 Ukryta prawda, odc. 1476	07:05 Przyjaciele Republiki
12:00 Serwis Info	07:30 Pytanie na śniadanie	09:40 Wypasiona kuchnia	06:50 Kuchenne rewolucje	08:00 Przyjaciele Republiki -
12:10 Agrobiznes rolniczy	11:45 Rosół polski	09:45 Małanowski & Partnerzy	07:45 Dzień Dobry TVN	08:30 Michał #Rachoń
12:40 Magazyn rolniczy	12:30 Koło fortuny, teleturniej	10:15 Dlaczego ja? odc. 1296	11:20 Doradca smaku	10:01 Po 10:00
12:55 Dzika przyroda Indii, odc.	13:15 Panna młoda, odc. 197	11:20 Dlaczego ja? odc. 1297	11:30 Kuchenne rewolucje	11:01 Po 11:00
14:00 Splątane losy, odc. 45	14:05 Va banque, teleturniej	12:20 Gliniarze Śląsk, odc. 11	12:35 Kuchenne rewolucje	12:01 Po 12:00
15:00 Serwis Info	14:35 Na sygnale, odc. 919	13:20 Gliniarze, odc. 962	13:40 Ukryta prawda, odc. 1618	13:00 Trzynasta...
15:10 Reporterzy	15:05 La Promesa, odc. 477	14:25 Gliniarze, odc. 963	14:40 Ukryta prawda, odc. 1619	13:35 Republika dzień
15:35 Gra słów. Krzyżówka,	16:00 Koło fortuny, teleturniej	15:30 Wydarzenia 24	15:45 Ukryta prawda, odc. 1760	14:10 1410 Bitwa polityczna
16:00 Dziedzictwo, odc. 1029	16:35 Familiada, teleturniej	15:50 Pogoda	16:50 Szpital św. Anny, odc. 141	15:00 Republika dzień
17:00 Teleexpress, Pogoda	17:20 Panna młoda, odc. 198	15:55 Gliniarze, odc. 1225	17:55 Detektywi, odc. 342	15:20 Klub sportowy
17:25 Jaka to melodia?	18:15 Va banque, teleturniej	16:55 Gliniarze Śląsk, odc. 12	19:00 Fakty	15:25 Republika dzień
18:05 Klan, serial, odc. 4733	18:50 Jeden z dziesięciu	17:55 Siatkówka mężczyzn mecz Polska - Ukraina	19:35 Sport	16:45 Klub sportowy
18:40 Akacyjowa 38, odc. 956	19:25 Barwy szczęścia, odc. 3397	19:45 Wypasiona kuchnia	19:45 Pogoda	16:55 Express Republiki
19:30 Program informacyjny	20:05 Barwy szczęścia, odc. 3398	19:55 Milionerzy, teleturniej	19:55 Uwaga!	17:35 Miłosz Kłeczek zaprasza
19:55 Pytanie dnia	20:40 Kulisy „M jak miłość”	20:35 Kevin sam w Nowym Jorku, komedia	20:15 Na Wspólnej, odc. 4277	18:50 Klub sportowy
20:10 Sport, Pogoda	20:50 M jak miłość, odc. 1940	23:05 Łowca androidów, film SF	20:50 The Floor, teleturniej	19:00 Dzisiaj, serwis
20:30 Felicità, serial, odc. 5	21:50 Na sygnale, odc. 920-921	01:30 Pojutrze, dramat	21:30 Kuba Wojewódzki	20:20 Gość „Dzisiaj”
21:05 Sekielski wieczorową porą	23:00 Cóрка trenera, dramat		22:45 Igrzyska śmierci, film SF	20:50 W punkt
22:10 Zmiana pasa, thriller	00:45 Po zachodzie słońca, film		01:40 Superwizjer	22:15 Piachem w tryby

Z biegiem dni, z biegiem tygodni...

O Siewnej

Święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, przypadające 8 września, było bardzo ważną datą w kalendarzu rolniczym. W tradycji ludowej od wieków zwane było dniem Matki Boskiej Siewnej, ponieważ odbywało się w pełni jesiennych zasiewów. Było to święto graniczne, zamykające zbiór plonów i rozpoczynające nowy cykl prac polowych.

Według tego dnia gospodarze wyznaczali terminy siewu oziminy, jednak każdy gospodarz starał się obsiać chociaż skrawek pola rannem w dniu Siewnej, aby zapewnić sobie opiekę nad polami oraz dobre plony w przyszłym roku. Było to ważne wydarzenie, od którego zależała przyszłość gospodarstwa. W historii naszego rolnictwa rośliny ozime były bardziej powszechne, niż zasiewy jare czyli wiosenne. Oziminy wyrastały wyżej, zapewniały większą ilość słomy niż siewy jare, a niedostatek słomy był jedną z dotkliwych klęsk w gospodarstwie. Oziminami nazywano te rośliny jednoroczne, które w cyklu rozwojowym wymagają okresu niskich, ujemnych temperatur. Ziarno ozime wysiane wiosną ulegało zmarowaniu, ponieważ nie wydawało plonu. Do takich roślin należało przede wszystkim żyto i pszenica, a także ozime odmiany jęczmienia, rzepaku i wyki. W dniu wrześniowego święta Maryi w wielu parafiach wiejskich panował zwyczaj, że księża podczas mszy błogosławili ziarno przeznaczone w tym roku na jesienne siewy. Chodzili po przykościelnym placu między wozami konnymi wypełnionymi workami pszenicy, jęczmienia oraz innych nasion i skrapiali je wodą święconą. Z biegiem czasu do święcenia przynoszono jedynie symboliczne ilości ziarna w wężelku lub przetaku, a obecnie zwyczaj ten występuje sporadycznie, jedynie w nielicznych parafiach.

Do ziarna siewnego obowiązkowo dodawano nasioną wyluskane z kłosów wiązanki, poświęconej w dniu Matki Boskiej Zielnej w połowie sierpnia. Magiczną ochronę zbiorów zapewniało dosypanie okruszków chleba, pokruszonych kawałków palm wielkanocnych i odrobiny wykruszonego ziela z wianków święconych na oktawę Bożego Ciała. Grudki wosku, które spływały z palącej się gromnicy chronić miały zboże przed śniecią, innymi chorobami i szkodnikami. Gospodarze starannie przygotowywali się do siewu. Przygotowane ziarno czekało w workach Przed pracą ziarno siewne i dłonie siewców obowiązkowo skrapiano wodą święconą. Na polu siewca przesypywał ziarno do siewienki – przewiązanej płachty lub pudełka zawieszanych na ramieniu, zęgał pole znakiem krzyża i rozpoczynał siew, rozrzucając ziarno czerpane garścią równomiernymi rzutami. Pierwszą garść ziarna dzielił na dwa rzuty, formując z wysiewanych nasion znak krzyża. Rolnicy wiedzieli, że siał trzeba nie za późno i nie za wcześnie. Wieloletowe doświadczenia nauczyły ich, jaki termin siewu przynosi najlepsze efekty. Daty wysiewania ziarna różne były w poszczególnych regionach kraju,

dworach, organizowane są uroczystości dożynkowe, konkursy wieńców splecionych ze zbóż, ziół i kwiatów, barwne korowody, festyny i zabawy ludowe.

Aby nić była mocna...

Wszyscy mieszkańcy wsi starali się w tym dniu uczestniczyć we mszy świętej, najchętniej na uroczystej sumie. Powszechnie wierzone, że w tym dniu nawet węże opuszczają swoje kryjówki i pełzną na drzewa otaczające kościoły, aby wysłuchać kazania w trakcie sumy. Kobiętom święto Siewnej przypominało o konieczności wyjmowania z wody moczonych tam snopków zebranego

Świecenie ziarna w dniu Siewnej

fem chwyłali się różnych sposobów i korzystali z pomocy wielu stworzeń, drzew, roślin i skał, aby Dzieciątka nie wpadło w ręce złego tyrana. Pewnego razu uciekinierzy spotkali chłopca siejącego na polu pszenicę. Siewca nie potrafił i nie mógł im pomóc, lecz zaniepokojony zapytał, co ma powiedzieć ścigającym, którzy z pewnością niebawem nadiągną. Matka Boska poleciła mu, aby mówił tylko prawdę, bo przecież każde kłamstwo jest grzechem – i Święta Rodzina szybko podążyła dalej.

Uciekających zaledwie zdążył zakryć pobliskie zarośla, kiedy zjawił się pościg. Przywódca zaczął wypytwać chłopca, czy widział zbierców i kiedy. Przejęty siewca zgodnie

Dożynki parafialne w Czarnocinku

ponieważ różny był czas wegetacji. Wierzone, że jeżeli ktoś wcześniej niż się należy rozpocznie prace, to oziminy nie dotrąją wiosny, a pozostałe w komorze ziarno zjedzą myszy. Na Mazowszu zwyczajowo siewy żyta zaczynały się na tydzień przed świętem Matki Boskiej Siewnej, a pszenicy – tydzień po święcie, ale tak, aby zakończyć wszystkie związane z tym prace do końca września.

Najchętniej siew rozpoczynano w sobotę, w dzień poświęcony Matce Bożej, w przekonaniu, że wówczas rośliny i plony będą wyjątkowo dorodne. Nigdy nie rozpoczynano żadnych prac rolniczych w piątek, ponieważ był on uważany za dzień nieszczęśliwy, źle rokujący każdej robocie. Zwłaszcza siew rozpoczęty w tym pechowym dniu wróżył w uprawach ogromne ilości chwastów, głównie ostu. Wystrzegano się siewu pszenicy przy dwóch światłach, czyli w dniach kiedy na niebie były widoczne jednocześnie słońce i księżyc, bo wtedy ziarno nie wyda plonu. Jeżeli pogoda nie sprzyjała pracom rolniczym, to oczywiście przekładano je na lepszy termin, ale zawsze w zwyczajowym terminie wykonywano przynajmniej początkowy, symboliczny zasiew na szczęście. Gospodarz, który wyłamywał się z tej tradycji, uważany był za grzesznego, leniwego, a jego polom groził nieurodzaj.

8 września w wielu sanktuariach maryjnych wciąż odbywają się tłumne odpusty. Tak jest między innymi w niedalekim Słupcu czy Koziebrodach, w Kodniu, mazurskim Giętrzewie, pomorskim Piasecznie, Swarzewie, Chelmie, Tarnobrzegu, Sulisławicach i dziesiątkach innych miejscowości rozsianych po całym kraju. Jednocześnie w tym dniu w wielu parafiach, gminach i powiatach, a dawniej także we

Dożynki w Strzegowie

lnu. Żeby przedziona później nić była cienka, mocna i miękka, należało go w tym czasie rozłożyć do suszenia. Gospodarze w przededniu święta lub następnego dnia wywozili na pola i rozrzucaли obornik, aby zapewnić sobie jak najlepsze plony w przyszłym roku.

Ze świętem Matki Boskiej Siewnej wiązało się stare przekonanie, że w tym dniu nie można zrywać owoców poprzez trzęsienie gałęzi drzew owocowych. Miało to skutkować gwałtownym ich robaczeniem i groziło, że na przyszły rok drzewa w sadzie nie będą owocowały. Pogoda w tym dniu zapowiadała taką samą aurę na kolejne cztery tygodnie. Jeżeli nie padał deszcz, to jesień też miała być sucha.

Skąd się wzięło święto Siewnej

Starzy mieszkańcy wsi twierdzili, że święto Matki Boskiej Siewnej ma swoje źródło w pewnym wydarzeniu sprzed wieków, pięknie opisanym w legendzie ludowej. Kiedy po narodzinach w Betlejem Święta Rodzina uciekała do Egiptu, zażarcie ścigali ją słudzy Heroda. Maryja z Józefem

z prawdą odpowiedział, że miało to miejsce w czasie, kiedy siał ziarno. Żołnierze Heroda rozejrzeli się wokół, po czym ze złością odjechali z powrotem. W tym momencie gospodarz spojrział na swoje pole i ze zdumieniem ujrzał, że na dopiero co obsiewanym zagonie rośnie już łan pięknej, żółtej, dojrzałej pszenicy.

GRAŻYNA CZERWIŃSKA

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach projektu Bliska Kultura

Najstarsze osady w powiecie ciechanowskim

Zanim jeszcze pierwsi Słowianie postawili stopy na terenie obecnej ziemi ciechanowskiej, bytowali tu ludzie różnych wczesnych kultur.

Najstarsze ślady osadnictwa związane są z tzw. kulturą świderską z okresu paleolitu, a stanowisko takie odkryto w Kondraju Szlacheckim (gm. Gliniojeck). W młodszych okresach pradziejów pojawiają się ślady osadnicze m.in. na ciechanowskiej Farskiej Górze, w Ropelach, Niestumiu i Prążewie (gm. Ciechanów), Wkrze, czy Żeleźni (gm. Gliniojeck), Kałęczynie (gm. Gołymin), czy Ciemnowku (gm. Sońsk).

Przybycie Słowian

Po okresie wpływów rzymskich nastąpił czas względnej pustki osadniczej. Następnie w VI/VIII wieku na tereny te zaczęli napływać Słowianie. Był to wtedy obszar porośnięty gęstymi, rozległymi lasami, a osadnictwo skupiało się głównie wzdłuż rzek, takich jak Łydynia, czy Wkra, które stanowiły naturalne szlaki transportowe, a także źródło wody i pożywienia.

Jednym z pierwszych śladów osadniczych Mazowszan jest ośrodek na ciechanowskiej Farskiej Górze. W świetle badań archeologicznych sięgają one VII wieku.

Z czasem miejsce to nabierało znaczenia i w IX/X w. powstał gród, będący ośrodkiem lokalnej społeczności, przypuszczalnie tzw. małego plemienia, które wkrótce znalazło się w składzie państwa Polan. Prawdopodobnie w trakcie misyjnych podróży przybył tu Św. Wojciech i pierwszy ciechanowski kościół był pod jego wezwaniem. Tutejszy gród rozrastał się ze względu na korzystne położenie na przecięciu szlaków bursztynowego i handlowego – pisał Ryszard Małowicki.

W VII wieku pojawia się również osadnictwo słowiańskie w rejonie miejscowości Szyjki (gm. Gliniojeck).

Przypuszczać należy, że osadnictwo w dolinie rzeki związane było z organizacją plemienną rejonu

Falszyfikat mogileński

nu Płocka, zaś osadnictwo wsch. rejonów gminy – z organizacją plemienną okolic Ciechanowa i Przasnysza. W IX-X w. obszar dostał się w obręb państwa Piastów. Ulegał wpływowi grodu w Unierzyżu – czytamy w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami.

Wczesnośredniowieczne osady

Po tej pierwszej fali osadnictwa pojawiają się kolejne osady i wczesnośredniowieczne zespoły stanowisk.

Jednym z najstarszych jest grodzisko w Grudusku.

Nazwa wsi ma charakter topograficzny, może pochodzić od wyrazu gruda bądź od grodziska, pozostałości warowni z XI wieku, zwanej po wojnach szwedzkich „szwedzką górą”, obecnie „zieloną górą”. W/g legendy jest to góra Ścibory, Czcibory – pisze Alfred Borkowski.

Badania archeologiczne wskazują na jeszcze przedchrześcijańskie istnienie osady – nawet schyłek IX wieku.

Ślady wczesnośredniowiecznych grodów z X-XI wieku znajdujemy także w Opinogórze i pobliskich Pałukach. Funkcjonowały one jako grody obronne. Już w czasach plemiennych mogła też istnieć osada w Sońsku.

Farska Góra w początkach XX wieku

– „Katalog zabytków sztuki w Polsce” podaje, że Sońsk tętnił życiem już w XII wieku. Inaczej na problem osadnictwa w Sońsku zapatrzuje się Artur Falenta w swym artykule. W artykule czytamy, że choć pierwsza wzmianka o parafii Sońsk pochodzi z 1385 roku, to pierwszą świątynię zbudowano tu zapewne w XI wieku – informuje gmina.

Na XI-XII wiek datowane jest tutejsze grodzisko, zwane „szwedzkim okopem”.

Wczesnośredniowieczne ślady osadnictwa pojawiają się m.in. w takich lokalizacjach, jak Gołymin, Wątkowo (gm. Gołymin), Koźniewo,

Ciemnowko (gm. Sońsk), Regimin, Lekowo, Żenbok (gm. Regimin) i wielu innych.

Najstarsze wzmianki

Pierwsze pisemne wzmianki dotyczą Ciechanowa i Gruduska. Znajdujemy je w tzw. falsyfikacie mogileńskim, dokumencie datowanym początkowo na 1065 rok, a wg późniejszych badań ok. 1155 (traktowany jednak przez historyków jako wiarygodne odzwierciedlenie stanu faktycznego sprzed niemal wieku wcześniej). Znajdujemy tam nazwy Cechonow i Grudomzch (co niektórzy interpretują jako Grudziądz).

Kolejne poświadczenie jest już bardziej dyskusyjne – w tzw. bulli czerwińskiej z 1155 r. (bulli papieża Adriana IV dotyczącej uposażenia klasztoru w Czerwińsku) znajduje się nazwę Targoscine, interpreto-

miejscowości wzmiankowanych ok. roku 1239/1240.

Na oficjalnych samorządowych stronach widnieje informacja o pierwszych zapisach dla wsi Lubradz w gminie Ojrzeń w roku 1239. Datę tę wspomina także Alfred Borkowski (ok. 1240 r.). Według badacza, nazwa utworzona została od imienia Luborad, może Lubod lub Lubosław, a dobra były początkowo własnością biskupstwa płockiego.

Pod datą 1240 roku w Kodeksie Dyplomatycznym Mazowsza wymieniana jest za to nazwa Ościslowa. Czini to miejscowość najstarszą datowaną w dzisiejszej gminie Gliniojeck. W sporządzonej notatce wspomnianie jest, iż książę Konrad I potwierdził posiadanie Ościslowa przez biskupstwo płockie.

Zatem był to własność duchowna, która należała do tzw. dóbr stołowych, co znaczyło, iż została nadana

przywilejami książęcymi, a je dochód w całości przechodził na potrzeby biskupa i diecezji. Dobra stołowe były zorganizowane w klucze i Ościslowo należało do klucza jonieckiego. Ościslowo było jedyną własnością duchowną na terenie gminy – informuje Katarzyna Pełka-Slesicka.

Alfred Borkowski wspomina także o latach 1239/1240 w kontekście Gołymina, Wątkowa i Niestumia.

Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza pod rokiem 1254 umieszcza miejscowość Dreglin w gminie Gliniojeck.

Jako ciekawostkę dodajmy, że snuje on tu hipotezę o plemieniu Dregowiczów, którzy mogli tu być osadzeni (brali oni udział w rozgrywkach rodowych pomiędzy Bolesławem Chrobrym, a jego synem Bezprymem).

Z 1256 r. pochodzi też wzmianka o miejscowości Wkra (gm. Gliniojeck), określonej jako „Wera magna”.

Tradycja diecezji płockiej wskazuje na erygowanie kościoła w Lekowie ok. roku 1280 i początki parafii rzymskokatolickiej w Żenboku w drugiej połowie XIII stulecia.

XIV i XV wiek to już zaś temat na osobną opowieść.

RADOSŁAW KOWALSKI

Sarbiewskie pierogi z farszem z kaczki

Dziś w naszej kulinarnej rubryce o smakach Mazowsza przepis na pierogi z farszem z kaczki, z dodatkiem żurawiny i pieczonych jabłek. Dzieli się nim z Wami, życząc smacznego, Koło Gospodyń Wiejskich „Sarbiewianki” z Sarbiewa w gm. Baboszewo.

Ciasto na pierogi

500 g mąki
Szczypta soli
4 łyżki oleju
3 żółtka
ok. 1 szklanka gorącej wody

Farsz:

500 g ugotowanego mięsa z kaczki – po ugotowaniu kaczki wyjmujemy z rosółu wszystkie warzywa: marchew, pietruszka, seler

1 cebula
1 ząbek czosnku
1 pieczone jabłko
1 lub 2 łyżeczki majeranku
0,5 kostki masła

Sól, pieprz
Kilka łyżek rosółu lub wody do farszu

Konfitura żurawinowa – dodatkowo do polania

Przygotowanie ciasta:

Z podanych składników zagniatamy ciasto – powinno być miękkie

i delikatne. Jeżeli będzie za twarde, można dodać więcej wody.

Przygotowanie farszu:

Mięso mielimy, a cebulkę z czosnkiem kroimy w kostkę i przesmażamy na masle. Do mięsa dodajemy przesmażoną cebulkę z czosnkiem, majeranek, sól, pieprz i rozgniecione jabłko.

Przygotowanie pierogów:

Z ciasta i farszu lepimy pierogi. Gotujemy w osolonej wodzie z olejem 5-10 minut do wypłynięcia. Podajemy np. z konfiturą żurawinową.

KO

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach projektu Bliska Kultura

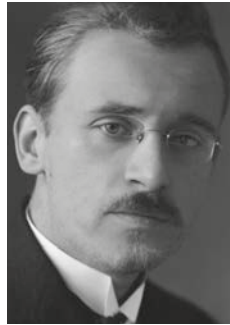
LESZEK
ZYGMIER

Mazowieckie impresje historyczne

Aniołowie z Pomiechówka

O. Cyryl Dardziński

Dr Józef Witwicki

W niedzielę 30 lipca 1944 r., w związku z likwidacją więzienia w Forcie III w Pomiechówku, Niemcy dokonali masowej egzekucji, mordując około 300 osadzonych tam więźniów. Jeszcze dzień wcześniej większość z nich poprowadzono na dworzec kolejowy w Modlinie, skąd miano ich przewieźć w nieznanym kierunku (być może do KL Stutthof). Ze stacji jednak nikt nie odjechał, ponieważ nie pojawił się na niej żaden pociąg, a oszołomionych i znużonych upałem więźniów popędzono z powrotem do fortu. Czy rzeczywiście planowano tego dnia ewakuację więźniów, czy była to jedynie wyreżyserowana mistyfikacja – trudno dziś rozstrzygnąć. Wiadomo natomiast, że następnego dnia rano zwołano w forcie posiedzenie sądu doraźnego, w którym – dodajmy – sędziami i ławnikami byli funkcjonariusze Gestapo, a sam proces był zwykłą sądową farsą, bez przesłuchania świadków, prawa oskarżonych do obrony oraz możliwości odwołania się od wyroku (zazwyczaj była to kara śmierci lub zesłanie do obozu koncentracyjnego). Sąd ten skazał na śmierć bliżej nieznana liczbę więźniów związanych z konspiracją – jak wynika z kartoteki Gestapo, jednym z nich był doktor Józef Witwicki z Mławy – po czym jeszcze tego samego

dnia przed południem rozpoczęto akcję likwidacji więźniów, trwającą aż do wieczora. Na podstawie eks-humacji przeprowadzonej w 1945 r. przyjmuje się, że tego dnia zamordowano co najmniej 281 osób, w tym pięć kobiet. Wśród rozstrzelanych znaleźli się ojciec Cyryl Dardziński, gwardian klasztoru kapucynów w Zakroczymiu, oraz wspomniany już doktor Józef Witwicki, mławski lekarz. O tych dwóch postaciach, ze względu na ich niezłomną postawę aż do ostatnich chwil życia, mówi się i pisze coraz więcej, a na podstawie zachowanych relacji i wspomnień więźniów, którzy przeżyli gehennę Fortu III, bywają oni nawet nazywani „aniołami z Pomiechówki”. Ich drogi życiowe były odmienne, inny był też czas i okoliczności, w jakich trafili do Fortu III. Połączyło ich jednak otwarcie na ludzi potrzebujących, empatia i heroizm, a wreszcie – wspólna śmierć i ludzka pamięć, żywa i niezatarta mimo upływu dziesięcioleci.

maturę w Gimnazjum Państwowym im. Stanisława Wyspiańskiego. W tym samym roku podjął studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, które ukończył w 1930 r. Do Mławy powrócił dwa lata później, obejmując etat lekarski w szpitalu św. Wojciecha przy ul. Niborskiej. W mieście tym poznał swoją przyszłą żonę, Jadwigę Mieczysławską, nauczycielkę języka polskiego w Gimnazjum i Liceum im. Stanisława Wyspiańskiego, z którą zawarł związek małżeński w 1935 r. Po wybuchu II wojny światowej zgłosił się jako ochotnik do wojskowej służby zdrowia, a po powrocie z frontu związał się z miejscowym ruchem oporu, wstępując w szeregi Związku Walki Zbrojnej/Armii Krajowej, gdzie pełnił funkcję powiatowego szefa służby zdrowia. Nadal prowadził praktykę lekarską, kierował szpitalem dla ludności polskiej, był też lekarzem w mławskim getcie, pomagając między innymi w akcji ratowania Żydów, a ponad-

to wspierał finansowo potrzebującą rodzinę oraz miejscowe podziemie. Aresztowany przez Gestapo 29 lipca 1943 r., został przewieziony do więzienia w Ciechanowie, a stamtąd trafił do Fortu III w Pomiechówku. Na mocy wyroku sądu doraźnego z 2 lutego 1944 r. wraz z siedmioma innymi członkami AK skazano go na bezterminowy pobyt w obozie koncentracyjnym. 17 lutego 1944 r. siedmiu skazanych z tej listy skierowano do obozu koncentracyjnego w Mauthausen, natomiast Józefa Witwickiego zatrzymano w Pomiechówku, gdzie nadal pełnił obowiązki lekarza obozowego. Z relacji świadków wynika, że pracował w wyjątkowo trudnych warunkach, właściwie bez dostępu do leków czy materiałów opatrunkowych. Poza leczeniem – jeśli w ogóle można było mówić o leczeniu w takich okolicznościach – niósł więźniom pomoc i wsparcie duchowe, budząc w nich siłę swoim poświęceniem i patriotyzmem. Do jego obozowych obowiązków należało również stwierdzanie zgonu osób mordowanych przez Niemców na tzw. Górze, na tyłach fortu. Nigdy nie miał pewności, czy jako świadek zbrodni sam nie zostanie stracony – co ostatecznie stało się wraz z likwidacją obozu i więzienia. Został rozstrzelany 30 lipca 1944 r. w wieku 42 lat.

Drugi z bohaterów tego felietonu, o. Cyryl Aleksander Dardziński, urodził się 21 września 1907 r. w Żebrach koło Łomży jako syn Adama i Stanisławy. Na chrzcie w kościele parafialnym w Wąsoszach otrzymał imię

Aleksander. Był uczniem kolegium kapucynów w Łomży, a 14 sierpnia 1927 r. wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów, przyjmując imię zakonne Cyryl. W 1934 r. przyjął święcenia kapłańskie w Lublinie, po czym rozpoczął pracę duszpasterską jako spowiednik, kaznodzieja i misjonarz ludowy. Od 1940 r. był gwardianem klasztoru kapucynów w Zakroczymiu oraz administratorem miejscowej parafii św. Józefa. Już podczas walk pod Zakroczymiem we wrześniu 1939 r. zorganizował w podziemiach klasztoru szpital polowy dla rannych żołnierzy. W czasie okupacji wspierał potrzebujących, organizował pomoc dla rodzin uwięzionych, wysyłał paczki do obozów dla aresztowanych parafian, współbraci zakonnych oraz księży diecezji płockiej. Wbrew okupacyjnym zakazom błogosławił małżeństwa zawierane przez Polaków, a także spieszył z pomocą duszpasterską do parafii, z których Niemcy wywieźli księży. Niósł również pomoc duchową i materialną członkom miejscowego podziemia. To właśnie jego przynależność do Armii Krajowej – jak czytamy w kartotece Gestapo – była przyczyną aresztowania go w nocy z 25 na 26 lipca 1944 r. Z Zakroczymia został przewieziony do placówki Gestapo w Nowym Dworze Mazowieckim, a 27 lipca osadzono go w Forcie III. Był jednym z ostatnich więźniów zamordowanych 30 lipca 1944 r., jak można wnosić z ekshumacji w 1945 r. Jego zwłoki rozpoznano po okularach, które nosił do samego końca, a także kamizelce, którą zrobiła mu jego matka. Zapewne czekając na własną śmierć, wspierał innych modlitwą i udzielał im absencji. Zginął w wieku 37 lat. W kwietniu 1945 r. jego zwłoki pochowano w podziemiach klasztoru kapucynów w Zakroczymiu. Obecnie trwają przygotowania do jego procesu beatyfikacyjnego.

Mazowieckie zabytki

Kościół w zakolu Wkry

Klimatyczny, późnogotycki kościół w Dziektarzewie (gm. Baboszewo) to kilka wieków historii i wiele ciekawostek. A wśród nich, umieszczony na ścianie świątyni unikatowy zegar słoneczny z 1842 roku, wykonany według obliczeń profesora Wojciecha Jastrzębowskiego. Nadwkrzańska wieś krywa również inne niespodzianki.

Parafia pw. św. Katarzyny w Dziektarzewie prawdopodobnie została erygowana już w XIV wieku. Obecny kościół w zakolu urokliwej Wkry zbudowany jest w stylu późnogotyckim, pochodzi z II połowy XV wieku. Bryłę jednonawowej świątyni wieńczy szczyty typowe dla północnego Mazowsza.

Zabytkowy budynek przechodził różne przebudowy, jedna z nich miała miejsce w XVIII wieku – wykonano ją pod patronatem rodziny Krasińskich, do których Dziektarzewo nale-

Na ścianie świątyni znajduje się unikatowy zegar słoneczny z 1842 roku, wykonany według obliczeń profesora Wojciecha Jastrzębowskiego

żało od połowy XVIII wieku – do roku 1840. Wmurowano wówczas m.in. chór muzyczny.

Przypomnijmy, że z parafią wiąże się tragiczna historia jednego z jej proboszczów – księdza Mariana Golona, zamordowanego przez hitlerowców w sierpniu 1940 roku. Ten fakt upamiętnia wmurowana we wnętrzu starej świątyni tablica.

Dziektarzewska świątynia to budowla jednonawowa – po stronie wschodniej usytuowano węższe, kwadratowe w planie prezbiterium, a po jego północnej stronie zakrystię. Mury

wzniesiono na kamiennych fundamentach, z cegieł, przy wykorzystaniu wypalanej do czarnego koloru, układanej we wzory zendrówki. Prawdziwą atrakcją jest zegar słoneczny z 1842 roku wykonany według obliczeń profesora Wojciecha Jastrzębowskiego z Warszawy – znajduje się on na południowej ścianie świątyni.

W Dziektarzewie znajdziecie więcej historycznych ciekawostek. W pobliżu kościoła znajduje się XIX-wieczna dzwonnica. Na sąsiednim podworskim terenie nie ma już co prawda cudnego drewnianego dworku, został bowiem rozebrany, ale

nadal można podziwiać zabytkowy podworski park – od kościoła, dzieli go tylko stylizowany parkan ceglany według projektu Stefana Szyllera.

Znajdziecie tu również ślady związane z Powstaniem Styczniowym. 19 sierpnia 1863 roku trzynastu

poległych w tej okolicy powstańców, zostało pochowanych na polu, ponieważ władze carskie nie zgodziły się na pochówek na cmentarzu. Dopiero rok później, a dokładnie 12 czerwca 1864 roku powstańcy spoczęli w grobie na dziektarzewskim cmentarzu. Najmłodszy z nich miał 16 lat.

W miejscu pierwszego pochówku powstańców do dziś można oglądać zabytkową kapliczkę.

KO

Kapliczka w miejscu pierwszego pochówku powstańców

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach projektu Bliska Kultura

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2

Telefony:
sekretariat, red. naczelny:
23 672 34 02
redaktor prowadzący:
23 673 93 63

Pocztą elektroniczną:
tc@tygodnikciechanowski.pl
sekretariat@tygodnikciechanowski.pl

Redakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Żbikowski.

Zespół:
Walerian Dziczekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Radosław Kowalski,

Radosław Marut,
Katarzyna Olszewska

Współpraca:
Krzysztof Biernowski, Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Anna Beata Jukłaniuk,
Daniel Kortian, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrońska,
Leszek Zygmier, Janusz Zalewski,
Marcin Stachelski

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowska
tel. 23 672 44 96
ogloszenia@tygodnikciechanowski.pl
anna.dabrowska@
tygodnikciechanowski.pl

Redakcja graficzna:
Robert Przybyszewski

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
radoslaw.marut@tygodnikciechanowski.pl

Prenumerata:
Pocztą Polską
i u listonoszy,
ePrasa.pl

**Redakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń**

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02

**Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy**

Medytacje i obserwacje z Płońska

Sztuczna inteligencja dziś. Bez sensu?

Mówią, że jeśli nie ma cię w Internecie czy też w mediach społecznościowych, to nie istniejesz. Tak się jednak złożyło, że – *Anno Domini 2026* – ciągle jestem. Na Facebooku. A w dodatku *cogito ergo sum*, czego (mam nadzieję) dowodzi ten felieton.

Z wykształcenia jestem historykiem i, stosownie do swoich zainteresowań, w Internecie często poszukuję treści związanych z historią. I tak się właśnie złożyło, że po wpisaniu do wyszukiwarki hasel typu (przykładowo) „Polska międzywojenna”, „Kampania wrześniowa 1939” czy „Zniszczenia Warszawy w latach 1939–1945”, przeglądarka zwykle podsuwa mi posty ze zdjęciami wygenerowanymi przez AI.

I oto widzę w tych postach ludzi takich, jak rzekomo wyglądali w okresie międzywojennym. A składają się na nie pewno tak nie wyglądali, choćby ze względu na zafalszowane kolory czy detale ubrań. I widzę też widoki Warszawy z początku 1946 roku, której zniszczenia na wygenerowanych grafikach nawet nie zbliżają się do skali tych, jakie rzeczywiście miały miejsce. Na jednej z takich „fotografii”, polubionej przez ponad pięćset niczego nieświadomych osób (!), na środku Rynku Starego Miasta widnieje nawet Kolumna Zygmunta (!!!) — choć nigdy w tym miejscu nie stała. Co więcej, wbrew datowaniu

zdjęcia, w tym czasie w rzeczywistości kolumna leżała już w gruzach, a została odbudowana dopiero w 1949 roku. Na innej fotografii, datowanej na początek 1945 roku, Zamek Królewski stoi sobie jak dawniej, choć przecież wiemy, że kilka tygodni wcześniej został przez Niemców wysadzony w powietrze.

Wreszcie: na pewnym facebookowym „historycznym” profilu oglądam kolorowe fotografie stworzone na podstawie przedwojennych, czarno-białych zdjęć przedstawiających różnych ludzi i miejsca. Choć na pierwszy rzut oka wyglądają dość efektywnie, zawierają rozmaite dodatki, szczegóły czy wręcz zafalszowania, zupełnie nieodpowiadające rzeczywistości. To samo dotyczy innych grafik, na przykład wizerunków dawnych monarchów czy konturów państw na mapach. W mediach społecznościowych są specjalne grupy, gdzie użytkownicy dzielą się starymi, uszkodzonymi i niewyraźnymi zdjęciami rodzinnymi, a następnie bezkrytycznie chwala ich „odnowione” wersje, mimo że program ewidentnie zmienił rysy twarzy ich bliskich.

A teraz wyobraź sobie, drogi Czytelniku, że wystarczy jedynie kilka sekund nagrania twojego głosu, ażeby za pomocą nowoczesnej technologii stworzyć dowolną, fikcyjną wypowiedź, która brzmi tak, jakby pochodziła od

ciebie. Nie chodzi już nawet o kolejną odsłonę oszustwa „na wnuczka” i wyludzenie pieniędzy przez telefon, ale o technologię umożliwiającą fałszowanie historycznych przekazów, dokumentów i świadectw, których laik, w dobrej wierze, może szukać w Internecie.

Brak krytycyzmu i podstawowej wiedzy — już nawet nie historycznej, ale ogólnej — sprawia, że ludzie dają się nabierać na fikcyjne nagrania głosu Piłsudskiego, Hitlera, Churchilla i innych postaci, które plotą na YouTube duby smalone.

Z drugiej strony, trudno wymagać od osób szukających informacji w Internecie prowadzenia naukowego studium ani nawet (bądźmy realistami!) umiejętności odróżniania historii od fikcji, faktów od zmyślenia czy żartu od rzeczywistości, skoro tego ich nikt nie uczył. A nawet więcej — wciąż nikt nie uczy. Czy tego chcemy, czy nie, świat Internetu zaczyna coraz bardziej przypominać kabaret, czy też swoistą grę w głupka, w której ostatecznie nie ma zwycięzcy. Chyba że zwycięzca jest koleś, który zgarnia najwięcej \$\$\$ z kliknięć...

Mam świadomość, że problem dotyczy również tematów, o których nie mam większego pojęcia — na przykład kosmologii, mechaniki kwantowej, zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego obowiązujących w Australii czy

sztuki barokowej w XVII-wiecznej architekturze sakralnej Rzymu. Komu zatem zaufać? Ekspertowi wypowiadającemu się na YouTube? Algorytmowi? A może własnej intuicji? I wobec kogo powinienem zachować nieufność? Tego właściwie nie wiadomo. Przypisany gdzieś do filmu lub posta komunikat „wygenerowane przez sztuczną inteligencję” jest krokiem w dobrym kierunku, ale pozostaje tylko półśrodkiem, bo opisany przeze mnie proces przyspiesza. W rezultacie Internet stopniowo przestał być źródłem informacji, stając się wielkim śmietnikiem, gdzie prawda swobodnie miesza się z fałszem.

Chyba pozostaje już tylko zwyczajnie wyłączyć komputer i komórkę. Nie ufać nikomu i niczemu w internecie, na wszystko patrzeć z przymrużeniem oka. Albo wyjechać w przysłowiowe „Bieszczady” i dać sobie na luz...

Książki i artykuły wydane przed 2022/2023 rokiem — zanim generatywna sztuczna inteligencja na dobre zdomowała się w naszym codziennym życiu — być może też dadzą jakąś wskazówkę dla poszukujących. W końcu zostały napisane przez autorów, którzy nie mogli jeszcze przewidzieć, że za kilka lat ich wiedza zacznie konkurować z maszyną potrafiącą podawać nam do wierzzenia nawet najbardziej absurdalne treści. Jakże błogo jest oglądać — przykładowo — album ze zdjęciami z 2019 roku ze świadomością, że wtedy jeszcze nie mogły być przerabiane przy pomocy AI... Sieganie do książki jest oczywiście rozwiązaniem dla osób, które wciąż potrafią skupić się na drukowanym tekście dłużej niż piętnaście minut. Z pozostałymi może być nieco trudniej.

Bywa że zarysowane tu, czysto poznawcze zagadnienie zająłoby się

nawet z polityką (!). Żeby daleko nie szukać — w ostatnich dniach głośno było o kontrowersjach wokół raportu „Polaków Portret Własny”. Dokument, którego współautorką jest pewna profesor Uniwersytetu Ekonomicznego i była już (21 sierpnia złożyła dymisję) pełnomocniczką rządu do spraw promocji marki Polska, powstał przy wykorzystaniu sztucznej inteligencji i zawierał absurdalne błędy, a mimo to przedstawiano go jako opracowanie oparte na badaniach. Wszystko to, prawdopodobnie wygenerowane w kilka minut, mogło kosztować więcej, niż przeciętny, uczciwie pracujący podatnik jest w stanie zarobić w ciągu kilku lat. Ot, taki szczególny zbieg miejsca, czasu i głupoty ludzkiej.

Jakie wnioski może z tego wysnuć zwykły śmiertelnik, który po prostu nie chce, żeby robiono go w bambuko? Może rzeczywiście warto czasem wyłączyć Internet? Jeśli idzie o wiedzę o przeszłości, zawsze można wziąć do ręki starą książkę, pożółkłą gazetę, czarno-białą fotografię. Pójść na wykład albo do muzeum. Posłuchać człowieka, który jeszcze pamięta, jak było naprawdę, zamiast nagrania, którego pochodzenia nie znamy. Zobaczyć dokument, który można wziąć do ręki, a nie tylko obraz wyświetlony na ekranie. Krótko mówiąc — należy zadać sobie trud samodzielnego poszukiwania.

Nasza przewaga w świecie, w którym niemal dowolny obraz, głos czy opowieść można dziś stworzyć w kilka sekund, jest to, że wciąż pamiętamy, jak ten internetowy świat fikcji powstawał na naszych oczach. Kolejne pokolenia staną przed jeszcze trudniejszym zadaniem. W tej sytuacji uratują nas tylko krytycyzm, wysiłek i wiedza — bez dróg na skróty. Zamiast więc pytać, co jeszcze potrafi sztuczna inteligencja, zapytajmy po prostu: co potrafimy zrobić sami?

MARCIN STACHELSKI

DANIEL KORTLAN

IMPRESJE PRZEKORNE

Antychryst na salonach

Nie, to nie będzie o tym jak posłanka PiS Dominika Chorośińska (była ministra kultury w epizodycznym gabinecie Mateusza Morawieckiego) czekała w Sejmie, najwyraźniej żeby zwrócić na siebie uwagę. Jej głośne hau, hau przejdzie wprawdzie do historii sejmowego folkloru, ale już teraz wiadomo że nigdy więcej w żadnym rządzie nie będzie, ani (mam nadzieję) w żadnym przedsięwzięciu, które miało mieć cokolwiek wspólnego z kulturą. No i ona żadnym Antychrystem nie jest, choć święty Augustyn nie wyklucał, że Antychryst może być wielu i mogą pojawić się w każdym miejscu, szczególnie pewnie na salonach politycznych. Nie określił święty, ani też nie uszczegółowił Nowy Testament, jak będzie wyglądał Antychryst, jakiej będzie płci i czym nas zaskoczy.

Zaskoczył mnie za to J.D. Vance, obecny wiceprezydent USA, który ten temat poruszył w wywiadzie opublikowanym 1 września, w którym jest mowa o „end times” czyli czasach ostatecznych, których on nie wyklucza w najbliższym okresie, pomimo rzekomej realizacji przez niego „dzieł bożych” jako katolika. Pomimo jego starań, jest bowiem całkiem możliwe i on by się nie dziwił, gdyby Antychryst już był pośród nas. Wygląda to wszystko dosyć groźnie. Rzekłbym apokaliptycznie. Czyżby J.D. Vance wiedział coś czego my maluczy nie wiemy?

Nie wskazał przy tym na nikogo personalnie, ani na Trumpa, ani na

Putina. Wiemy tylko, że został katolikiem stosunkowo niedawno bo w 2019 r., w dominikańskim klasztorze St. Gertrude w Cincinnati, i że jako swego patrona obrał właśnie św. Augustyna, który tyle różnych ostrzeżeń napisał na temat Antychrysta. A zaraz potem za ziemskiego patrona obrał sobie Philipa Thiel’a, przedsiębiorcę, jednego z najbogatszych miliarderów w Ameryce, który najpierw dał mu świetną pracę w swoim koncernie, a później (poprzez hojne donacje w kampanii prezydenckiej) załatwił mu posadę u Trumpa. Jest zastępcą szefa w Białym Domu i jego ewentualnym następcą. Nie jest więc obojętne co robi i mówi ktoś tak wysoko ulokowany na salonach.

A mówi o różnych zagrożeniach, takich jak tych wynikających z rozwoju technologii. Ostrzega nas przed sztuczną inteligencją i alienacją społeczną, tym wszystkim co ostatnio neurologowie opisują jako „popcornowy mózg”, przeskakujący na skutek nadmiaru bodźców z tematu na temat, zajęty dumbscrollingiem, czyli bezmyślnym przewijaniem smartfona. Stąd człowiek traci swoją społeczną naturę, staje się scyborgizowany.

Tego typu refleksje nie byłyby dziwne, gdyby nie to, że zarówno Philip Thiel, jak i wielu innych politycznych kompanów Vance’a, czerpią bogactwa właśnie z nowych technologii i mają swoje firmy w osławionej Silicon Valley, czyli Dolinie Krzemowej, ulokowanej w północnej Kalifornii, blisko San Francisco. Mało tego, z ich inspiracji

ukazało się ostatnio wiele publikacji wysławiających nowy porządek świata, oparty o sztuczną inteligencję, eliminującą pracę ludzką na masową skalę. Cały ten proces zaczął już z powodzeniem Elon Musk, nie tylko w swoich firmach, ale także (z popuszczenia Trumpa) w administracji publicznej. Są to też szatańskie rewiry i działania.

Już Wokulski w „Lalce” Bolesława Prusa westchnął w czasie pobytu w Paryżu: „Kto wie, czy szatan jest legendą i czy w pewnych chwilach nie ukazuje się ludziom”?

Na przestrzeni dziejów różni szatani pewnie byli czynni...Ale czy sztuczna inteligencja może być Antychrystem? Na to pytanie mogłoby być może odpowiedzieć Francis Fukuyama, słynny politolog, który w latach 90. ogłosił „koniec historii”. Ale żaden Antychryst historii nie tylko nie zakończył, ale stała się ona jeszcze bardziej dzika, nieokreślona i wykończona z jakichkolwiek porządków. Sam Fukuyama tłumaczy że został źle zrozumiany, nie przeczy to jednak jego sławie. Te dwa słowa zabezpieczyły go materialnie do końca stulecia (jeśli dostrzeżemy), o wiele bardziej niż dwa słowa „cukier krzepi” zabezpieczyły przed wojną naszego Melchiora Wańkowicza. Obie te tezy da się też chyba połączyć. Ktoś, kto spożywa dużo cukru każdego dnia, z pewnością przybliży koniec swojej indywidualnej historii na tym padole.

A le wróćmy do Vance’a i jego Antychrysta. W historii było ich wielu: Neron, Napoleon, Hitler,

Stalin... W czasach Reformacji (XVI wiek), Marcin Luter uważał że papież są antychryścijańscy i też są Antychrystami. Nietzsche napisał dzieło pt. „Antychryst” po czym zwariował. Kościół ogłosił go Antychrystem.

Katechizm ostrzega przed „politycznym mesjanizmem”, próbą stworzenia raju ziemskiego za pomocą polityki. Takie próby były podejmowane przez różne ideologie, jak nazizm, faszyzm, maoizm czy marksizm. Teraz podobne hasła głosi radykalna prawica. Grzegorz Braun tworzy wręcz własną religię. Vance chce wykonywać „dzieła boże”, przeciwstawiając się w wielu sprawach (np tak ważnych jak sprawa wojny i pokoju) obecnemu papieżowi Leonowi XIV, pomimo tego, że jest on Amerykaninem. Donald Trump wprost stwierdził, że ...byłby lepszym papieżem.

J.D. Vance wystąpił w ubiegłym roku na konferencji ds bezpieczeństwa w Monachium i stwierdził, że większym zagrożeniem od Chin i Rosji jest polityka wewnętrzna państw europejskich, tolerancyjna wobec imigrantów, ograniczająca wolność wypowiedzi (tzw hate speech), izolująca partie radykalne, populistyczne. Nie powiedział wprost, ale z kontekstu wynikało, że popieranie partii radykalnych, w tym faszystowskich uważa za „dzieła boże”. Spotkał się wtedy ostatecznie z szefową AfD Alice Weidel, unikając zarazem spotkania z przedstawicielami rządu. Alice Weidel określa tereny byłej NRD jako Niemcy Wschodnie, z czego wynika, że nasze ziemie zachodnie traktuje jako Niemcy Wschodnie. Taką partię popiera J.D. Vance i duża część polskiej prawicy, niezależnie od tego, że niektórzy członkowie tej partii mają negatywne nastawienie do Polaków, widząc w nich „Afroamerykanów” wschodniej Europy.

Pamiętamy jak bardzo J.D. Vance popierał premiera Orbana w czasie tegorocznej kampanii parlamentarnej na Węgrzech, widząc w nim jednego z czołowych europejskich liderów. Po czym, naród węgierski

w sposób miazdzący odrzucił Orbana i jego partię.

Ale J.D. Vance nadal prowadzi zdecydowaną walkę przeciw europejskiej demokracji i liberalizmowi. Czy uważa swoich przeciwników za Antychrysta? Tego nie wiemy. Tak czy inaczej, uważa ich za wrogów, których należy zniszczyć. Rzekomo, w obronie chrześcijaństwa. Rzecz w tym, że część tej prawicy nie jest nawet religijna. Niektórzy są świeckimi nacjonalistami. Pytanie brzmi: czy można takimi politycznymi środkami „bronić chrześcijaństwa” nie przekształcając chrześcijaństwa w ideologię polityczną, co jest przecież zabronione przez katechizm? Czy J.D. Vance zdaje sobie sprawę z tego w jaką pułapkę wpada?

Jeden z dokumentów polskiego Klubu Jagiellońskiego zaczyna się od słów: „Jesteśmy skazani na wielkość. Polska musi być mocarstwem.” I dalej jest mowa-trawa o imperium polskim z woli Opatrzności, bo Polska jest narodem katolickim. Pewnie wszystkie prawice mają podobne teksty. Niemiec-zy żołnierze w Wehrmachcie mieli na paskach wypisane słowa „Gott mit uns”. W niedziale (a ja piszę w sobotę), odbędą się wybory w niemieckim landzie Saksonia - Anhalt. Jest prawie pewne, że wygra AfD i stworzy rząd. To będzie precedens i jednocześnie przepustka do Berlina, po władzę. J.D. Vance będzie uradowany.

Ale co dalej? Pisarz Wojciech Kuczek napisał: „Często myślę o tym, że to nie pokolenie naszych dzieci lub wnuków, ale my osobiście będziemy mieli okazję dożyć końca ludzkości”. Wtórąją mu generalowie, wieszczki rozszerzenie się konfliktów, lub rozpalenie ich z drobnej prowokacji, jakich wiele jest w toczącej się hybrydowej wojnie. No tak, skoro już jest mowa o „end times”? Może to samospełniająca się przepowiednia?

Miałem nadzieję, że Antychrysta może (jeszcze) nie być wśród nas, ale J.D. Vance oświecił mnie, kto ewentualnie może nim być...

